

ผลการใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทาง
สังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณใน
ประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์

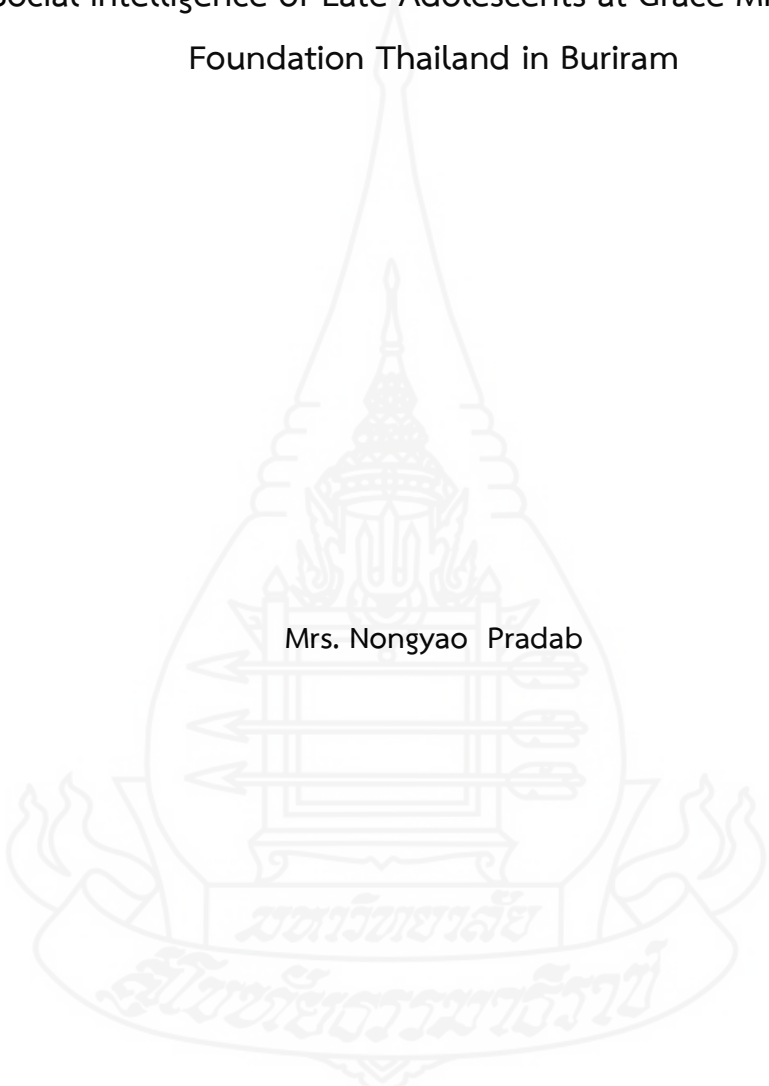
นางนงเยาว์ ประดับ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2564

The Effect of Integrated Group Counseling Program to Developing
Social Intelligence of Late Adolescents at Grace Ministries
Foundation Thailand in Buriram

Mrs. Nongyao Pradab

The background features a large, faint watermark of the Sukhothai Thammathirat Open University logo. The logo is a traditional Thai emblem, consisting of a central tiered umbrella (parasol) with a flame-like finial, supported by two mythical figures (Gajasingha and Singha). Below the umbrella is a banner with Thai script. The entire emblem is enclosed within a decorative, teardrop-shaped border.

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2021

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความ
ฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจ
แห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์

ชื่อและนามสกุล นางนงเยาว์ ประดับ

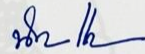
แขนงวิชา การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา

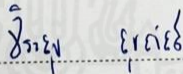
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2565

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

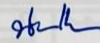
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จิระสุข สุขสวัสดิ์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อการค้นคว้าอิสระ ผลการใช้โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้ศึกษา นางนงเยาว์ ประดับ **รหัสนักศึกษา** 2622800429

ปริญญา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา **ปีการศึกษา** 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ และ (2) เปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลาย ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ วัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุ 16-18 ปี ซึ่งอยู่ในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ. 2564 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากผู้ทำแบบวัดความฉลาดทางสังคมที่มีคะแนนต่ำ จำนวน 16 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ (1) โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม (2) แบบวัดความฉลาดทางสังคมที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .91 และ (3) การให้คำแนะนำแบบปกติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบวิลคอกชัน และทดสอบแมนน์-วิทนี ยู

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ภายหลังจากทดลอง วัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้รับโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ มีคะแนนความฉลาดทางสังคมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ภายหลังจากทดลอง คะแนนความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นกลุ่มทดลองสูงกว่าของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ ความฉลาดทางสังคม วัยรุ่นตอนปลาย
มูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย

Independent study title: The Effect of Using an Integrated Group Counseling Program to Develop Social Intelligence of Late Adolescents under Thailand Grace Ministry Foundation in Buri Ram Province

Author: Mrs. Nongyao Pradap; **ID:** 2622800429;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Independent study advisor: Dr. Niranart Sansa, Associate Professor;

Academic year: 2021

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare the social intelligence levels of late adolescents under Thailand Grace Ministry Foundation in Buri Ram province before and after using an integrated group counseling program; and (2) to compare the social intelligence level of late adolescents in the experimental group, who received the integrated group counseling program, with the counterpart level of late adolescents in the control group who received normal counseling.

The research sample consisted of 16 purposively selected late adolescents, aged 16 – 18 years, under Thailand Grace Ministry Foundation in Buri Ram province during B.E. 2564 whose social intelligence scores as measured by a social intelligence assessment scale were low. After that, they were randomly assigned into an experimental group and a control group each of which consisting of 8 adolescents. The research instruments were (1) an integrated group counseling program to develop social intelligence; (2) a social intelligence assessment scale, with reliability coefficient of .91; and (3) a set of normal counseling. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, Wilcoxon test, and Mann-Whitney U test.

The research findings showed that (1) after the experiment, late adolescents under Thailand Grace Ministry Foundation in Buri Ram province who had received the integrated group counseling program had their post-experiment social intelligence scores significantly higher than their pre-experiment counterpart scores at the .05 level of statistical significance; and (2) after the experiment, the post-experiment social intelligence scores of the experimental group late adolescents were significantly higher than the post-experiment counterpart scores of the control group late adolescents at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Integrated group counseling program, Social intelligence, Late adolescent, Thailand Grace Ministry Foundation

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา ประธานกรรมการที่ปรึกษาและรองศาสตราจารย์ ดร.จิระสุข สุขสวัสดิ์ กรรมการสอบการศึกษาครั้งนี้ที่ได้อนุญาตให้มีการปรึกษา คำแนะนำข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางต่อการดำเนินการวิจัย มีความกรุณาเสียสละเวลาในการช่วยเหลือ ตลอดการดำเนินการวิจัย อีกทั้งคอยให้การสนับสนุน และสร้างกำลังใจให้ผู้วิจัยสามารถผ่านพ้นปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจและขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ นายสมชาย ไกรศุทธิกานต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกระสัง จังหวัด บุรีรัมย์ นางสาว ภัคชนัญ ศรีจีระ ครูภาษาไทยและครูแนะแนวโรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) นาง นิดา ถาวร แม่อุปถัมภ์เด็กบ้านอุปถัมภ์ อำเภอยะยา จังหวัดพะเยา นางสาว สาวิตรี บุญเยี่ยม ครูแนะ แนวโรงเรียนเถินวิทยา อ.เถิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางลำพูน และนางสาว ณีฎฐิگانต์ ชมศิริ ครูแนะแนวโรงเรียนช่องพรานวิทยา จังหวัดราชบุรี ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ แขนงวิชาการแนะแนวและการศึกษาเชิงจิตวิทยา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และให้กำลังใจใน การศึกษาตลอดหลักสูตร ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ นายแพทย์ทริค ชาร์ล ฮาร์วี ประธานมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่านและน้อง ๆ ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ เพื่อนนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา สามีนอันเป็นที่รักและสมาชิกทุกคนใน ครอบครัวที่คอยสนับสนุน ห่วงใยและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมาจนงานวิจัยประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นงเยาว์ ประดับ

มกราคม 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
กรอบความคิดทางทฤษฎี	4
สมมติฐานในการศึกษา	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางสังคม	9
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการให้การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
รูปแบบการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	49
สรุปการวิจัย	49
อภิปรายผล	50
ข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	55
ภาคผนวก	59
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	60
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	68
ค ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	73
ง ผลการวิเคราะห์โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนา ความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายจากผู้เชี่ยวชาญ.....	80
จ รายงานผลการประเมินคุณภาพโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ.....	85
ฉ ตารางสรุปเทคนิค และทฤษฎีโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์.....	90
ช โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่น ตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์.....	99
ซ ตารางการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ.....	166
ประวัติผู้ศึกษา	168

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	32
สรุปเทคนิค และทฤษฎีการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์	32
ตารางที่ 3.2	40
ผลการพิจารณาคุณภาพของโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม	40
ตารางที่ 3.3	42
ตัวอย่าง แบบวัดความฉลาดทางสังคม	42
ตารางที่ 3.4	44
ศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในอุปถัมภ์ของ มูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์	44
ตารางที่ 4.1	47
นำเสนอข้อมูล ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	47
ตารางที่ 4.2	48
แสดงการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความฉลาดทางสังคมกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมการให้การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม	48
ตารางที่ 4.3	48
การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังได้รับโปรแกรมการให้การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม	48

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดการวิจัย 4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และการแพร่ระบาดของโรค โควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อระบบวิถีชีวิตของ ผู้คน การดำเนินชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปกลายเป็นวิวัฒนาการใหม่ของสังคมมนุษย์ หรือ เรียกว่า New Normal ซึ่งราชบัณฑิตยสภา บัญญัติศัพท์ New Normal ไว้ว่า ความปรกติใหม่ หรือ ฐานวิถีชีวิต (Charles Eisenstein) ได้กล่าวไว้ว่า เรารับรู้ได้ว่า “ความปรกติ” จะไม่กลับมาแล้ว เรา กำลังเกิดใหม่เข้าสู่ “ความปรกติใหม่” อันเป็นสังคมชนิดใหม่ สัมพันธภาพใหม่ในโลกใบนี้และนับเป็น ประสบการณ์ใหม่ของการเป็นมนุษย์ของมนุษย์ทุกคน ความสามารถในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้ อย่างมีความสุขจึงเป็นสิ่งสำคัญตั้งเป้าหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนา ตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ 2551, น.20) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นจำเป็นต้อง พัฒนาอย่างสมดุล ควบคู่กับทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคม แม้จะมีการเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้นในโลกใบนี้อย่างมากแต่อย่างไรก็ตามมนุษย์ไม่สามารถอยู่โดดเดี่ยวลำพังได้ เพราะโดย ธรรมชาติแล้วต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มีความสัมพันธ์ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ความฉลาดทางสังคม (Social Intelligence) คือ ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น โดยเริ่มต้นจากการรู้จัก เข้าใจ เห็นคุณค่าในตนเอง ตระหนักถึงในสังคม มีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์ และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งนับเป็นปัญหาทางด้านการสร้างความสัมพันธ์ของบุคคลในด้านส่วนตัวและสังคม จากงานวิจัยของ นายแพทย์ พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์ (2555) ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาความฉลาดทางสังคม มากกว่าการเป็นมนุษย์ที่ เก่ง และอารมณ์ดี เพราะว่าความเก่งทำให้บุคคลประสบความสำเร็จเพียง 15 %เท่านั้น แต่อีก 85% มา จากปัจจัยด้านบุคลิกภาพและการปฏิบัติต่อผู้อื่น ความฉลาดทางสังคมจึงเป็นปัญหาด้านมนุษย์สัมพันธ์ เป็นความสามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์และเข้าใจผู้อื่น มองสิ่งต่างๆด้วยมุมมองของคนอื่นๆ รอบตัว เพื่อให้เข้าใจว่าคนอื่นคิดอย่างไร รู้สึกอย่างไร โดยการใช้ทั้งภาษาพูดหรือ ภาษาท่าทาง เพื่อ สร้างสัมพันธภาพให้สื่อสารกันได้ มีทักษะในการฟังและเข้าใจผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจและความ

เข้าใจถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น เราจะเห็นว่าผู้ที่กล่าวถึงความฉลาดทางสังคมคนแรกคือ E.L. Thorndike (1920) ที่พูดถึงความสามารถของมนุษย์ในการมีความเข้าใจ และจัดการกับคนอื่น และสามารถปรับตัวทางสังคมได้เป็นอย่างดี และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับความฉลาดทางสังคม พบว่า ความฉลาดทางสังคมว่าเป็นความสามารถของบุคคลในการที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม มีการรับรู้ เข้าใจ และตระหนักรู้ถึงความต้องการของสังคม นำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมต่อสังคม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นในสังคม มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในสังคม ทำให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (คณิตพันธุ์ ทองสืบสาย (2552) ความฉลาดทางสังคม เป็นความสามารถของบุคคลในการวางตัว แสดงท่าที การสร้างสัมพันธ์ภาพหรือมนุษย์สัมพันธ์ การรับรู้บทบาทหน้าที่ การเข้าสังคม การใช้ภาษาขณะพูดคุยกับผู้อื่น รวมถึงทักษะด้านอื่นๆอันเกี่ยวกับระเบียบวินัย กรมสุขภาพจิต (2554: ออนไลน์) และโกลแมน Goleman (2006) กล่าวถึงองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคม 2 องค์ประกอบคือ การตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness) และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Facility) อัลเบเรคท์ (Albrecht, 2006) นำเสนอทฤษฎีความฉลาดทางสังคม 5 องค์ประกอบ ได้แก่การตระหนักรู้สถานการณ์ทางสังคม (Situation Awareness) การแสดงออก (Presence) การแสดงออกอย่างจริงจัง (Authenticity) ความชัดเจนในการนำเสนอ (Clarity) และการคิดถึงความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) ซิลเวอร์ราและคณะ (2001) มี 3 องค์ประกอบคือ การตระหนักรู้ทางสังคม กระบวนการด้านข้อมูลข่าวสาร และทักษะทางสังคม เมื่อพิจารณาองค์ประกอบองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมจากแนวคิดของนักจิตวิทยาทั้ง 3 ท่าน แล้ว ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายโดยมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1. การตระหนักรู้ในตนเอง 2. การตระหนักรู้ทางสังคม 3. การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

มูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นมูลนิธิที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลืออุปถัมภ์เด็กและวัยรุ่นกลุ่มเปราะบางที่มาจากเบื้องหลังชีวิตที่ไม่สมบูรณ์แบบและขาดที่พึ่งพิง ให้ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้รับความปลอดภัยจากการถูกเอาเปรียบทางเพศ การใช้แรงงาน และอื่นๆ แน่แน่นอนว่าเมื่อวัยรุ่นที่ได้รับการอุปถัมภ์จากมูลนิธิ เข้ามาเนื่องด้วยปัญหานานับประการ แต่สิ่งหนึ่งที่สำคัญมากที่สุด เขาจะไม่ได้อยู่ในมูลนิธิตลอดไป เขาต้องออกไปและอยู่ในสังคม มูลนิธิมีหน้าที่อุปถัมภ์ค้ำจุนให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นในด้านความต้องการขั้นพื้นฐานด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ สังคมและจิตใจ เพื่อเสริมสร้างชีวิตทุกชีวิตให้เติบโตขึ้นเป็นคนดีของสังคมและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยจากการพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องพบว่าวัยรุ่นกลุ่มเปราะบางโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายมีความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งในแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันไปทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม วัยรุ่นตอนปลายกลุ่มนี้เริ่มให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์

กับผู้อื่น แต่อย่างไรก็ตามพวกเขาต้องเอาชนะเบื้องหลังที่รู้สึกว่าคุณค่าในตนเอง ขาดความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นอันเนื่องมาจากหลายคนมาจากครอบครัวที่แตกแยก บางคนไม่สามารถเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตนเองได้ นำไปสู่การไม่เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่นและไม่สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ ทำให้ขาดทักษะในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และหากว่าปัญหานี้ไม่ได้รับการแก้ไขพัฒนา ก็จะทำให้อยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างไม่มีความสุข และปรับตัวในสังคมไม่ได้ส่งผลให้เกิดปัญหาตามมา ดังนั้น การพัฒนาความฉลาดทางสังคม จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยผู้วิจัยเลือกทำการวิจัยในกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย คือช่วงอายุ 16-18 ปี ซึ่งพัฒนาการของวัยรุ่นคือวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น วัยรุ่นช่วงอายุนี้มีประสบการณ์ในการจัดการกับอารมณ์และ ความหุนหันพลันแล่นได้ดีขึ้นกว่าช่วงวัยรุ่นตอนต้น ส่วนใหญ่ค้นพบอัตลักษณ์ของตนเอง ความคิด สติปัญญาได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ มีความยืดหยุ่น สนใจว่าคนรอบข้างจะคิดอย่างไรกับตนเอง ดังนั้นเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับสังคมจึงเป็นเรื่องที่วัยรุ่นตอนปลายให้ความสำคัญ โดยเฉพาะในช่วงชีวิตที่อยู่ท่ามกลางความปรกติใหม่ที่เกิดขึ้น เป็นวัยรุ่นในยุคใหม่ที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการใช้ชีวิตที่ขาดไม่ได้

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า การพัฒนาความฉลาดทางสังคมมีหลายแนวทาง ซึ่งหนึ่งในแนวทางที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดคือ การพัฒนาบนพื้นฐานทางด้านจิตวิทยาการปรึกษา มีงานวิจัยเกี่ยวกับผลการพัฒนาความฉลาดทางสังคมโดยใช้บทบาทสมมติและหลักการบำบัดด้วยการยอมรับและให้สัญญา (Acceptance and Commitment Therapy: ACT) พบว่า กระบวนการ ACT สามารถลดความเกลียดชัง และเพิ่มทักษะทางสังคมได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะปัญหาทางด้านอารมณ์และความคิด (Bilich&Ciarrochi,2009) และในประเทศไทยมีการใช้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ (ดุชฎี เล็บขาว, 2559) การใช้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ (เกศิณี เขียนดั่ง, 2560) และโปรแกรมฝึกอบรม (กาญจน์กมล สุวิทย์รัตน์, 2556) สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาผลการใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นกระบวนการให้การปรึกษากลุ่มที่ให้การช่วยเหลือบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีปัญหาคล้ายๆกัน โดยมีผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่เอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อบอุ่น ปลอดภัย มีการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎีเทคนิค อย่างถูกต้องเหมาะสมซึ่งครอบคลุมทั้งด้านความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมในตัวบุคคล ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ยอมรับ เปิดเผย ไว้วางใจ มีการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนเกิดการตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2561) และสาเหตุที่ผู้วิจัยมีความสนใจในการทำเรื่องนี้อันเนื่องมาจากความฉลาดทางสังคมในประเทศไทยยังมีไม่มากนัก และยังไม่มียานวิจัยเล่มใดที่มุ่งเน้นพัฒนาความฉลาดทางสังคม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางที่อยู่ในการอุปถัมภ์ของมูลนิธิซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็น

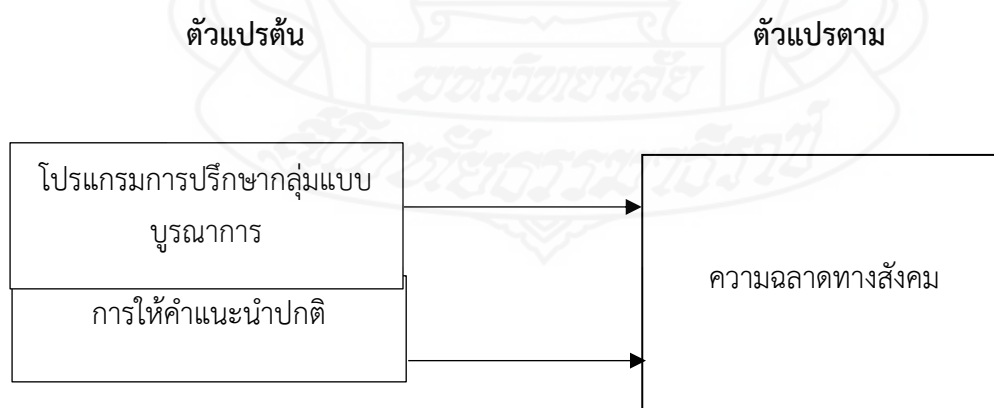
ในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข จากการศึกษาหาข้อมูลผู้วิจัยพบว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความฉลาดทางสังคมมีเพียงในกลุ่มนักศึกษาซึ่งเป็นงานวิจัยของ กาญจนกมล สุวิทยา รัตน์ (2557, น.217,219) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาศึกษาและพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้โดยการใช้โปรแกรมกลุ่ม ในกลุ่มพนักงานบริษัทซึ่งเป็นงานวิจัยของ เพชรยุพา บุรณ์สิริจรูญรัฐ (2555) ในกลุ่มผู้สูงอายุซึ่งเป็นงานวิจัยของ ดุษฎี เล็บขาว (2557) และนักเรียนวัยรุ่นนปกติซึ่งเป็นงานวิจัยของ ทัชชา สุริโย (2557) เท่านั้น แต่ยังไม่ม้งานวิจัยเล่มใดที่มุ่งเน้นการพัฒนาความฉลาดทางสังคมในกลุ่มเปราะบางในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาวิจัยในครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการกับวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปก

3. กรอบความคิดทางทฤษฎี

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

4. สมมติฐานในการศึกษา

4.1 วัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองมีคะแนนความฉลาดทางสังคมสูงขึ้นภายหลังจากได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

4.2 ภายหลังจากทดลอง วัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการมีคะแนนความฉลาดทางสังคมสูงกว่าวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกติ

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 *ประชากร* ได้แก่ วัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุ 16-18 ปี ซึ่งอยู่ในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน

5.1.2 *กลุ่มตัวอย่าง* ได้แก่ วัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุ 16-18 ปี ซึ่งอยู่ในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ในช่วง พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของโควิด19 ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากการทำแบบวัดความฉลาดทางสังคม และเลือกคนที่มีคะแนนต่ำสุด จำนวน 16 คน และสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน โดยกลุ่มทดลองใช้ระยะเวลาในการทดลองทั้งหมด 8 สัปดาห์

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา คือ

5.2.1 *ตัวแปรต้น* ได้แก่ 1) โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ และ 2) การให้คำแนะนำปกติ

5.2.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ ความฉลาดทางสังคม

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 *ความฉลาดทางสังคม* หมายถึง ความสามารถของวัยรุ่นในการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น โดยเริ่มต้นจากจิตใจ หรือพฤติกรรมภายใน ในการตระหนักรู้ในตนเอง เห็นคุณค่าและเชื่อมั่นในศักยภาพของตน ตระหนักรู้ทางสังคมในการเคารพ ยอมรับความแตกต่าง และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และสามารถมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สามารถสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่นด้วยความจริงใจจนเกิดความไว้วางใจและความสุขในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นโดยครอบคลุม 3 องค์ประกอบคือ

6.1.1 การตระหนักรู้ในตนเอง หมายถึง ความสามารถของวัยรุ่นในมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยในการรู้จักและเข้าใจอารมณ์ของตนเอง ตระหนักรู้ในความสามารถและความถนัดของตน รู้จุดเด่นและข้อด้อย สามารถแสดงออกอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม จนสามารถประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง และเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพและคุณค่าในตนเอง

6.1.2 การตระหนักรู้ทางสังคม หมายถึง ความสามารถของวัยรุ่นในมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยในการรู้จักและเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่นทั้งในวัจนภาษาซึ่งเป็นภาษาพูดและอวัจนภาษาที่เป็นภาษาท่าทาง มีความเห็นอกเห็นใจ รู้จักการเคารพให้เกียรติ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

6.1.3 การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึงความสามารถของวัยรุ่นในมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยในการเข้าร่วมกับบุคคลอื่น สร้างความสัมพันธ์ และรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นด้วยความจริงใจเพื่อสร้างความไว้วางใจเข้ามาซึ่งความสุขในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

6.2 โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีปัญหาคล้ายกัน โดยมีผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นปลอดภัย มีการบูรณาการแนวคิดทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ทฤษฎีการปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ใช้เทคนิคการให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์ และใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่เอื้อให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สนับสนุนช่วยเหลือกันจนเกิดการตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

6.3 การได้รับคำแนะนำปกติ หมายถึง แนะนำเกี่ยวกับเรื่องต่างๆในชีวิตประจำวัน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ จากบุคลากรในมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย

6.4 วัยรุ่นตอนปลาย หมายถึง วัยรุ่นที่อยู่ในช่วงอายุ 16-18 ปี ที่อาศัยอยู่ในมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 วัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ได้รับการเสริมสร้างพัฒนาความฉลาดทางสังคม โดยเริ่มต้นจากจิตใจ หรือพฤติกรรมภายใน ในการตระหนักรู้ในตนเอง เห็นคุณค่าและเชื่อมั่นในศักยภาพของตน ตระหนักรู้ทางสังคมในการเคารพ ยอมรับความแตกต่าง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และสามารถมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จนสามารถสามารถสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่นด้วยความจริงใจจนเกิดความไว้วางใจและมีความสุขในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้ภายหลังได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

7.2 วิทยาลัยตอนปลายกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ มีการพัฒนาความฉลาดทางสังคมมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกติ

7.3 มูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจะมีวิทยาลัยตอนปลายที่มีความฉลาดทางสังคม ซึ่งส่งผลกระทบที่ดีในการให้การดูแลช่วยเหลือวิทยาลัยตอนปลายให้มีความสุขในการดำเนินชีวิต และการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาผลการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางสังคม
 - 1.1 ความเป็นมาของความฉลาดทางสังคม
 - 1.2 ความหมายของความฉลาดทางสังคม
 - 1.3 องค์ประกอบของความฉลาดทางสังคม
 - 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางสังคม
 - 1.4.1 งานวิจัยในประเทศไทย
 - 1.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 1.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นตอนปลาย
 - 1.5.1 ความหมายของวัยรุ่น
 - 1.5.2 การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น
 - 1.5.3 พัฒนาการด้านต่างๆของวัยรุ่น
2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
 - 2.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการปรึกษากลุ่ม
 - 2.2 ความหมายและแนวคิดที่เกี่ยวกับโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบบูรณาการ
 - 2.3 หลักการสร้างกลุ่มเพื่อการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
 - 2.4 การให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์
 - 2.5 การให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม
 - 2.6 การให้การปรึกษาแบบผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง
 - 2.7 การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพ

1. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางสังคม

1.1 ความเป็นมาของความฉลาดทางสังคม

ในอดีตที่ผ่านมามนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับความฉลาดทางด้านสติปัญญา หรือที่เรียกว่า IQ (intelligence quotient) การที่บุคคลหนึ่งจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีความฉลาดทางสติปัญญาที่มักจะได้รับมาจากพันธุกรรมและการศึกษาหาความรู้ ต่อมาได้มีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของมนุษย์และพบว่า ความฉลาดทางสติปัญญาเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จได้ เพราะมนุษย์มีอารมณ์ความรู้สึกที่ต้องจัดการให้เหมาะสมทำให้เกิดการศึกษาเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ EQ (emotional quotient) แต่ทั้งความฉลาดทางสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์เป็นสิ่งที่อยู่ภายในตัวบุคคล (อ่างถึงใน เพชรยุภา บุรณศิริจรรยา, 2558, น.33) การที่บุคคลหนึ่งจะแสดงออกตัวตนออกถึงความฉลาดทางสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ออกมาได้อย่างเหมาะสมนั้นจะต้องมีความฉลาดทางสังคม ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของบุคคลจึงไม่ใช่มีเพียงความฉลาดทางสติปัญญา หรือ ความฉลาดทางอารมณ์เท่านั้น แต่บุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตจะต้องมีความฉลาดทางสังคม ฉลาดทางสังคมนั้นได้ถูกนิยามมาตั้งแต่โบราณโดยนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน คือ แอดเวิร์ด ธอร์นไดค์ (Edward Thorndike) ซึ่งเป็นบุคคลแรกที่กล่าวถึงความฉลาดทางสังคมว่าเป็นความสามารถในการแสดงออกทางการกระทำต่อบุคคลอื่นอย่างเฉลียวฉลาด สามารถเข้าใจผู้อื่นและมีพฤติกรรมที่เหมาะสม (Thorndike, 1920; อ่างถึงใน เกศิณี เขียนด้วง, 2560) ต่อมาความฉลาดทางสังคมได้มีการศึกษาอย่างกว้างขวางมากขึ้นและมีแนวคิดทฤษฎีที่แตกต่างกันออกไปโดย ดาเนียล โกลแมน Daniel Goleman ได้กล่าวว่าการที่บุคคลจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีความฉลาดทางสังคมเพราะความฉลาดทางสังคมเป็นความสามารถในการอยู่ร่วมหรือทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข (อ่างถึงใน เพชรยุภา บุรณศิริจรรยา, 2558, น. 33) ความฉลาดทางสังคมนั้นยังเป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถฝึกฝนได้ (Buzan, 2003 ;อ่างถึงใน เพชรยุภา บุรณศิริจรรยา, 2558, น.14) ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner, 1983) ได้นำเสนอทฤษฎีพหุปัญญาที่ได้เริ่มต้นมาจากการวิจัยสมองของมนุษย์และพบว่า สมองแต่ละส่วนมีการทำหน้าที่แตกต่างกัน การวิจัยได้แบ่งการทำงานของสมองมนุษย์ เป็น 9 ด้าน ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา (linguistic intelligence) ปัญญาด้านตรรกะ คณิตศาสตร์ (logical-mathematical) ปัญญาด้านมิติ (spatial intelligence) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (bodily-kinesthetic intelligence) ปัญญาด้านดนตรี (musical intelligence) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (interpersonal intelligence) ปัญญาด้านตนเอง หรือความเข้าใจตนเอง (intrapersonal intelligence) ปัญญาด้านธรรมชาติ (naturalist intelligence) และ ปัญญาด้านการดำรงชีวิต (existential intelligence) จึงสรุปได้ว่าแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์เกิดจาก

ความเชื่อว่ามีมนุษย์มีความสามารถที่แตกต่างหลากหลาย ไม่เพียงความฉลาดทางด้านสติปัญญา และความฉลาดทางด้านอารมณ์เท่านั้น แต่ยังนำไปสู่การค้นพบความฉลาดทางสังคมในปัจจุบัน โดยแนวคิดของการ์ดเนอร์ได้มีอิทธิพลต่อการศึกษาวิจัยของนักจิตวิทยาในเวลาต่อมา ทฤษฎีพหุปัญญาจึงเป็นแรงผลักดันให้เกิดจุดเปลี่ยนความคิด ความเชื่อ สติปัญญา หรือความสามารถของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 พัฒนาการของมนุษย์มีการพัฒนาเป็นขั้นๆ ไม่มีแบบก้าวกระโดด จึงทำให้มีทฤษฎีจิตสังคมอีริกสันที่เน้นการเข้าสังคม เน้นลักษณะสัมพันธ์สภาพที่มีบุคคลกับกลุ่มบุคคลต่างๆ โดยมี 8 ลำดับขั้น (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2554, น.53-74) ดังนี้ ขั้นที่ 1 ช่วงวัยทารก 0-1 ปี เป็นขั้นแห่งความไว้วางใจ: ความไม่ไว้วางใจ (Trust VS Mistrust) ขั้นที่ 2 ช่วงวัย 1-3 ปี เป็นขั้นแห่งความเป็นตัวเอง : ความสงสัยไม่แน่นอน (Autonomy VS Doubt) ขั้นที่ 3 ช่วงวัย 3-6 ปี เป็นขั้นแห่งความคิดริเริ่ม: ความรู้สึก (Initiative VS Guilt)

ขั้นที่ 4 ช่วงวัย 6-12 ปี เป็นขั้นแห่งความขยันหมั่นเพียร : ความรู้สึกต่ำต้อย (Industry VS Inferiority)

ขั้นที่ 5 ช่วงวัยรุ่น เป็นขั้นแห่งความเป็นเอกลักษณ์ของตน : ความสับสนในบทบาทของตนเอง (Identity VS Role-confusion)

ขั้นที่ 6 ช่วงผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นขั้นแห่งความรู้สึกผูกพันใกล้ชิด : การแยกตัว (Intimacy VS Isolation)

ขั้นที่ 7 ช่วงผู้ใหญ่ เป็นขั้นแห่งการทำประโยชน์เพื่อสังคม: การคิดถึงแต่ตนเอง (Generativity VS Self-absorption)

ขั้นที่ 8 ช่วงวัยผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ เป็นขั้นแห่งความมั่นคงทางจิตใจ: ความรู้สึกท้อแท้หมดหวัง (Integrity VS Despair)

ทฤษฎีจิตสังคมอีริกสันเป็นทฤษฎีที่อธิบายพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เด็กถึงวัยชรา ซึ่งแต่ละขั้นมีความแตกต่างกันและบุคลิกลักษณะของแต่ละคนสามารถพัฒนาได้ และอีริกพรอมม์ ซึ่งเป็นนักทฤษฎีบุคลิกภาพที่มีพื้นฐานการศึกษาทางสังคมวิทยาและจิตวิทยา โดยแนวคิดสำคัญของอีริก พรอมม์ได้รับอิทธิพลจาก คาร์ล มาร์ก พรอมม์มีความเห็นว่า มนุษย์มีความต้องการ 5 ประการคือ ความต้องการมีสัมพันธ์ภาพ เนื่องจากมนุษย์ปัจจุบันพบกับความอ้างว้างเดียวดายอันเกิดขึ้นจากเหตุผลหลายประการและเหตุผลประการหนึ่งที่สำคัญคือพัฒนาการทางเทคโนโลยีทำให้มนุษย์สัมพันธ์ หรือปัญหาในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นลดน้อยลง โดยพรอมม์เสนอแนวทางในการแก้ปัญหา 2 ประการคือ การสร้างสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนมนุษย์บนพื้นฐานแห่งความรักสร้างสรรค์ อันได้แก่ ความเอื้ออาทร ความรับผิดชอบต่อกันและกัน ความนับถือและความเข้าใจกัน และ อ่อนน้อมถ่อมตน(ธนัญญา ธีระกนิษฐ, 2560) นอกจากความต้องการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อผู้อื่นซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาความฉลาดทางสังคมแล้วยังมี ความต้องการสร้างสรรค์ ความต้องการมีสังกัด ความ

ต้องการมีอัตลักษณ์แห่งตนซึ่งหมายถึงความต้องการที่จะรู้จักว่าตนเองเป็นใคร และความต้องการมีหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ ดังนั้นเราจะเห็นว่ามนุษย์ต้องการอยู่เป็นสังคมเพราะมนุษย์ไม่ได้ถูกสร้างให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว และการมีความฉลาดในความสัมพันธ์

จากประวัติความเป็นมาของความฉลาดทางสังคมข้างต้นสามารถกล่าวได้ว่าการที่บุคคลหนึ่งจะประสบความสำเร็จได้นั้นนอกจากความฉลาดทางสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์แล้ว ความฉลาดทางสังคมก็เป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะมนุษย์ไม่ได้ถูกสร้างมาให้อยู่แบบโดดเดี่ยว มนุษย์ต้องติดต่อสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น อยู่ร่วมกัน และทำงานร่วมกันดังนั้นการเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่นจึงเป็นปัญญาในการสร้างความสัมพันธ์ต่อสังคมที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

1.2 ความหมายของความฉลาดทางสังคม

ความฉลาดทางสังคม เป็นคำศัพท์ภาษาไทยที่ใช้แทนคำว่า Social Intelligence หรือ Social Quotient จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ พบว่ามีผู้ให้คำจำกัดความหลายท่าน ดังนี้

คณิตพันธ์ ทองสีบสาย (2552) ให้ความหมายของความฉลาดทางสังคมว่าเป็นความสามารถของบุคคลในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม มีการรับรู้ เข้าใจ และตระหนักรู้ถึงสิ่งที่สังคมต้องการ นำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี จนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆในสังคม และสามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กรมสุขภาพจิต (2554, ออนไลน์) ให้ความหมายของความฉลาดทางสังคม ว่าเป็นความสามารถในการวางตัวอย่างเหมาะสม มีท่าทีที่ดี รู้จักการสร้างสัมพันธภาพ และรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่นในการเข้าสังคม การใช้ภาษาท่าทางขณะพูดคุย จนสามารถรับรู้เข้าใจและเกิดพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมต่อบุคคลอื่นในสังคมได้

เพชรยุภา บุรณศิริจรัสรัฐ (2555, น.126) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางสังคม ว่าเป็นความสามารถของมนุษย์ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เกิดการรับรู้ เข้าใจ และเห็นถึงความสำคัญของปัญหาทางสังคม มีมุมมองในการมองโลกในแง่บวก และเอื้อเพื่อช่วยเหลือสังคม

วนิษา เรช (2550, น.125- 126) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางสังคมว่า เป็นความสามารถเฉพาะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และสามารถทำให้ผู้อื่นเห็นสอดคล้องได้ตามจุดประสงค์

Thorndike (1920, p.227; อ้างถึงใน เพชรยุภา บุรณศิริจรัสรัฐ, 2558) เป็นบุคคลแรกที่กล่าวถึงความฉลาดทางสังคม หรือการมีสติปัญญาในการแสดงออกพฤติกรรม มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น จนสามารถวางตัวได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมในสังคม

Moss & Hunt (1927, p.108) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางสังคม คือ ความเฉลียวฉลาดในการสร้างความรู้สึกที่ดี อย่างมีศักยภาพ และสามารถตกลงร่วมกับผู้อื่นได้

Albrecht (2006) ให้ความหมายของความฉลาดทางสังคม คือ ความสามารถในการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นจนกระทั่งทำให้ผู้อื่นพร้อมที่จะช่วยเหลือ หรือให้ความร่วมมือกับเราในด้านต่างๆ

Kithistrom and Cantor (1987, p.359) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางสังคม คือ ความเข้าใจอย่างชัดเจนถ่องแท้เกี่ยวกับสังคมโดยทั่วไป

Hacker and Stapf (1994, p.129) ความฉลาดทางสังคม คือ สติปัญญา ความสามารถของมนุษย์ในแต่ละคนในการรับมือกับเรื่องราว ปัญหา สถานการณ์ต่างๆอย่างชาญฉลาด ซึ่งเป็นความสามารถในการสร้างเสริมประสิทธิภาพในการรับรู้เข้าใจ

Wong, Day, Meara, and Maxwell (1955, p.117) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางสังคม คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ตนกระทำเพื่อให้เกิดความเข้าใจสังคมต่อสังคม และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Goleman (2006, p.8; อ้างถึงใน เพชรยุภา บุรณศิริจรูญรัฐ, 2558) ให้ความหมายของความฉลาดทางสังคม คือ ความสามารถในการอยู่ร่วมและทำงานร่วมกับคนอื่น ในสังคมได้อย่างมีความสุข

Hughes & Terrell, (2011) ให้ความหมายความฉลาดทางสังคมว่าเป็นความมีประสิทธิภาพในการเข้าใจและสนองตอบต่ออารมณ์ และสิ่งที่เป็ความต้องการของผู้อื่นด้วยความเคารพและ ในขณะที่เดียวกันไม่เสียคุณค่าในตนเอง

สรุปได้ว่า ความฉลาดทางสังคม คือ สติปัญญาหรือความสามารถทางด้านความสัมพันธ์ ในการเข้าใจตนเองและผู้อื่น จนสามารถปรับตัวเข้ากับทุกสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นด้วยความเข้าใจ เอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่คิดเห็นแก่ตนเองฝ่ายเดียว ให้ความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในสังคม ทำให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 องค์ประกอบของความฉลาดทางสังคม

โกลแมน (Goleman, 2006) กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคม ประกอบด้วย การตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness) คือ ความสามารถในการรับรู้เกี่ยวกับผู้อื่นในสังคม ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดออกเป็นองค์ประกอบย่อยๆ คือ การรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น (Primal empathy) คือ การรับรู้ถึงความรู้สึกของผู้อื่นโดยเกิดขึ้นตามสัญชาตญาณโดยที่เราไม่รู้ตัว เป็นไปโดยอัตโนมัติ การให้ความสนใจผู้อื่น (Attunement) คือ การสนใจและตั้งใจฟังบุคคลอื่นอย่างเต็มที่เพื่อให้เราและคู่สนทนาสามารถเชื่อมโยงให้เกิดความเข้าใจกันอย่างเต็มที่ การเข้าใจความ

ปรารถนาของผู้อื่น (Empathic Accuracy) การรับรู้ทางสังคม (Social Cognition) และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Facility) เป็นการแสดงออกทางสังคมระหว่างบุคคลซึ่งสามารถแยกย่อยออกเป็น ความสามารถในการเข้าร่วมกับบุคคล (Synchrony) ความสามารถในการแสดงตน (Self - Presentation) ความสามารถในการชี้นำพฤติกรรมของบุคคล (Influence) และความสามารถในการคำนึงถึงผู้อื่น (Concern)

โอ ซันลิแวน, กายฟอร์ดและดีมิล (O' Sullivan, Guiford and deMille, 1965) ได้มีการแบ่งความสามารถที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ซึ่งเป็นความสามารถในการรับรู้ 5 ลักษณะประกอบด้วย

1. การรับรู้ในการจำแนกพฤติกรรม (Cognition of behavioral classes) คือ ความสามารถในการเข้าร่วมกลุ่มกับบุคคลอื่นอย่างเท่าเทียมกัน
2. การรับรู้ในความสัมพันธ์กันของพฤติกรรม (Cognition of behavioral relations) คือ ความสามารถในการตีความเชื่อมโยงกับพฤติกรรมที่แสดงออก
3. การรับรู้ในการจัดระบบพฤติกรรม (Cognition of behavioral system) คือ ความสามารถในการเชื่อมโยงพฤติกรรมที่แสดงออก
4. การรับรู้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Cognition of behavioral transformations) คือ ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับพฤติกรรมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
5. การรับรู้ในสถานะที่แฝงอยู่ในพฤติกรรม (cognition of behavioral implication) คือ ความสามารถในการคาดถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้อื่น

อัลเบรคท์ (Albrecht, 2005) ได้แบ่งองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมออกเป็น 5 องค์ประกอบ เรียกว่า S.P.A.C.E ได้แก่

1. รู้สถานการณ์ (Situation awareness) คือ ความสามารถในการอ่านสถานการณ์ และตีความพฤติกรรมของคนแต่ละสถานการณ์
 2. การแสดงออก (Presence) คือ การแสดงออกทั้งการพูด และท่าทางของบุคคล และจะเป็นตัวกำหนด ภาพบุคคลในใจของคนอื่น
 3. ความจริงใจ (Authenticity) คือ พฤติกรรมที่ทำให้คนอื่นตัดสินใจว่า เป็นคนสัตย์ซื่อเปิดเผย
 4. ความชัดเจน (Clarity) คือ ความสามารถในการอธิบายความคิด และแสดงความคิดเห็น
 5. ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) คือ ความสามารถในการเชื่อมต่อกับผู้อื่น
- คณิตพันธุ์ ทองสีบลาย (2552; อ้างถึงใน เกศินี เขียนดั่ง, 2560) ได้แบ่งองค์ประกอบของความฉลาด

ทางสังคมไว้ด้วยกัน 2 องค์ประกอบคือ ความสามารถของบุคคลในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และ ทัศนักรู้ถึงความต้องการของสังคมจนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข

เกศิณี เขียนด้วง (2560) ได้แบ่งองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมไว้ 3 องค์ประกอบคือ การตระหนักรู้ทางสังคม กระบวนการด้านข้อมูลข่าวสารในสังคม และทักษะทางสังคม

สรุปจากการศึกษาการแบ่งองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคม มีการแยกองค์ประกอบที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเองจึงได้แบ่งองค์ประกอบเป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1. การตระหนักรู้ในตนเอง 2. การตระหนักรู้ทางสังคม 3. การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพราะว่าก่อนที่บุคคลจะมีความฉลาดทางสังคมได้ บุคคลผู้นั้นจำเป็นต้องรู้จักและเข้าใจตนเอง สังคม สามารถแสดงออกในการมีความสัมพันธ์ที่ดีทางสังคมได้

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางสังคม

1.4.1 งานวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยของ กาญจนกมล สุวิทยารัตน์ 2557, น.217, 219) จึงได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาและพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ รวมทั้งศึกษาผลของการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ผลการวิจัยสรุปว่า ความฉลาดทางสังคมของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมโดยรวมและรายองค์ประกอบ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งแสดงว่ากลุ่มฝึกอบรมมีผลทำให้ความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

เพชรบุพา บุรณ์สิริจรรูรัฐ (2555) ศึกษารูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางสังคมของพนักงานบริษัทจำกัด (มหาชน) ที่เกี่ยวกับธุรกิจสื่อสารมวลชนในประเทศไทยพบว่าพนักงานบริษัท มีความฉลาดทางสังคมหลังการทดลองเสร็จสิ้น 3 เดือน สูงกว่าความฉลาดทางสังคมหลังการทดลองเสร็จสิ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05ทุกด้าน ได้แก่ ด้านรู้สถานการณ์ ด้านการแสดงออก ด้านความจริงใจ ด้านความชัดเจน และด้านความเห็นอกเห็นใจ แสดงว่ารูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางสังคมมีความคงทน

ทัชชา สุริโย (2559) ได้ศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมให้การปรึกษากลุ่มที่มีต่อการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมในกลุ่มวัยรุ่นเสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้า โปรแกรมสร้างขึ้น 12 ครั้ง วัยรุ่นที่เข้าร่วมโปรแกรมมีความฉลาดทางสังคมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม และมีภาวะซึมเศร้าต่ำกว่าก่อนทดลอง

ดุขฎี เล็บขาว (2559) ศึกษาผลการใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเชาว์สังคมนาของนักเรียนวัยรุ่นน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 13-15 ปี ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการทั้งหมด 10 ครั้ง ๆ ละ 90 นาที ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการสามารถเพิ่มเชาว์สังคมนาในนักเรียนวัยรุ่นนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

การศึกษาวิจัยเรื่องความฉลาดทางสังคมนาในประเทศไทยยังมีไม่มากนัก และโดยเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างเปราะบาง ผู้เขียนพบว่ายังไม่มึงานวิจัยใดที่ทำกับกลุ่มนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็น นักเรียน นักศึกษา กลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุโดยการใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มเข้ามาช่วยในการเสริมสร้างพัฒนาและแก้ไขปัญหานา

1.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เพทริด เมสัน และเซพดลิส (Peptides, Mason; & Sevdalis. 2011, p.874-877) ได้ศึกษาเรื่องการตรวจสอบเบื้องต้นของการสร้างลักษณะความฉลาดทางสังคมนา ซึ่งลักษณะความฉลาดทางสังคมนา นั้นหมายถึง การรับรู้ตนเองทางสังคมนา ซึ่งผลการทดสอบโดยใช้แบบสอบถามกับ ผู้เข้าร่วม 130 คน พบว่า ผู้เข้าร่วมที่มีลักษณะความฉลาดทางสังคมนาสูง จะมีการแสดงออกทางสีหน้าที่เหมาะสม และมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจรูปแบบของคำขอโทษตามความเหมาะสมตามสถานการณ์

จอควิส และออสเทอแมน (Bjorkqvist; & Osterman. 2000, p.191-200) ได้ศึกษาเรื่อง ความฉลาดทางสังคมนา ความเอาใจใส่ และความก้าวร้าว พบว่า ความเอาใจใส่ช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าว ในขณะที่ความเอาใจใส่และความฉลาดทางสังคมนา มีความสัมพันธ์กันอย่างแข็งแรง ความฉลาดทางสังคมนา เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพฤติกรรมความขัดแย้งทุกประเภทเอื้อต่อสังคมนา เช่นเดียวกับการเป็นปรัคัษต่อสังคมนาแต่การเกิดขึ้นของความเอาใจใส่ทำให้ความก้าวร้าวอ่อนคลายลง เมื่อรูปแบบความก้าวร้าวซับซ้อนมากขึ้นจึงจำเป็นต้องมีความฉลาดทางสังคมนามากขึ้น

Marlowe (1984) ศึกษาโครงสร้างของความฉลาดทางสังคมนา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นลูกจ้างในโรงพยาบาลทางจิตเวช จำนวน 186 คน พบว่าสามารถวัดความฉลาดทางสังคมนา ได้5 องค์ประกอบ คือ ความสนใจทางสังคมนา ทักษะทางสังคมนา ทักษะการแสดงทักษะ ความรู้สึการ แสดงออกทางอารมณ์ จากการวิเคราะห์ พบว่าความสนใจทางสังคมนา และการแสดงออกทางอารมณ์ เป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกที่ทำให้เกิดภาวะสมบูรณทางสังคมนา

1.5 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นนตอนปลาย

1.5.1 ความหมายของวัยรุ่นน

วัยรุ่นน มาจากคำศัพท์ ภาษาละตินว่า Adolescere หมายถึง การเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะโดยมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมนา และสติปัญญาไปพร้อมกัน ซึ่งเด็กแต่ละ

คนจะเข้าสู่วุฒิภาวะไม่พร้อมกัน จึงมีผู้นิยามวัยรุ่นแตกต่างกัน กุญชรี คำชาย (2542, น.2) ได้สรุปความหมายวัยรุ่นตามแนวคิดแต่ละด้านดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นด้านจิตวิทยาพัฒนาการ คือเป็นการใช้เกณฑ์อายุกำหนดโดยอายุวัยรุ่นอยู่ระหว่าง 13-19 ปี

2. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นด้านสรีรวิทยา คือ วัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย

3. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นด้านปัญญานิยม คือ เป็นวัยที่มีความสามารถในการรับรู้ เข้าใจ เรื่องราวต่างๆ มีความคิดริเริ่มพัฒนา

ดวงกมล เวชบรรยงรัตน์ (2553) กล่าวว่า วัยรุ่นคือเด็กที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่ องค์การอนามัยโลก (2559) กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึงการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ที่เกิดขึ้น ช่วงหลังวัยเด็กและก่อนวัยผู้ใหญ่ โดยมีอายุระหว่าง 11-19 ปี

เพ็ญนภา กุลนภาดล (2562) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงในหลายด้านไม่ว่าจะเป็นทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ โดยมีเป้าหมายหลักคือการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเป็นวัยผู้ใหญ่ เปลี่ยนจากการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวไปเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน

โดยสรุปวัยรุ่นคือวัยเด็กที่มีการเปลี่ยนแปลงสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของแต่ละคนมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลทั้งในทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ ที่แต่ละคนจะต้องเผชิญความท้าทายและการปรับตัวที่แตกต่างกันไป

1.5.2 การแบ่งช่วงวัยรุ่น

ศรีเรื่อน ศรีกังวาน (2549) ได้แบ่งช่วงของวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะ โดยใช้เกณฑ์ความเป็นเด็กผู้ใหญ่ตัดสิน คือ ช่วงอายุประมาณ 12-15 ปี เป็นวัยแรกรุ่น ยังมีพฤติกรรมเป็นเด็กอยู่มาก ช่วงระยะ 16-17 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนกลาง มีพฤติกรรมก้ำกึ่งระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ช่วงอายุ 18-25 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนปลาย กระบวนการพฤติกรรมค่อนข้างไปทางผู้ใหญ่

แซนทรอก Santrok (อ้างถึงใน เพ็ญนภา กุลนภาดล, 2562) ได้แบ่งระยะวัยรุ่นออกเป็น 2 ระยะ คือ วัยรุ่นตอนต้น และ วัยรุ่นตอนปลาย โดยวัยรุ่นตอนต้นจะเริ่มช่วงเข้าเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงตอนปลาย ในส่วนวัยรุ่นตอนปลายจะเป็นช่วงต่อจากวัยรุ่นตอนต้นจนถึง 25 ปี

Cole (อ้างถึงใน เพ็ญนภา กุลนภาดล, 2562) ได้แบ่งวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะ คือ วัยรุ่นตอนต้นเด็กหญิง 13-15ปี และเด็กผู้ชายระหว่าง 15-17 ปี วัยรุ่นตอนกลางผู้หญิง 15-18ปี และผู้ชายระหว่าง 17-19 ปี และวัยรุ่นตอนปลายผู้หญิง 18-21ปี และผู้ชายระหว่าง 19-21 ปี

ชนมณีภา แก้วพูนศรี, 2563 ได้กล่าวไว้ว่า วัยรุ่นตอนปลายคือช่วงอายุ 17-19 ปี เป็นวัยที่ความคิด สติปัญญาได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ มีความยืดหยุ่น สนใจว่าคนรอบข้างจะคิดอย่างไรกับตนเอง

จากการกล่าวถึงช่วงระยะวัยรุ่นจากนักวิชาการหลายท่านที่ได้กล่าวมาข้างต้น พบว่าการแบ่งระยะของวัยรุ่นมีความเหลื่อมล้ำกันค่อนข้างมาก และความแตกต่างของเพศชายและเพศหญิงในเข้าสู่ระยะวัยรุ่นมีความแตกต่างกัน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยเกณฑ์การแบ่งระยะทั้งในด้านพัฒนาการร่างกาย สติปัญญา บุคลิกภาพ และสังคม รวมถึงอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งผู้วิจัยสรุปโดยภาพรวมได้ว่า ช่วงระยะของวัยรุ่นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระยะ นั่นคือวัยรุ่นตอนต้น และวัยรุ่นตอนปลายตามแนวความคิดของแซนทรอก Santrok (อ้างถึงใน เพ็ญญา กุลนภา ดล, 2562) วัยรุ่นตอนปลายคือโดยวัยรุ่นตอนต้นจะเริ่มช่วงเข้าเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงตอนปลาย ในส่วนวัยรุ่นตอนปลายจะเป็นช่วงต่อจากวัยรุ่นตอนต้นจนถึง 25 ปี เป็นช่วงที่บรรลุนิติภาวะแล้ว มีความคิด สติปัญญาที่ได้พัฒนาอย่างเต็มที่ ยืดหยุ่น มีเอกลักษณ์ชัดเจนมากขึ้น แสวงหาอาชีพที่อยากทำในอนาคต และเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น ไม่มองที่ตนเองเป็นจุดศูนย์กลาง สนใจว่าคนรอบข้างคิดอย่างไรกับตนเอง

1.5.3 พัฒนาการด้านต่างๆ ของวัยรุ่น

1) พัฒนาการทางด้านสรีรวิทยา (เพ็ญญา กุลนภาดล, 2562) เริ่มต้นด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่แบ่งแยกความเป็นหนุ่ม ความเป็นสาวที่กำลังเริ่มเจริญเติบโต โดยเด็กหญิงมีหน้าอก เด็กผู้ชายเสียงแตก มีขนตามตัว ระบบประสาทมีการพัฒนามากขึ้นจากวัยเด็ก ส่งผลให้วัยรุ่นสามารถรับรู้สิ่งต่างๆ ได้เร็วและสามารถแยกประสาทสัมผัสได้อย่างชัดเจน ระบบกล้ามเนื้อขยายและมีความแข็งแรงมากขึ้น การเจริญเติบโตของลักษณะทางเพศมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2538) ร่างกายมีการผลิตฮอร์โมนทางเพศ ทำให้เกิดความต้องการทางเพศ วัยรุ่นตอนต้นจะมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว และจะชะลอลงในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งการเข้าสู่ระยะต่างๆ นั้น อายุของเด็กแต่ละคนจะไม่เท่ากัน บางคนอาจเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นค่อนข้างเร็ว บางคนมีพัฒนาการค่อนข้างช้า

2) พัฒนาการทางด้านอารมณ์ (เพ็ญญา กุลนภาดล, 2562) วัยรุ่นจะเริ่มค้นหาตนเอง พัฒนาการทางอารมณ์และการตอบสนองทางอารมณ์มีมากจนกลายเป็นเรื่องยากที่วัยรุ่นจะสามารถจัดการอารมณ์ของตนเองให้เกิดความเหมาะสมได้ (ทิพย์ภา เชษฐุ์ชาวลิต, 2541) อารมณ์ของวัยรุ่นหุนหันพลันแล่นเปลี่ยนแปลงง่าย อ่อนไหว เจ้าอารมณ์ รุนแรง การจัดการกับอารมณ์จึงแตกต่างกันไป บางครั้งเก็บกด มั่นใจสูง หรือมีความพลุ่งพล่าน ซึ่งลักษณะอารมณ์แบบนี้ พายุบุแคม (Strom and stress) (สุชา จันทน์เอม, 2536; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2538) วัยรุ่นมักจะมีอารมณ์ที่ขัดแย้งกับผู้ใหญ่มีการพึ่งพาอาศัยเพื่อนและคิดว่าเพื่อนเป็นบุคคลที่เข้าใจตนเองหรืออารมณ์

ของตนได้มากที่สุดอันเนื่องมาจากมีความคิดเห็นไปทางเดียวกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน ดังนั้นการทำความเข้าใจกับอารมณ์ของวัยรุ่นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ วัยรุ่นจะพยายามสร้างกลไกป้องกันตนเองเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์หรือผู้คน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เช่น การปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย การปรับพฤติกรรมการแสดงออกจากการเป็นเด็กผู้ใหญ่ สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่ออารมณ์ของวัยรุ่นอย่างมาก จึงจำเป็นที่จะต้องช่วยเหลือวัยรุ่นให้สามารถจัดการกับอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3) *พัฒนาการทางความคิดสติปัญญา* วัยรุ่นมีการเจริญเติบโตของสมอง ความคิดสติปัญญาเป็นไปอย่างรวดเร็วสามารถเข้าใจเรื่องที่เป็นนามธรรมได้ มีความคิด พยายามแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มีจินตนาการมาก มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเองอย่างมาก พัฒนาการทางความคิดตามแนวคิดของเพียเจท์ (Piaget, 1958 cited in Lefrancois, 1996) วัยรุ่นมีการพัฒนาความคิดในแบบรูปธรรม (concrete) จากเด็กเข้าสู่กระบวนการเสริมสร้างพัฒนาความคิดแบบมีเหตุผล ลักษณะการคิดของวัยรุ่นจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เชื่อว่าไม่มีใครสามารถเข้าใจพวกเขาได้ดีเท่ากับตัวเขาเอง (เพ็ญญา กุลนภาดล, 2562) ใส่ใจมากต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ของบุคคลอื่นโดยเฉพาะในเรื่องการแต่งกาย ทรงผม และรูปร่างของตน วัยรุ่นมักคาดหวังว่าสิ่งที่ตนแสดงออกว่าสนใจ ชอบ บุคคลอื่นจะต้องรู้สึกเช่นนั้นด้วย และวัยรุ่นมีความคิดฝัน มีจินตนาการว่าตนเป็นคนเก่งและมีโลกส่วนตัว ไม่เพียงเท่านั้นวัยรุ่นมีความสามารถในการคิดถึงผู้อื่นมากขึ้นตามอายุ มีการคิดแบบใช้เหตุผล คิดวิเคราะห์จนสามารถรับรู้ กำหนดปัญหา รวบรวม ประเมิน และตัดสินใจได้ คาดการณ์อนาคตได้ โดยมองย้อนอดีต (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2538; ทิพย์ภา เชษฐุ์ชาวลิต, 2541) มีการพัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์ (Guiford, 1956, p.128 อ้างถึงใน เพ็ญญา กุลนภาดล, 2562) ประกอบด้วย ความคล่องแคล่วในการคิด ความยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดรอบคอบ

4) *พัฒนาการทางด้านสังคม* ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายจะเป็นช่วงที่วัยรุ่นมีเพื่อน น้อยลงกว่าวัยรุ่นตอนต้น พัฒนาการด้านสังคมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะไม่ใช่ทุกคนจะมีความสามารถในการสร้างหรือรักษาความสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมได้ วัยรุ่นตอนปลายให้ความสำคัญกับการปรับตัวให้เข้ากับสังคมเพราะว่าวัยรุ่นมีความต้องการที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ เราจะเห็นว่าอิทธิพลของสังคม กลุ่มเพื่อน ความคาดหวังของสังคม มีผลต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมของวัยรุ่น (เพ็ญญา กุลนภาดล, 2562) พัฒนาการทางสังคมที่สำคัญของวัยรุ่นจะเป็นการคบเพื่อนที่มีระดับทางสังคมใกล้เคียงกัน วัยรุ่นตอนปลายจะมีการยอมรับทางสังคมเหมือนกับวัยรุ่นตอนต้น เมื่อทำสิ่งใดสำเร็จก็จะมีกรยอมรับมากขึ้น วัยรุ่นที่สังคมให้การยอมรับจะมีการปรับตัวทางสังคมที่ดีสำหรับวัยรุ่นที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมอาจจะเป็นบุคคลที่มีลักษณะของพัฒนาการที่บกพร่อง (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2549:339 อ้างถึงใน เพ็ญญา กุลนภาดล, 2562 น.12) มีการปรับตัวที่ไม่ดี มีการแสดงออกพฤติกรรมที่มากเกินไป หรืออาจจะหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม รวมทั้งต่อต้านสังคม ซึ่ง

สิ่งเหล่านี้ทำให้วัยรุ่นขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และแสดงออกอย่างไม่เหมาะสม สิ่งที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นและการปรับตัวซึ่ง (Havighurst,1972 อ้างถึงใน เพ็ญญา กุลนาคดล, 2562, น.13) มีดังนี้คือ การยอมรับในรูปร่างและบทบาทหน้าที่ทางเพศ การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ การเป็นอิสระจากพ่อแม่ การเลือกและความพร้อมสำหรับชีวิตในอนาคต การพัฒนาทักษะความสามารถทางสติปัญญาและการจัดระบบความคิด การสร้างตนเอง ฐานะ และความมั่นคงในชีวิต ความรับผิดชอบต่อสังคม ความพร้อมในการสร้างครอบครัว ค่านิยมและการมีคุณค่าทางสังคม

กล่าวโดยสรุปคือวัยรุ่นตอนปลายเป็นผู้ที่มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วดังนั้นการพัฒนาความฉลาดทางสังคมจึงจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งสำหรับวัยรุ่นตอนปลายเพราะพวกเขาต้องอยู่ในสังคม สามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็น และมีชีวิตที่มีความสุข

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

2.1 ความหมายของการปรึกษากลุ่ม

ดเยอร์และเวอเรียน (Dyer and Vriend,1980 อ้างถึงใน ควงมณี จงรักษ์, 2554) กล่าวถึง การปรึกษากลุ่มว่าเป็นกระบวนการการช่วยเหลือที่เริ่มต้นด้วยการให้สมาชิกสำรวจตนเอง เพื่อเปิดเผยความคิดและพฤติกรรมที่ส่งผลร้ายกับตนให้กลุ่มทราบ ผู้นำกลุ่มช่วยให้สมาชิกเข้าใจตนเองโดยสำรวจถึงข้อดีและข้อเสียของความคิดเห็นและพฤติกรรม ผู้นำกลุ่มช่วยเหลือให้สมาชิกพิจารณาทางเลือกในการแก้ปัญหา นำไปทดลองปฏิบัติ และรายงานความคิดความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการกระทำใหม่ โดยกลุ่มจะให้ความสนับสนุนช่วยเหลือให้สมาชิกยึดมั่นกับข้อตกลงใจ

คอเรย์ (Cory and Cory,1997 อ้างถึงใน ควงมณี จงรักษ์, 2954) ได้อธิบายการปรึกษากลุ่มว่าเป็นกระบวนการที่เน้นปัญหาเฉพาะซึ่งอาจเป็นเรื่องส่วนตัว เรื่องการศึกษา สังคม และอาชีพ การช่วยเหลือสมาชิกมีเป้าหมายทั้งการป้องกัน การศึกษาและการแก้ไข กระบวนการกลุ่มให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในระดับของจิตสำนึก โดยเน้นความรู้สึกความคิดและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในกลุ่มเป็นผู้ที่มีการปรับตัวได้ดีในระดับหนึ่ง โดยมีผู้ใช้ที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างบุคลิกภาพขนานใหญ่ ผู้นำกลุ่มมีหน้าที่กำหนดกิจกรรมให้กลุ่ม สร้างบรรยากาศทางบวก เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ เอื้ออำนวยให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อช่วยให้สมาชิกมีทางเลือกใหม่ของการแสดงพฤติกรรม สนับสนุนให้สมาชิกนำการหยั่งรู้ที่เกิดขึ้นไปปฏิบัติอย่างมีแผนการที่ดี โดยให้สมาชิกตระหนักถึงความสำคัญของปัจจุบันและกำหนดเป้าหมาย

ส่วนตัวที่จะเป็นทิศทางของกลุ่มด้วย กลุ่มเป็นสถานที่จำลองชีวิตจริงตลอดจนให้สมาชิกได้รับข้อมูลสะท้อนกลับระหว่างกันทำให้เข้าใจตนเองเพิ่มขึ้น

โอลเซน (Ohlsen,1970, น.31 อ้างถึงใน พัชรารภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2562) อธิบายว่าการปรึกษากลุ่มเป็นวิธีการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ปกติให้สามารถยอมรับปัญหาต่างๆ และพยายามแก้ปัญหาของตนเอง เพื่อป้องกันความความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง โดยที่สมาชิกกลุ่มสามารถนำความคิดที่ได้จากกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นวิธีการที่สมาชิกกลุ่มมีความรู้สึกปลอดภัยพร้อมที่จะอภิปรายในสิ่งที่รู้สึกกังวลใจและกำหนดพฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์ ตลอดจนฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

กาซดา (Gazda,1989 อ้างถึงใน กาญจนา ไชยพันธ์, 2549) กล่าวถึงการปรึกษากลุ่ม คือกระบวนการทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ผ่านพฤติกรรมหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม ยอมรับความเป็นจริงในเรื่องความคิดและพฤติกรรมของผู้รับการปรึกษา เนื่องจากการเรียนรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ทำให้เกิดบรรยากาศเอื้อต่อการพัฒนาทางจิตใจ เช่น เกิดความไว้วางใจ การยอมรับ การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิด และเกิดความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

จอร์ทและคริสเตียนี (George and Cristiani,1990 อ้างถึงใน กาญจนา ไชยพันธ์, 2549) ได้นิยามการปรึกษาคือ บุคคลที่มารวมตัวกันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป และยอมรับว่ากลุ่มช่วยให้เข้าใจตนเอง ส่งผลให้สมาชิกเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม

สุซอรุณ วงษ์ทิม (2562) กล่าวว่า การให้การปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาคล้ายกันมารวมกันเพื่อหาทางแก้ไขปัญหา ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีการยอมรับเปิดโอกาส ให้สมาชิกทุกคนได้ร่วมกันแก้ปัญหา โดยมีผู้ให้การปรึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา เป็นผู้เอื้ออำนวยให้กระบวนการให้การปรึกษาแบบกลุ่มบรรลุเป้าหมายกลุ่มที่กำหนดไว้

กาญจนา ไชยพันธ์ (2541) ให้ความหมายของการปรึกษากลุ่ม คือ การให้การปรึกษาของบุคคลตั้งแต่ 2คนขึ้นไป โดยไม่เกิน 12 คน ผู้รับการปรึกษาจะมีลักษณะของปัญหาที่คล้ายคลึงกันและต้องการปรับปรุงตนเอง

จาคอร์ป, ฮาร์วิล และ เมสัน (Jacobs, Harvill and Masson,1994 อ้างถึงใน ดวงมณี จงรักษ์, 2554) กล่าวถึงประสิทธิผลของการปรึกษากลุ่ม ไว้ดังนี้

1. กลุ่มให้ประสิทธิภาพมากกว่า เพราะสามารถเข้าถึงได้หลายคนในเวลาเดียวกัน
2. กลุ่มเป็นสถานที่ที่มีการเสนอความคิดเห็นอย่างหลากหลาย และเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างกว้างขวาง

3. สมาชิกในกลุ่มมีประสบการณ์การรับรู้ว่ามีได้อยู่อย่างโดดเด่นมีหลายคนที่มีความคิดความรู้สึกที่คล้ายคลึงเช่นเดียวกับเขา

4. กลุ่มให้ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งซึ่งกันและกันและเป็นกลุ่มสร้างแรงจูงใจได้ดี

5. เป็นสถานที่ฝึกหัดทดลองพฤติกรรมใหม่ โดยสมาชิกสามารถแสดงพฤติกรรมใหม่ที่ได้เรียนรู้ในบรรยากาศที่สนับสนุนให้กำลังใจ ก่อนที่จะนำไปใช้ในชีวิตจริง

6. กลุ่มสามารถเปิดโอกาสให้สมาชิกได้รับรู้ข้อมูลสะท้อนกลับระหว่างกัน ให้ข้อเสนอแนะ และเป็นกระจกสะท้อนให้สมาชิกอย่างมีคุณค่า

จากความหมายของการให้การปรึกษากลุ่มสรุปได้ว่า การให้การปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มยอมรับความเป็นจริงในเรื่องความคิดและพฤติกรรม และเป็นวิธีการที่ทำให้บุคคลในกลุ่มมีความรู้สึกปลอดภัยพร้อมที่จะอภิปรายในสิ่งที่เป็นความกังวลใจรวมถึงฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมจนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.2 ความหมายของการให้การปรึกษาแบบบูรณาการ

การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการถือกำเนิดมาจากมุมมองของนักบำบัดที่มองว่าการยึดเพียงทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งนั้นในกระบวนการปรึกษาไม่สามารถทำความเข้าใจและช่วยเหลือในบริบทของผู้รับบริการได้ทั้งหมด เพราะมนุษย์มีความซับซ้อน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม ดังนั้นการให้การปรึกษาแบบบูรณาการจึงมีความครอบคลุม โดย เฟรเดอริก ซี ธอร์น (Frederick C. Thorne) เป็นผู้นำและวางรากฐานในการให้การปรึกษาแบบบูรณาการนี้ โดยมีความเชื่อว่าไม่มีทฤษฎีหนึ่งทฤษฎีใดในการให้การปรึกษาจะสามารถแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์ของผู้รับบริการได้อย่างครอบคลุมทุกปัญหา โดยผู้ให้การปรึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบูรณาการทฤษฎีต่างๆเข้าด้วยกันอย่างถูกต้องเหมาะสมมีศิลปะ และไม่ใช่ว่าเป็นการลองผิดลองถูก แต่เป็นความเชี่ยวชาญและมีความรู้ความสามารถและความชำนาญ เพื่อจะช่วยให้ผู้รับบริการปรึกษาจุกและใจตนเองเข้าใจปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2561) ได้ให้ความหมายตามแนวคิดของธอร์น (Thorn, 1973, น.46) ว่าการให้การปรึกษาแบบบูรณาการเป็นกระบวนการช่วยเหลือที่มีการบูรณาการเทคนิคของทฤษฎีต่างๆให้สอดคล้องกับปัญหาของผู้รับบริการโดยผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการจุกและเข้าใจตนเองและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ หมายถึงการบูรณาการแนวคิดและเทคนิคที่มาจากหลายทฤษฎี โดยเน้น ความคิด(Thinking) ความรู้สึก (Feeling) และ การกระทำ (Doing) ในแต่ละขั้นตอนการปรึกษา ซึ่งเป้าหมาย คือ บูรณาการแนวทางการช่วยเหลือของแต่ละทฤษฎีในแต่ละขั้นตอนการปรึกษากลุ่ม ซึ่ง คอเรียได้แบ่งขั้นตอนการปรึกษากลุ่มเป็น 6 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน

(Pre-group issue) ชั้นเริ่มกลุ่ม (Initial stage) ชั้นเปลี่ยนแปลง (Transition stage) ชั้นปฏิบัติ (Working stage) ชั้นยุติ (Final stage) และชั้น ประเมินผลติดตาม (Post group stage) (Coray, 2012, p.94)

เมื่อนำความหมายของการให้การปรึกษากลุ่มมารวมกันกับการให้การปรึกษาแบบ บุรณาการ ผู้วิจัยจึงสามารถกล่าวโดยสรุปว่า การให้การปรึกษากลุ่มแบบบุรณาการ หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่มีปัญหาคล้ายๆกันโดยมีผู้ให้การปรึกษา เป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีที่เต็มไปด้วยความอบอุ่นปลอดภัย มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกในกลุ่มและ ผู้นำกลุ่ม เอื้ออำนวยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใ่ว่างใจซึ่งกันและกันจนสามารถเปิดเผยระบาย ความรู้สึกต่างๆ มีการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนเกิดการตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหา ต่างๆ ได้

2.3 หลักการสร้างกลุ่มเพื่อการให้การปรึกษากลุ่มแบบบุรณาการ

2.3.1 การคัดเลือกสมาชิก

ดวงมณี จงรักษ์ (2554) กล่าวว่า การคัดกรองสมาชิกรั้นไม่ใช่ทุกคนจะ เหมาะสมที่จะอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ดังนั้นการคัดกรองสมาชิก ผู้นำกลุ่มสามารถทำได้โดยการสัมภาษณ์ ส่วนบุคคล ซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่สุดแม้ว่าจะต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามการสัมภาษณ์ทำให้เกิด การประเมินสมาชิกที่มีความเหมาะสมมากที่สุดเข้ากลุ่ม การคัดเลือกสมาชิกแบบคัดกรองโดยการ กรอกแบบฟอร์ม เป็นการให้ข้อมูลโดยการเขียนในแบบฟอร์ม เพื่อนำมาประเมินความเหมาะสม ยกตัวอย่างข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นคือ อายุ ระดับการศึกษา เพศ สถานภาพการสมรส ประวัติความ เจ็บป่วย

2.3.2 ชนิดของกลุ่ม จำนวนคน และระยะเวลา

ชูชัยสมิทธิไกร (2527 อ้างถึงใน สวนีย์ สุขเจริญ) กล่าวว่า การปรึกษากลุ่ม ควรจะเป็นกลุ่มที่มีลักษณะเป็นกลุ่มปิด เพราะกลุ่มจะมีการพัฒนาและก้าวสู่ช่วงเวลาที่มีการแก้ปัญหา การปรึกษากลุ่มต้องอาศัยเวลา การจะเปิดโอกาสให้สมาชิกใหม่เข้ามาในกลุ่มอาจจะขัดจังหวะในการ พัฒนาของกลุ่มได้ บางครั้งสมาชิกเก่าออกไปสมาชิกใหม่ที่เข้ามาแทนที่ทำการปรึกษาขาดความ ต่อเนื่อง การที่กลุ่มจะมีพัฒนาการไปถึงขั้นการวางแผนแก้ปัญหาจะทำได้ยากและความรู้สึกปลอดภัย จะลดลงเพราะสมาชิกกลุ่มจะต้องคอยปรับตัวต่อสถานการณ์ที่มีสมาชิกใหม่เข้ามาอยู่ตลอดเวลา ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการให้การปรึกษาก็เป็นได้ จำนวนของสมาชิกในกลุ่มขึ้นอยู่กับอายุของสมาชิก อาจเป็น 6-8 คน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างทั่วถึง โดยตามแนวความคิดของ เฮนเซนและ คณะ, 1980, p.477อ้างถึงในพัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2562 น.12) ได้ให้คำแนะนำว่าจำนวนสมาชิกใน กลุ่มการให้บริการปรึกษาควรมีสมาชิกประมาณ 7-8 คน และมีขอบเขตอยู่ระหว่าง 5-10 คน เพราะ ถ้ามิน้อยเกินไปก็จะทำให้ประสิทธิภาพลดลงและถ้ามามากเกินไปก็จะทำให้มีเวลาน้อยในการ

แก้ปัญหา และระยะเวลาก็เป็นสิ่งสำคัญ โดย (คอเรีย,2012:99 อ้างถึงในพัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2562, น.13) ซึ่งโดยปกติแล้วสำหรับวัยรุ่นควรจัดกลุ่มมากกว่าหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ อาจใช้เวลาประมาณครึ่งละหนึ่งชั่วโมงเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย

2.3.3 การจัดสถานที่และอุปกรณ์

ชูชัย สมितिไกร (2527 อ้างถึงใน สวณีย์ สุขเจริญ, 2553) กล่าวว่า การจัดสถานที่รวมทั้งการจัดสิ่งแวดล้อมนั้นมีความสำคัญ บรรยากาศที่ดี อบอุ่น ปลอดภัย สีสนิมดูฉาดเกินไป ห้องที่ใช้ควรจะมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนสมาชิก ควรจะมีความเป็นส่วนตัวปราศจากการรบกวนจากผู้อื่น การจัดสถานที่นั้น ควรจัดเป็นรูปวงกลมเพื่อให้สมาชิกได้มองเห็นกันอย่างทั่วถึง เก้าอี้ที่นั่งควรมีลักษณะที่นั่งแล้วรู้สึกสบาย

2.3.4 การเตรียมตัวสมาชิก

กาญจนา ไชยพันธุ์ (2549) กล่าวว่าเพื่อให้สมาชิกเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมได้ดี ผู้ให้การปรึกษาควรพบปะพูดคุยกับสมาชิกถึงจุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษา เพื่อสมาชิกจะได้เข้าใจถึงการเป็นส่วนหนึ่งสมาชิกกลุ่ม ข้อควรปฏิบัติ การสนับสนุนร่วมมือกันของสมาชิกในกลุ่ม และความคาดหวังที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างบรรยากาศที่เหมาะสม อบอุ่น ปลอดภัยและการไว้วางใจในซึ่งกันและกัน

2.3.5 บทบาทของผู้นำกลุ่ม

การให้การปรึกษากลุ่มจะดำเนินไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จนั้น ผู้นำกลุ่มต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นปลอดภัย จริงใจ เอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆภายในกลุ่ม ซึ่ง Hansan and other (1976 อ้างถึงใน สวณีย์ สุขเจริญ, 2533) กล่าวถึงบทบาทของผู้นำกลุ่มในการเริ่มต้นการปรึกษาผู้นำกลุ่มจำเป็นต้องเตรียมวิธีการต่างๆ สำหรับกลุ่มเพื่อให้กลุ่มมีสัมพันธภาพต่อกันและกัน ผู้นำจะต้องมีความสามารถและทักษะ เข้าใจในสิ่งที่สมาชิกพูด เข้าใจความรู้สึก ยอมรับให้กำลังใจ สร้างบรรยากาศแห่งการเคารพในความคิดเห็นของกันและกัน อดทนและเข้าใจต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้สมาชิกรู้สึกที่ตนเองมีความสำคัญและเป็นส่วนสำคัญของกลุ่ม ผู้นำกลุ่มต้องมีเป้าหมายทำให้สมาชิกเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น จนสามารถเปลี่ยนแปลงความรู้สึกทัศนคติต่างๆ มีการสรุปบทวนเหตุการณ์สำคัญในการให้การปรึกษาที่ผ่านมาก่อนที่จะทำครั้งใหม่เพื่อให้เกิดการต่อเนื่องเชื่อมโยง เชี่ยวชาญในการสะท้อนความรู้สึกทั้งคำพูดและการแสดงออกรวมทั้งการแปลความหมายและทำให้ชัดเจนกระจ่าง ผู้นำต้องมีบทบาทในการกระตุ้นสมาชิกเพื่อให้มีส่วนร่วม ควบคุมสถานการณ์และลดความตึงเครียด ผ่อนคลายความขัดแย้ง ความกลัว ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม และสามารถจัดการกับพฤติกรรมบางอย่างที่จะเป็นอันตรายต่อสมาชิกได้ นอกจากนี้ผู้นำควรเป็นแบบอย่างในด้านต่างๆให้สมาชิกดูเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือวิธีการต่างๆที่ใช้แก้ปัญหา ผู้นำต้องคอยสังเกตและประเมินพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

2.3.6 คุณลักษณะของสมาชิกในกลุ่ม

สมาชิกในกลุ่มถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นคุณลักษณะของสมาชิกจึงเกี่ยวข้องทำให้การให้การปรึกษากลุ่มมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะของสมาชิกกลุ่มคือมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน (คอเรย์, 2012, น.99 อ้างถึงใน พัทธราภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2562, น.14) หรือมีความแตกต่างกัน (เฮนเซนและคณะ, 1980, p.479 อ้างถึงใน พัทธราภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2562, น.15) โดยผู้นำกลุ่มจะจัดกลุ่มโดยคำนึงถึงอายุและวุฒิภาวะ เพศ กลุ่มที่ควรมีทั้งเพศหญิงและเพศชาย คือกลุ่มวัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ (พัธราภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2562, น.15) และคุณลักษณะของสมาชิกกลุ่มอีกอย่างที่มีความสำคัญและจะทำให้การให้การปรึกษากลุ่มมีประสิทธิภาพ คือ ความต้องการและสมัครใจในการเข้าร่วมกลุ่ม

2.4 การให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์

เฟรดเดอริค เอส เพลิส (Frederick S. Perls) เป็นผู้เริ่มต้นจิตบำบัดแบบเกสตัลท์ (Gestalt Therapy) เขาเกิดในเยอรมันเมื่อปี ค.ศ. 1893 ได้รับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตในปี ค.ศ. 1920 และได้ประสบการณ์เกี่ยวกับจิตเวชในเบอร์ลิน โดยใช้วิธีจิตวิเคราะห์ในการบำบัดรักษาคนไข้ หลังจากนั้นเพลิสได้อพยพครอบครัวมาอยู่ที่แอฟริกาใต้ และได้เริ่มคิดวิธีการอื่นในการบำบัดรักษาคนไข้โรคจิต โรคประสาท ต่อมาในปี ค.ศ. 1946 เขาย้ายมาอยู่ในอเมริกาและในช่วงนั้นเพลิสได้นำวิธีการแบบเกสตัลท์มาใช้ในการบำบัดรักษาคนไข้ จนกระทั่งถึงแก่กรรมในปี ค.ศ. 1970 จิตวิทยาเกสตัลท์มีแนวความคิดเกี่ยวกับการพิจารณามนุษย์ดังนี้คือ

1) มนุษย์เป็นอิสระจากอดีต เขาอยู่ในปัจจุบันมนุษย์ไม่สามารถจัดการกับอดีตและอนาคตได้อย่างแน่นอน แต่บุคคลสามารถดำเนินการกับปัจจุบันได้แน่นอนกว่า มีคำกล่าวเกี่ยวกับแนวความคิดของเกสตัลท์ว่า “จงอยู่กับปัจจุบัน อย่าอยู่กับอดีต และอย่าเลื่อยล่อยไปกับอนาคต”

2) ทฤษฎีมีความเชื่อเหมือนทฤษฎีให้บริการปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางและทฤษฎีให้บริการปรึกษาแบบภวนิยม ที่ว่ามนุษย์มีความสามารถที่จะปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมและดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพสามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ด้วยตัวเองและมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

3) มนุษย์พยายามพัฒนาตนเองแต่มีความหมายแตกต่างจากการพัฒนาตัวเองของทฤษฎีให้บริการปรึกษาแบบผู้รับบริการแบบศูนย์กลาง ซึ่งเน้นให้ผู้รับบริการพัฒนาตนเองในอนาคต แต่แนวคิดของการให้บริการปรึกษาแบบเกสตัลท์เน้นให้ผู้รับบริการพัฒนาตนเองในปัจจุบัน

4) มนุษย์สามารถจัดระบบชีวิต และแก้ปัญหาของตนเองได้ (Self regulation) เมื่อเกิดอารมณ์เครียดหรือเกิดความต้องการด้านต่างๆ ขึ้น มนุษย์จะพยายามทำให้เกิดความสมดุล เช่น พยายามลดความเครียดลง หรือพยายามกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่จะสนองความต้องการ แต่ถ้ามมนุษย์มี

แต่รำพึงรำพันถึงอดีตหรือแสวงหาอนาคตโดยไม่นึกถึงภาวะปัจจุบัน เขาก็จะไม่สามารถจัดระเบียบหรือลดความเครียดด้านจิตลงได้

5) การที่มนุษย์ตระหนักรู้ (Awareness) ในความต้องการของตน จะช่วยให้มนุษย์หาทางตอบสนองความต้องการ แต่ถ้าพยายามหลีกเลี่ยงไม่นึกถึงความต้องการนั้น จะใช้พลังงานไปใน การเก็บกดความต้องการซึ่งจะทำให้เครียดหนักขึ้นและไม่สามารถตอบสนองความต้องการใดๆ ได้

6) บุคคลประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่สัมพันธ์กันทั้งร่างกาย อารมณ์ ความคิด ความรู้สึกและการรับรู้ เป็นการผสมผสานกัน (integration) เป็นการแสดงออกอย่างคนที่เป็นตัวของตัวเองอย่างแท้จริง

7) มนุษย์เกิดมาโดยไม่ได้มีความดีและความชั่วติดตัวมาด้วย มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม เขาต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การที่จะเข้าใจบุคคลจะต้องเข้าใจสิ่งแวดล้อมของเขาด้วย

8) บุคคลมีเสรีภาพที่จะเลือกตอบสนองต่อสิ่งเร้า

9) การตระหนักรู้ต่อความรู้สึก ความคิด อารมณ์และการรับรู้ของตนในสภาพการณ์ต่างๆ ช่วยให้บุคคลสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม

กล่าวโดยสรุป คือ ทฤษฎีการให้การปรึกษาเชิงบำบัดแนวเกสตัลท์ เป็นการบำบัดทางประสบการณ์ ซึ่งส่วนใหญ่เน้นที่การมีสติหรือการตระหนักรู้ ถึงความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นในที่นี้ และขณะนี้ และการทำงานของกายกับใจที่ควบคู่กันไป

2.5 การให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม

ปี. เอฟ. สกินเนอร์ เกิดที่มลรัฐเพนซิลวาเนีย บิดาของสกินเนอร์เป็นผู้ที่มีความขยันทำงาน และพยายามฝึกรบมให้เขารู้จักแยกแยะถูกผิด สกินเนอร์เขียนเล่าในประวัติว่า แม่ของเขาพยายามจะควบคุมเขา โดยการตักเตือนให้เขาคิดว่าผู้คนที่คิดอย่างไรถ้าเขาทำผิด ไม่ยอมอยู่บนเส้นทางที่ถูกต้อง นอกนี้ยายของเขายังเล่าเกี่ยวกับไฟจากรถ ที่ลงโทษคนกระทำความผิด บิดาของเขาเป็นนักกฎหมายและได้พาเขาไปดูเรือนจำ พร้อมทั้งพูดให้เขาฟังอยู่เสมอถึงโทษที่รับหากทำผิดกฎหมาย ในวัยเด็กสกินเนอร์มีความสนใจในเครื่องจักรกล ในวัยผู้ใหญ่เขาสนใจในเรื่องการออกแบบเครื่องมือ สิ่งประดิษฐ์ชิ้นหนึ่งของเขาคือ กล้องสกินเนอร์ เพื่อศึกษาผลของการใช้ตารางการเสริมแรงกับพฤติกรรมของสัตว์ และเขายังได้คิดเครื่องมือช่วยสอนและเปลนอนติดแอร์สกินเนอร์ เป็นห้องเก็บเสียงและรักษาระดับอุณหภูมิ ซึ่งเขาใช้เลี้ยงลูกสาวคนหนึ่งของเขาเป็นเวลามากกว่า ๒ปี สกินเนอร์แสดงความสนใจในพฤติกรรมมนุษย์ด้วยการศึกษาจิตวิทยา และได้รับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ในปีค.ศ. 1931 เขาตั้งทฤษฎีพฤติกรรมที่ปฏิเสธเชื้อของมนุษย์ เป็นผู้มีอิสระในการกำหนดโชคชะตาของตนเอง เขาเชื่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพถูกกำหนดโดยเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบันที่วัดได้ สกินเนอร์แสดงความเห็นว่านักจิตวิทยาควรให้

ความสำคัญกับพฤติกรรมที่สังเกตได้เท่านั้น พันธุกรรมและประวัติส่วนบุคคล มีส่วนรับผิดชอบกับพฤติกรรมปัจจุบันบางส่วนเท่านั้น นอกจากนี้สกินเนอร์ยังมีความสนใจในพฤติกรรมของสัตว์ โดยในช่วงหลังของการทำงานเขาได้ฝึกพิราบเล่นปิงปอง แนวคิดทฤษฎีที่สำคัญของพฤติกรรมนิยม คือ การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก พาฟลอฟนักสรีรวิทยาชาวรัสเซียเป็นผู้สอนหลักการเรียนรู้ การศึกษาของเขาวางเงื่อนไขให้สุนัขนำลายไหลเมื่อได้ยินเสียงกระดิ่ง เขาแสดงให้เห็นว่าการวางสิ่งเร้าที่ไม่ต้องวางเงื่อนไข คือเศษเนื้อ เสตอพร้อมทั้งสิ่งเร้าที่ต้องวางเงื่อนไข คือเสียงกระดิ่ง หลังจากได้ยินเสียงกระดิ่งโดยไม่เห็นอาหารที่เป็นเศษเนื้อ สุนัขจะหลั่งน้ำลาย การวางเงื่อนไขแบบลงมือกระทำ สกินเนอร์เป็นผู้คิดหลักการนี้ เขาเสนอว่าความถี่ของพฤติกรรมที่แสดงขึ้นอยู่กับผลที่ตามมาหลังพฤติกรรมนั้น สกินเนอร์นำความคิดนี้ไปใช้ในการปรับพฤติกรรมของนกพิราบ โดยการให้อาหารเป็นรางวัล จนกระทั่งนกพิราบเรียนรู้ที่จะจิกวงกลมสีแดง พฤติกรรมที่แสดงเพิ่มมากขึ้นเรียกว่า “ได้รับการเสริมแรง” การเรียนรู้ทางสังคม ผู้เสนอความคิดนี้คือ อัลเบิร์ต แบนดูรา เขาคิดว่าการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมยังเกิดจากการสังเกต การเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น หรือการเรียนรู้จากตัวแบบ ซึ่งมีทั้งการเรียนรู้จากตัวแบบที่ดีและไม่ดี การเรียนรู้จากตัวแบบค่อนข้างจะมีอิทธิพลกับบุคคล เพราะช่วยลดความรู้สึกลัวต่องานที่ยาก และยังช่วยกระตุ้นให้พยายามเลียนแบบให้สำเร็จ การทดลองของแบนดูราแสดงให้เห็นว่าเด็กที่สังเกตผู้ใหญ่ จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และมีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กที่ไม่ได้ตัวแบบแสดงให้เห็น การเรียนรู้จากตัวแบบอธิบายได้ค่อนข้างชัดเจนต่อพฤติกรรมความรุนแรงที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน

สรุปเป้าหมายโดยทั่วไปของการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม คือ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจริง และเป็นที่ยอมรับโดยการวางแผนอย่างเป็นระบบและมีความสม่ำเสมอ สำหรับเป้าหมายเฉพาะเจาะจง เป็นสิ่งที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษาแต่ละราย เป้าหมายที่กำหนดขึ้นนั้นต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรมและดำเนินการตกลงร่วมกันเป็นสัญญา เพื่อขึ้นำการปรึกษาและการบำบัด

3.6 การให้การปรึกษาแบบผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง

คาร์ล โรเจอร์ ได้พัฒนาทฤษฎีการเข้าใจตนเองอย่าง ถ่องแท้ ในแง่ที่คนเรามีแรงขับพื้นฐานภายในที่จะบรรลุถึงศักยภาพสูงสุดของตัวเองซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เรียกว่า Self-Actualizing โรเจอร์ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเลี้ยงดู โดยเฉพาะการเลี้ยงดูของแม่ที่จะมีอิทธิพลกับบุคลิกภาพของลูก ความเป็นมาของทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง อาจจัดแบ่งให้เห็นถึงพัฒนาการของทฤษฎีออกได้เป็น 4 ระยะ ตามลำดับดังนี้

ระยะที่ 1 ในช่วง ค.ศ.1940 โรเจอร์พัฒนาแนวคิดการให้การปรึกษาแบบไม่นำทาง คัดค้านทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Freud's Psychoanalytic Theory) ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ไปในทางลบว่าเมื่อมนุษย์มีปัญหา มนุษย์จะใช้กลไกในการป้องกันตัวเองอันได้แก่

การเก็บกด การกล่าวโทษผู้อื่น การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง การถดถอย การแสดงปฏิกิริยาตรงข้ามกับความปรารถนาที่แท้จริง การสร้างวิมานในอากาศหรือฝันกลางวัน การแยกตัว การหาสิ่งมาแทนที่ และการเลียนแบบ

ระยะที่ 2 โรเจอร์พัฒนาแนวคิดการให้การปรึกษาแบบไม่นำทางขึ้นเป็นการให้การบำบัดรักษาแบบผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเน้นให้ผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลางของการบำบัดรักษาโรคโดยโรเจอร์เห็นว่า การที่จะเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลจำเป็นต้องเข้าใจโลกทัศน์ภายในของบุคคลนั้น จะต้องเข้าใจเรื่องราวและความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา จึงจะสามารถแยกแยะการรับรู้ตนเองและประสบการณ์จริงของบุคคลได้

ระยะที่ 3 ได้มีการนำแนวคิดของการให้การปรึกษาแบบผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลางไปประยุกต์ใช้ในวงการศึกษาศึกษา ซึ่งพัฒนาต่อมาเป็นการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ระยะที่ 4 แนวความคิดของการให้ความสำคัญกับ “บุคคลเป็นศูนย์กลาง” ได้ขยายขอบเขตการประยุกต์ใช้ในชีวิตครอบครัว ชีวิตการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติ ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการแสวงหาสันติภาพของโลก

สรุปหลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ การมองว่าปัญหาของผู้รับเกิดจากความไม่สอดคล้องระหว่างตัวตน ความอุดมคติ และตัวตนที่เป็นจริงที่ปรับตัวไม่ได้ หัวใจสำคัญของกาบำบัดตามแนวทฤษฎีการให้การปรึกษาของโรเจอร์ ก็คือ ความสอดคล้องและความจริงใจ (Congruence or Genuineness) การมองทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard and Acceptance) และการเข้าใจถูกต้องในลักษณะเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Accurate Empathic Understanding)

2.7 การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธภาพ

ผู้ก่อตั้งทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธภาพ คือ อีริค เบิร์น (Eric Berne) พบว่าบุคลิกภาพของคนเราประกอบด้วยสภาวะใหญ่ๆ 3 สภาวะ ได้แก่ สภาวะความเป็นพ่อแม่ สภาวะของความผู้ใหญ่ และสภาวะความเป็นเด็ก เขาเชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถที่จะเข้าใจบุคลิกภาพของตนเองซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีตและสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตใหม่ได้ถ้ามีความกล้าพอที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบทบาท ตำแหน่ง และแบบแผนของชีวิตให้หลุดพ้นจากอิทธิพลของอดีต โดยทราบธรรมชาติของมนุษย์ในแง่มุมต่างๆดังต่อไปนี้

การมองตนเองและผู้อื่น มนุษย์ได้รับอิทธิพลมาจากประสบการณ์ในวัยเด็ก ซึ่งทำให้บุคคลเกิดความเข้าใจ และเกิดความรู้สึกต่อตนเองและผู้อื่น ก่อให้เกิดตำแหน่งชีวิต ของตนเองและผู้อื่นว่าควรเป็นเช่นไร หรือควรปฏิบัติอย่างไร จำแนกได้ 4 ประเภทดังนี้

1. I'm O.K.-You're O.K. เป็นการมองตนเองว่ามีคุณค่า และ มองผู้อื่นว่ามีคุณค่า

2. I'm O.K.- You're not O.K. เป็นการมองว่าตนเองดี และเหนือกว่าผู้อื่น และเห็นว่าผู้อื่นด้อยกว่าตน

3. I'm not O.K.- You're O.K. เป็นการมองว่าตนเองด้อยกว่าผู้อื่นและเห็นว่าผู้อื่นนั้นดี และเก่งกว่าตนเองทุกด้าน

4. I'm not O.K.- You're not O.K. เป็นการมองทั้งตนเองและผู้อื่นว่าไม่มีคุณค่า การที่จะช่วยให้บุคคลมีชีวิตที่มีความสุขและสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี จึงจำเป็นต้องทำให้บุคคลเกิดทรศนะในการมองตนเองและผู้อื่น I'm O.K – You're O.K.

การได้ศึกษาถึงโครงสร้างบุคลิกภาพจะช่วยให้สามารถพิจารณาได้ว่าลักษณะใดเป็นบุคลิกภาพที่ดีหรือบุคลิกภาพที่ผิด โครงสร้างของบุคลิกภาพได้จากการวิเคราะห์สภาวะของบุคคล (Ego Stage) ซึ่งเบิร์นเชื่อว่า สภาวะของบุคคล ประกอบด้วยส่วนใหญ่ๆ 3 สภาวะ ได้แก่

1. สภาวะที่มีลักษณะคล้ายพ่อแม่ เรียกว่า Parent ego state ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากพ่อ-แม่ ผู้เลี้ยงดูหรือบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิตในวัยเด็ก ในส่วนนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้คือลักษณะพ่อแม่ที่ชอบวิพากษ์วิจารณ์ พฤติกรรมการแสดงออกจะเป็นไปในลักษณะของคนขี้รำคาญ หงุดหงิด ชอบวิพากษ์วิจารณ์ จู้จี้และวางอำนาจ และลักษณะพ่อแม่ที่เอื้ออาทร พฤติกรรมการแสดงออกจะเป็นไปในลักษณะของคนที่มีความเอื้อเฟื้อ โอบอ้อมอารี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2. สภาวะที่เป็นผู้ใหญ่ เรียกว่า Adult ego state เป็นลักษณะของบุคลิกภาพที่ใช้เหตุผลสติปัญญาในการพิจารณาสิ่งต่างๆ ตามสภาพของข้อเท็จจริง โดยไม่มีอารมณ์หรือความรู้สึกเข้ามาเกี่ยวข้อง

3. สภาวะที่เป็นเด็ก เรียกว่า Child ego state เป็นลักษณะบุคลิกภาพที่แสดงออกถึงความต้องการและความรู้สึกที่แท้จริงของตน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ลักษณะที่เป็นเด็กตามธรรมชาติ แสดงอารมณ์และความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติอันแท้จริงออกมา เช่น สนุกสนาน ร่าเริง ลักษณะที่เป็นเด็กได้รับการขัดเกลา เป็นบุคลิกภาพที่ได้รับการพัฒนาขึ้นให้มีการยอมรับ เชื่อฟัง และฟังหาผู้อื่น เนื่องจากได้รับการอบรมสั่งสอน ขัดเกลาจากครอบครัวและได้รับการควบคุมดูแลจากพ่อแม่หรือบุคคลอื่นๆ และลักษณะที่เป็นเด็กมีความคิด เจ้าปัญญา เป็นบุคลิกภาพที่แสดงออกถึงการรู้จักใช้ความคิด ใช้เหตุผลพิจารณาสิ่งต่างๆ ซึ่งถือเป็นความเฉลียวฉลาดและเป็นส่วนของการคิดสร้างสรรค์

สรุปการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้บูรณาการทฤษฎีการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้มีคุณค่าและศักดิ์ศรี ใช้ทฤษฎีการปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการรู้จักและเข้าใจตนเอง ใช้เทคนิคการให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์ และใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์

เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์ ปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม
ของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ก่อนและหลังการให้การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ และ 2) เปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการให้การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกติ มีวิธีดำเนินการศึกษา ครอบคลุมหัวข้อ 1) ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ ตามลำดับดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัย Pretest-Posttest Control Group Design

กลุ่มทดลอง	ก่อนได้รับ	ทรีตเมนต์	หลังได้รับ
ER	O ₁	x	O ₂
CR	O ₁	-	O ₂

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

2.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ วัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุ 16-18 ปี ซึ่งอยู่ในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุ 16-18 ปี ซึ่งอยู่ในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม – เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564 ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากการทำแบบวัดความฉลาดทางสังคมและเลือกคนที่มีคะแนนต่ำสุด จำนวน 16 คน และสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 โปรแกรมให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างโปรแกรมให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

3.1.1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ ศึกษาทฤษฎี แนวคิดทางจิตวิทยาการศึกษา รูปแบบกระบวนการการปรึกษากลุ่ม บูรณาการการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่นำมาใช้ในการพัฒนาความฉลาดทางสังคม

3.1.2 ดำเนินการพิจารณาทฤษฎีและเทคนิคทางจิตวิทยาการศึกษาที่มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับการพัฒนาความฉลาดทางสังคมแต่ละด้าน ตามหลักพื้นฐาน แนวคิดของแต่ละทฤษฎี และเทคนิค มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ โดยมีขั้นตอนการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป ดำเนินการปรึกษาทั้งหมด 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เพื่อพัฒนาทั้ง 3 ด้าน มีการปฐมนิเทศ และปัจฉิมนิเทศร่วมด้วย

3.1.3 นำโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนตรวจสอบความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ (ดังภาคผนวก จ)

ตารางที่ 3.1 สรุปเทคนิค และทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม
ของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย
จังหวัดบุรีรัมย์

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
1	ปฐมนิเทศ: เริ่มสู่วัน สรรสร้าง ความฉลาด ทางสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่าง ผู้นำกลุ่มกับสมาชิกในกลุ่ม และ ระหว่างสมาชิกในกลุ่มให้เกิด ความคุ้นเคย เปิดใจ ไว้วางใจ และเป็นกันเอง 2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทราบ วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ ข้อตกลง วันเวลา สถานที่ใน การเข้ารับการปรึกษากลุ่ม 3. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทราบถึง ประโยชน์ของการได้รับการ ปรึกษากลุ่มและย้ำเรื่องการ รักษาความลับ 	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <p>1.ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้ที่มี คุณค่า มีศักดิ์ศรี โดยใช้ทักษะการ สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและ ปลอดภัยเอื้ออำนวยให้สมาชิกใน กลุ่มรู้สึกเป็นกันเอง และใช้เทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ และแปล ความหมายในสิ่งที่สมาชิกกลุ่ม ต้องการสื่อ การใช้ภาษาท่าทางที่ แสดงถึงความใส่ใจ เช่นการสบตา การแสดงการยอมรับอย่างไม่มี เงื่อนไข และการสะท้อนผลเพื่อ กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเปิดเผยตนเอง และยอมรับความรู้สึกที่แท้จริง</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

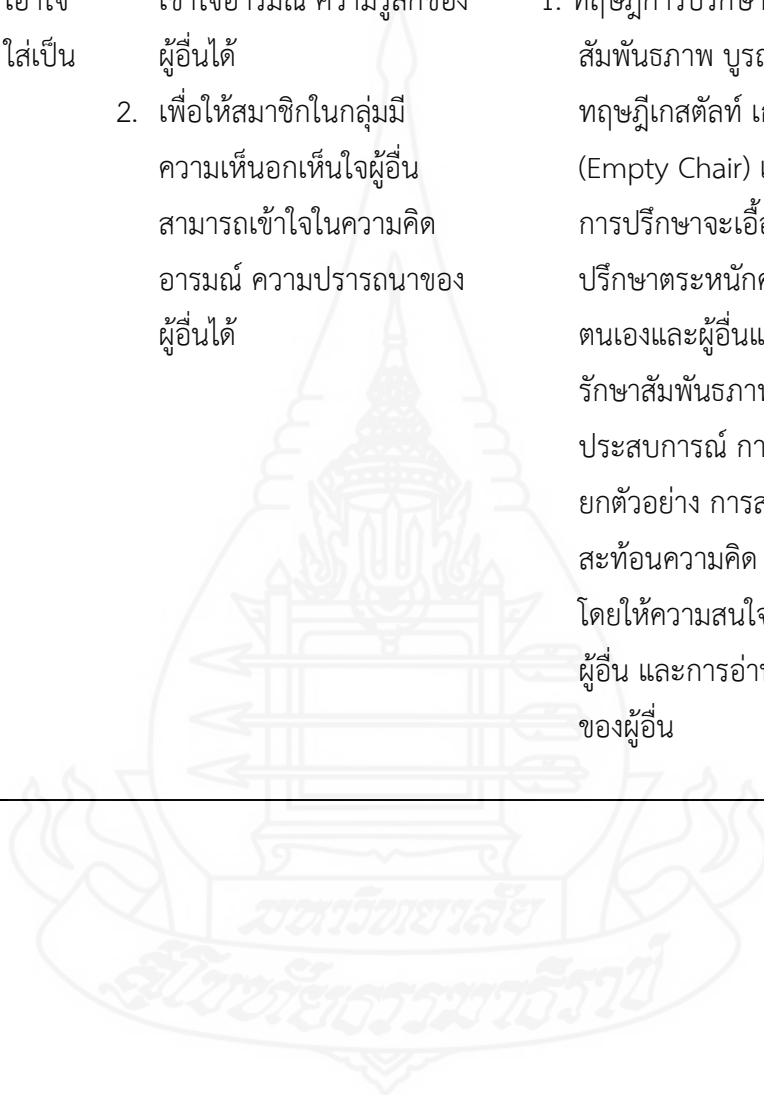
ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
2	ตระหนักรู้จักและรู้จักรบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง	<p>1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง สามารถรู้จักและเข้าใจตนเองตามความเป็นจริง ตระหนักรู้ในความสามารถและความถนัดของตน</p> <p>2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถแสดงออกอารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ</p>	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <p>1.ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง(Person-Centered Counseling)</p> <p>คาร์ล แรมสัน โรเจอร์ ได้กล่าวว่ามีมนุษย์ทุกคนมีตัวตน 3 แบบ คือ 1.ตนตามที่มองเห็น 2. ตนตามความเป็นจริง และ 3. ตนตามอุดมคติ บูรณาการกับ</p> <p>2 .การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในการรู้จักและเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง และวางตำแหน่งชีวิตในแบบ I am okay – You are okay ตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งของผู้ที่มีสุขภาพจิตดี รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ยอมรับและเข้าใจตนเอง แต่ละคนมีจุดดีและจุดอ่อน</p> <p>ใช้เทคนิคของเกสตัลท์ในการนำให้เกิดการตระหนักรู้ เมื่อบุคคลตระหนักรู้ในความรู้สึก จุดด้อยของตน จะช่วยให้บุคคลเป็นตัวของตัวเอง เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง มีคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต แสดงออกอย่างเป็นตัวเอง รู้ว่าตนเป็นใคร ทำอะไรไม่อิงตามคนอื่น และใช้เทคนิคให้แสดงบทบาทสลับกัน</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
3	ฉันมีค่า และ ประเมิน ตนเองได้	<ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเห็นคุณค่าในตนเอง และภูมิใจในความสามารถด้านต่างๆของตน เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มสามารถประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและตรงตามความเป็นจริง 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) ของ โรเจอร์ ที่ให้ความสำคัญและสนใจในเรื่องความสามารถและศักยภาพของมนุษย์ และได้กล่าวถึงความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองว่า ค่าของคน คือมีคุณค่า มีความรับผิดชอบและความสมบูรณ์แบบใช้เทคนิคการให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์ในการ การสร้างความคุ้นเคย รับฟังปัญหา ทำให้เกิดการตระหนักรู้ แลกเปลี่ยนบทสนทนา ให้แสดงบทบาทสลับกัน และให้สรุปและประเมินตนเอง โดยใช้ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการฟัง ทักษะการเสนอแนะ ทักษะการสนับสนุนและทักษะการสรุปความ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
4	รู้เขาเอาใจใส่เป็น	<ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้ และเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่นได้ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถเข้าใจในความคิด อารมณ์ ความปรารถนาของผู้อื่นได้ 	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <ol style="list-style-type: none"> ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพ บูรณาการเทคนิคของทฤษฎีเกสตัลท์ เก้าอี้ว่างเปล่า (Empty Chair) เป็นเทคนิคที่ผู้ให้การศึกษาจะเอื้ออำนวยให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นและบูรณาการการรักษาสัมพันธ์ภาพ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การฟัง การยกตัวอย่าง การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความคิด และการสรุปความ โดยให้ความสนใจการแสดงออกของผู้อื่น และการอ่านอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
5	เคารพ และยอมรับ แม้ว่าจะแตกต่าง สัก เพียงใด	<p>1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ทางสังคมในด้าน การปฏิบัติต่อผู้อื่นรอบข้าง ด้วยการเคารพและให้เกียรติ</p> <p>2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เกิดการให้เกียรติคน ที่มาจากวัฒนธรรม ความเชื่อ ศาสนา หรือแม้แต่คนที่มีมุมมองทางการเมืองที่แตกต่าง กัน</p>	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <p>1. ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีบูรณาการกับแนวคิด</p> <p>2. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเกี่ยวกับมนุษย์ เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์ ปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสม ใช้ เทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ และแปล ความหมายในสิ่งที่สมาชิกกลุ่ม ต้องการสื่อ การใช้ภาษาท่าทางที่ แสดงถึงความใส่ใจ เช่นการสบตา การแสดงการยอมรับอย่างไม่มี เงื่อนไข และการสะท้อนผลเพื่อ กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเปิดเผยตนเอง และยอมรับความรู้สึกที่แท้จริง และ บูรณาการเทคนิคบทบาทสมมติและ การเสริมแรง</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
6	การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นสำคัญจริงๆ ¹	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข 2. เพื่อสร้างและรักษาการติดต่อสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น 	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีบูรณาการกับเทคนิคของเกสตัลท์ ในการสร้างความคุ้นเคยรับฟังปัญหา ให้ตระหนักรู้ ให้แสดงบทบาทสลับกัน ให้ประเมินตนเองบูรณาการกับเทคนิคการให้บริการปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางในการฟังอย่างใส่ใจ ลักษณะท่าทาง การแสดงกิริยาอาการ และพฤติกรรมในการพูด

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
7	การ ปฏิสัมพันธ์ ทางสังคม นั้นสำคัญ จริง ๆ 2	1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีการ พัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใน สังคมมากขึ้น	ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้ 1. ทฤษฎีวิเคราะห์สัมพันธภาพระหว่าง บุคคล บูรณาการกับเทคนิค 2. การให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการ เป็นศูนย์กลางในการฟังอย่างใส่ใจ ลักษณะท่าทาง การแสดงกิริยา อาการ และพฤติกรรมในการพูด ผู้นำกลุ่มใช้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่ม เน้น ทฤษฎีผู้รับบริการเป็น ศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็น ทฤษฎีที่มอง มนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี บูรณาการกับเทคนิคของเกสตัลท์ ในการสร้างความคุ้นเคยรับฟัง ปัญหา ให้ตระหนักรู้ ให้ประเมิน ตนเองบูรณาการกับเทคนิคการ ให้บริการปรึกษาแบบผู้รับบริการ เป็นศูนย์กลางในการฟังอย่างใส่ใจ ลักษณะท่าทาง การแสดงกิริยา อาการ และพฤติกรรมในการพูด

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
8	ปัจจัย นิเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสรุปภาพรวมของโปรแกรมในการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่น 2. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงความรู้สึก ต่อการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้ 3. เพื่อประเมินการเข้าร่วมโปรแกรม 	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) ใช้เทคนิคการจัดการกับเรื่องที่ค้างค้ำของสมาชิกกลุ่ม การให้โอกาสสมาชิกกลุ่มพูดถึงสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ทักษะพื้นฐาน ทักษะการยุติ ทักษะการสรุปความ และทักษะการสนับสนุน ผู้นำกลุ่มชวนให้สมาชิกกลุ่มวิเคราะห์ตนเองตามเทคนิค WDEP ว่าต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในเรื่องใด

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาคูณภาพ

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 5
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ 4
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ 3
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 1

และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนในการพิจารณาคูณภาพของโปรแกรม (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, น.100) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยผลการพิจารณาคุณภาพของโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ใช้ในการวิจัยแสดงดังตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ผลการพิจารณาคุณภาพของโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม

กิจกรรม	นิยามปฏิบัติการ (ด้าน)	ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
1. ปฐมนิเทศ: เริ่มสู่วันสรร สร้างฉลาดทาง สังคม	-	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
2. ตระหนักและรู้จัก รบ ร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง	การตระหนักรู้ในตนเอง	4.43	เหมาะสมมาก
3. ฉันทมีค่าและประเมิน ตนเองได้		4.50	เหมาะสมมากที่สุด
4. รู้เขาเอาใจใส่เป็น		4.46	เหมาะสมมาก
5. เคารพและยอมรับ แม้ว่าจะแตกต่างสัก เพียงใด	การตระหนักรู้ทางสังคม	4.46	เหมาะสมมาก
6. การปฏิสัมพันธ์ทาง สังคมนั้นสำคัญจริงๆ 1	การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	4.46	เหมาะสมมาก
7. การปฏิสัมพันธ์ทาง สังคมนั้นสำคัญจริงๆ 1		4.40	เหมาะสมมาก
8. ปัจฉิมนิเทศ	-	4.46	เหมาะสมมาก
	รวม	4.47	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 3.2 พบว่า ผลการพิจารณาคุณภาพของโปรแกรมการให้การศึกษา
กลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมมีคะแนนเฉลี่ยโดยแบ่งเป็นด้านได้ดังนี้ ด้านการ
ตระหนักรู้ในตนเอง มีคะแนนเฉลี่ย 4.46 ด้านการตระหนักรู้ทางสังคม 4.46 และด้านการปฏิสัมพันธ์

ทางสังคม 4.43 และผลการพิจารณาคุณภาพของโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการทั้งฉบับมีคะแนนเฉลี่ย 4.47 ซึ่งโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการทั้งหมด 8 ครั้ง อยู่ในระดับมีความเหมาะสมมาก

และผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ไว้ดังนี้ 1) ปรับแบบวัดและแบบประเมินผลให้ครอบคลุม 2) ควรปรับให้มีกำหนดเหตุการณ์ให้ชัดเจนและเชื่อมโยงกัน 3) ปรับใบงาน ระบุเหตุการณ์เพื่อความเข้าใจ 4) ปรับวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน 5) ปรับภาษาและเนื้อหาเป็นเชิงวิชาการ จากนั้นผู้วิจัยนำโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

3.2 นำโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 8 ครั้ง ไปดำเนินการทดลองให้กับกลุ่มทดลองต่อไป

แบบวัดความฉลาดทางสังคม มีลำดับและขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.1 ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีบทความงานวิจัยและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ และสร้างแบบวัดความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิฯ

3.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดความฉลาดทางสังคม ให้สอดคล้องและครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะ ได้ข้อคำถาม จำนวน 48 ข้อ โดยแบ่งข้อคำถามของแบบวัดความฉลาดทางสังคมตามองค์ประกอบของนิยามศัพท์เฉพาะได้ดังนี้ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง จำนวน 17 ข้อ ด้านการตระหนักรู้ทางสังคม จำนวน 19 ข้อ และด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จำนวน 12 ข้อ ซึ่งแบบวัดมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือจริงมากที่สุด จริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

3.2.3 นำแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิฯ ไปเพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดด้านความตรง โดยนำข้อคำถามจำนวน 48 ข้อ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องในเบื้องต้น แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของคำถามทั้งด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏว่าได้ข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้สร้างแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 40 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความฉลาดทางสังคมระหว่าง 0.88 ถึง 1.00 (ดังปรากฏในตารางภาคผนวก ค ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือ) แบ่งเป็นด้านการตระหนักรู้ในตนเอง จำนวน 12 ข้อ ด้านการตระหนักรู้ทาง

สังคม จำนวน 17 ข้อ และด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จำนวน 11 ข้อ โดยความเหมาะสมรวมทั้ง ความชัดเจนของการใช้ภาษาของแบบวัดโดยใช้เกณฑ์การให้ความเห็นของข้อคำถาม คือ

+1 แน่ใจว่าข้อคำถามที่สร้างขึ้นวัดได้ตรงตามค่านิยมศัพท์

0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามที่สร้างขึ้นวัดได้ตรงตามค่านิยมศัพท์

-1 แน่ใจว่าข้อคำถามใช้ไม่ได้

3.2.4 นำแบบวัดความฉลาดทางสังคมที่คัดเลือกได้ทั้งสิ้น 40 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับวัยรุ่นในมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ไปหาค่าอำนาจจำแนก ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าอำนาจจำแนกราย ข้อระหว่าง .19 ถึง .77

3.2.5 นำแบบวัดความฉลาดทางสังคมที่ผ่านการคัดเลือกจำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ โดยแบ่งข้อคำถามของแบบวัดความฉลาดทางสังคม ดังนี้ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง 12 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1-12 ด้านการตระหนักรู้ทางสังคม 17 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 13- 29 และด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 11 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 30-40 มาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟาของคอนบราคได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

3.2.6 นำแบบวัดความฉลาดทางสังคมที่มีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงที่เหมาะสมไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ตารางที่ 3.3 ตัวอย่าง แบบวัดความฉลาดทางสังคม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของท่าน ตามความเป็นจริง และกรุณาตอบคำถามทุกข้อ

- 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออก **มากที่สุด**
 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออก **มาก**
 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออก **น้อย**
 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออก **น้อยที่สุด**

ข้อความ	4	3	2	1
0 ฉันสามารถแสดงออกอารมณ์ของตนเองได้อย่าง สุภาพเหมาะสมตามกาลเทศะ				
00 ฉันกล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก และ การกระทำของตนเองได้อย่างมั่นใจ				

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ขั้นตอนเตรียมการทดลอง

4.1.1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากประธานมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย และผู้วิจัยได้เตรียมเครื่องมือวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 8 ครั้ง และแบบวัดความฉลาดทางสังคม

4.1.2 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้วัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ตอบแบบวัดความฉลาดทางสังคมและคัดเลือกคนที่มีคะแนนต่ำสุด 16 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยเก็บคะแนนการตอบแบบวัดความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิฯครั้งนี้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

4.1.3 ขณะทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ กับกลุ่มทดลอง จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง และให้กลุ่มควบคุมได้รับคำแนะนำปกติจากบุคลากรในมูลนิธิในวันและเวลาเดียวกันกับกลุ่มทดลอง โดยมีรายละเอียดการทดลอง ดังแสดงในตารางที่ 3.4 นี้

ตารางที่ 3.4 ศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายใน
อุปถัมภ์ของ มูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี/เวลา	การศึกษากลุ่ม	สถานที่นัดพบ
1	วันเสาร์ 28 ส.ค.64 9.00 น.-10.00น.	การปฐมนิเทศ: เริ่มสู่วัฒนธรรมสร้างความฉลาดทางสังคม	ห้องบริการศึกษา มูลนิธิพันธกิจแห่ง พระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์
2	วันเสาร์ 4 ก.ย. 64 9.00 น.-10.00น.	ตระหนักและรู้จักบรรยายครั้งหนึ่งครั้ง	
3	วันเสาร์ 11 ก.ย. 64 9.00 น.-10.00น.	ฉันมีค่าและประเมินตนเองได้	
4	วันเสาร์ 18 ก.ย. 64 9.00 น.-10.00น.	รู้เขาเอาใจใส่เป็น	
5	วันเสาร์ 25 ก.ย. 64 9.00 น.-10.00น.	เคารพและยอมรับแม้ว่าจะแตกต่างสัก เพียงใด	
6	วันเสาร์ 2 ต.ค. 64 9.00 น.-10.00น.	การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นสำคัญจริงๆ1	
7	วันเสาร์ 9 ต.ค. 64 9.00 น.-10.00น.	การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นสำคัญจริงๆ2	
8	วันเสาร์ 23 ต.ค.64 9.00 น.-10.00น.	ปัจฉิมนิเทศ	

4.1.4 หลังการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบวัดความฉลาดทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นชุดเดิมไปประเมินหลังการทดลองกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการให้โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการครั้งสุดท้าย และนำคะแนนที่ได้ไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง

4.1.5 นำคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองที่ได้ของวัยรุ่นตอนปลายใน ความอุปถัมภ์ของมูลนิธิฯกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม และเปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองที่ใช้โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ และกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

5.2.1 การเปรียบเทียบคะแนนความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายที่ได้รับโปรแกรมการให้การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ ผลการวัดก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการวิเคราะห์โดยสถิติทดสอบวิลค็อกซัน (The Wilcoxon Match Pair Signed-Ranks Test)

5.2.2 การเปรียบเทียบคะแนนความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมให้การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ และวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกติโดยสถิติทดสอบแมนน์-วิทนี ยู (The Mann-Whitney U test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีผลการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Z	แทน	สถิติทดสอบวิลค็อกซัน (The Wilcoxon Match Pair Singed-Ranks Test)
U	แทน	สถิติทดสอบแมนน์-วิทนี ยู (The Mann-Whitney U test)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ

2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

2.1 นำเสนอข้อมูล ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิฯ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.2 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความฉลาดทางสังคมก่อนและหลังการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมโดยการใช้สถิติทดสอบของวิลค็อกซัน (The Wilcoxon Match Pair Singed- Ranks Test)

2.3 การเปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความ

อุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ และวัยรุ่นกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกติโดยสถิติทดสอบแมนน์-วิทนี ยู (The Mann-Whitney U test)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4.1 นำเสนอข้อมูล ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง		คนที่	กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	116	135	1	125	125
2	104	138	2	118	120
3	121	139	3	104	115
4	100	143	4	121	121
5	117	159	5	100	115
6	113	143	6	118	115
7	118	145	7	139	140
8	116	149	8	130	130
รวม	784	1,151	รวม	955	981
M	113.13	143.88	M	119.38	123.75
SD	7.30	7.50	SD	12.80	9.16

จากตารางที่ 4.1 พบว่าคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ ของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการก่อนการทดลอง 113.13 และหลังการทดลอง 143.88 ส่วนวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำแบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาความฉลาดทางสังคมเป็นก่อนการทดลอง 119.39 และหลังการทดลอง 123.75 จากข้อมูลพบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการมีคะแนนการพัฒนาความฉลาด

ทางสังคมสูงขึ้นหลังการทดลอง แต่ในกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกติมีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาความฉลาดทางสังคมสูงขึ้นเพียงเล็กน้อยหลังการทดลอง

ตารางที่ 4.2 แสดงการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความฉลาดทางสังคม กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม

ช่วงเวลา	n	M	SD	z	Asymp. Sig. (2-tailed)
ก่อนการทดลอง	8	113.13	7.30	-2.521*	.012
หลังการทดลอง	8	143.88	7.51		

*p< .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่าวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ จำนวน 8 คน มีค่าเฉลี่ยการพัฒนาความฉลาดทางสังคมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนการทดลอง และ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 113.13 (M=113.13, SD=7.30) และ 143.88 (M=143.88, SD= 7.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม

กลุ่มทดลอง	n	M	SD	Z	p
กลุ่มทดลอง	8	143.88	7.50	3.00*	.001
กลุ่มควบคุม	8	123.75	9.16		

*p< .05

จากตารางที่ 4.3 พบว่าภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้คำแนะนำปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย 143.88 (M=143.88,SD=7.50) และ 123.75 (M=123.75, SD=9.16) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ สองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design) เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลาย ก่อนทดลองและหลังทดลอง และเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ปีการศึกษา 2564 มูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกติ

1.2 สมมติฐานในการศึกษา

1.2.1 วัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองมีคะแนนความฉลาดทางสังคมสูงขึ้นภายหลังได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

1.2.2 ภายหลังการทดลอง วัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการมีคะแนนความฉลาดทางสังคมสูงกว่าวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกติ

1.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3.1 ประชากร ได้แก่ วัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุ 16-18 ปี ซึ่งอยู่ในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุ 16-18 ปี ซึ่งอยู่ในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ในช่วง พ.ศ. 2564 ที่ได้มาโดยการเลือก

แบบเจาะจง จากการทำแบบวัดความฉลาดทางสังคมและเลือกคนที่มีคะแนนต่ำสุด จำนวน 16 คน และสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

1.4 ผลการวิจัย

1.4.1 ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการมีความฉลาดทางสังคมในหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามข้อสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

1.4.2 ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองสูงกว่าวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

2. อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่องผลการใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ผลการทดลองตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า ภายหลังจากใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการมีความฉลาดทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องจากโปรแกรมการปรึกษาเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมที่จัดทำขึ้นทั้ง 8 ครั้ง ทำให้กลุ่มทดลองได้เข้าสู่กระบวนการพัฒนาความฉลาดทางสังคม โดยโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการครั้งที่ 1 เป็นการปฐมนิเทศเริ่มสู่วัฒนธรรมสร้างฉลาดทางสังคมเป็นการส่งเสริมให้วัยรุ่นตอนปลายในกลุ่มทดลองเกิดความคุ้นเคย เปิดใจ ไว้วางใจและเป็นกันเองระหว่างสมาชิกกลุ่มกับผู้นำกลุ่ม และระหว่างสมาชิกกับสมาชิกด้วยกัน เป็นการสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและปลอดภัยให้อำนวยความสะดวกให้สมาชิกในกลุ่มรู้สึกเป็นกันเอง มีการใช้ภาษาท่าทางที่แสดงถึงความใส่ใจ เช่นการสบตา การแสดงการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และการสะท้อนผลเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเปิดเผยตนเองและยอมรับความรู้สึกที่แท้จริงมีการเล่นเกมเพื่อกระชับความสัมพันธ์และทำความรู้จักซึ่งกันและกันมากขึ้นและสมาชิกทุกคน

มีความกระตือรือร้น มีส่วนร่วมและมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการได้รับการพัฒนาความฉลาดทางสังคม โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการครั้งที่ 2 ชื่อเรื่องตระหนักรู้จักรบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง เป็นกระบวนการศึกษาที่บูรณาการทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง มีการสำรวจตนเอง และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ร่วมกันเปิดโอกาสให้สมาชิกได้สำรวจ ตัวตนมนุษย์ 3 แบบ ตามแนวคิดของโรเจอร์คือ 1. ตนตามที่มองเห็น 2. ตนตามความเป็นจริง และ 3. ตนตามอุดมคติ บูรณาการกับการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในการรู้จักและเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง และวางตำแหน่งชีวิตในแบบ I am okay – You are okay ตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งของผู้ที่มีสุขภาพจิตดี รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ยอมรับและเข้าใจตนเอง แต่ละคนมีจุดดีและจุดอ่อนและใช้เทคนิคของเกสตัลท์ในการนำให้เกิดการตระหนักรู้ เมื่อบุคคลตระหนักรู้ในความรู้สึก จุดด้อยของตน จะช่วยให้บุคคลเป็นตัวของตัวเอง เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง มีคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต แสดงออกอย่างเป็นตัวเอง รู้ว่าตนเป็นใคร ทำอะไรไม่อิงตามคนอื่น และใช้เทคนิคให้แสดงบทบาทสลับกัน กระบวนการนี้ทำให้กลุ่มทดลองเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง สามารถรู้จักและเข้าใจตนเองตามความเป็นจริงตระหนักรู้ในความสามารถและความถนัดของตนเอง และสามารถแสดงออกอย่างเหมาะสมถูกกาลเทศะ

โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการครั้งที่ 3 ชื่อเรื่องฉันมีค่าและประเมินตนเอง ได้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มเห็นคุณค่าในตนเอง และภูมิใจในความสามารถด้านต่างๆ ของตนและสามารถประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและตรงตามความเป็นจริง เพราะมนุษย์ทุกคนมีศักยภาพ คุณค่าและศักดิ์ศรีมีความรับผิดชอบและความสมบูรณ์แบบ มีการใช้เทคนิคการให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์ในการ การสร้างความคุ้นเคย รับฟังปัญหา ทำให้เกิดการตระหนักรู้แลกเปลี่ยนบทสนทนา ให้แสดงบทบาทสลับกัน และให้สรุปและประเมินตนเอง ใช้ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการฟัง ทักษะการเสนอแนะ ทักษะการสนับสนุนและทักษะการสรุปความ ทำให้กลุ่มทดลองได้รับการพัฒนาสูงกว่าก่อนการทดลองโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการครั้งที่ 4 ชื่อเรื่องรู้เขาเอาใจใส่เป็น ได้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ทางสังคมในด้านการรู้จักและเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น มีการใช้ทฤษฎีการศึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพ บูรณาการเทคนิคของทฤษฎีเกสตัลท์ เก้าอี้ว่างเปล่า (Empty Chair) เป็นเทคนิคที่ผู้ให้การปรึกษาจะเอื้ออำนวยให้ผู้รับบริการปรึกษาตระหนักรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นและบูรณาการการรักษาสัมพันธ์ภาพ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การฟัง การยกตัวอย่าง การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความคิด และการสรุปความ โดยให้ความสนใจการแสดงออกของผู้อื่น และการอ่านอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น ทำให้กลุ่มทดลอง รับรู้ และเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และสามารถเข้าใจในความคิด อารมณ์ ความปรารถนาของผู้อื่นได้ โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการครั้งที่ 5 ชื่อเรื่องเคารพและยอมรับแม้ว่าจะแตกต่างสักเพียงใด เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้

สมาชิกในกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ทางสังคมในด้านการเคารพและยอมรับผู้อื่น เป็นการฝึกฝนในการปฏิบัติต่อผู้อื่นรอบข้างด้วยการเคารพและให้เกียรติ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล จนเกิดการให้เกียรติคนที่มีมาจากวัฒนธรรม ความเชื่อ ศาสนา หรือแม้แต่คนที่มีมุมมองทางการเมืองที่แตกต่างกัน โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการครั้งที่ 6 และที่ 7 ชื่อเรื่องการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นสำคัญจริงๆ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข เป็นการสร้างและรักษาการติดต่อสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น และพัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมมากขึ้น มีการสร้างความคุ้นเคยรับฟังปัญหา ให้ตระหนักรู้ ให้แสดงบทบาทสลับกัน ให้ประเมินตนเอง บูรณาการกับเทคนิคการให้บริการปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางในการฟังอย่างใส่ใจ ลักษณะท่าทาง การแสดงกิริยาอาการ และพฤติกรรมในการพูด

โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการครั้งที่ 8 ชื่อเรื่องปัจเจกนิเทศ เป็นการสรุปภาพรวมโปรแกรมในการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่น และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นความรู้สึก และสิ่งที่กลุ่มทดลองแต่ละคนได้รับต่อการเข้าร่วมโปรแกรม และประเมินการเข้าร่วมโปรแกรม นอกจากนี้โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการมีส่วนช่วยให้ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมวางแผนแก้ไขปัญหาภายในกลุ่มได้ช่วยเหลือแบ่งเบาปัญหาที่เกิดขึ้นของซึ่งกันและกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทัศนคติในกลุ่มทั้งเทคนิคและขั้นตอนต่างๆ เป็นการช่วยให้รู้จักปัญหาที่แท้จริง เมื่อเราสามารถระบุปัญหาได้เราก็สามารถแก้ปัญหาได้เช่นเดียวกัน โดยสมาชิกกลุ่มได้มีส่วนช่วยในการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ เอาใจเขามาใส่ใจเรา และนำแนวทางการพัฒนาความฉลาดทางสังคมไปใช้ได้จริง จึงส่งผลให้วัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ที่อยู่ในกลุ่มทดลองมีการการพัฒนาความฉลาดทางสังคมสูงกว่าก่อนการทดลองซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยกาญจน์กมล สุวิทยา รัตน์(2557:217,219) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาและพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ รวมทั้งศึกษาผลของการใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ผลการวิจัยสรุปว่า ความฉลาดทางสังคมของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมโดยรวมและรายองค์ประกอบ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และเมื่อสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่ากลุ่มฝึกอบรมมีผลทำให้ความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

2.2 ผลการทดลองตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่าภายหลังการใช้โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยจังหวัดบุรีรัมย์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม

สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเป็นโปรแกรมการศึกษาที่ส่งเสริมพัฒนาความฉลาดทางสังคม ที่มีการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับให้การศึกษา กลุ่มแบบบูรณาการ ศึกษาทฤษฎี แนวคิดทางจิตวิทยาการศึกษา รูปแบบกระบวนการการศึกษา กลุ่ม บูรณาการการศึกษาในรูปแบบต่างๆที่นำมาใช้ในการพัฒนาความฉลาดทางสังคม มีการดำเนินการพิจารณาทฤษฎีและเทคนิคทางจิตวิทยาการศึกษาที่มีความสอดคล้อง เหมาะสมในการพัฒนาความฉลาดทางสังคมแต่ละด้าน ตามหลักพื้นฐาน แนวคิดของแต่ละทฤษฎี และเทคนิค มาใช้ในการพัฒนาโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ มีการนำโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนตรวจสอบความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ แต่สำหรับกลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกตินั้นไม่ได้รับการศึกษาที่เจาะจงและมุ่งเน้นในการพัฒนาความฉลาดทางสังคมทำให้กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมมีการพัฒนาความฉลาดทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับคำแนะนำปกติที่มีการพัฒนาความฉลาดทางสังคมเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะสามารถให้ความช่วยเหลือกลุ่มควบคุมในการนำโปรแกรมการศึกษากลุ่มไปพัฒนาความฉลาดทางสังคมในลำดับต่อไป ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุษฎี เล็บขาว (2559) ศึกษาผลการใช้โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาชาวสังคมของนักเรียนวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 13-15 ปี ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการทั้งหมด 10 ครั้งๆ ละ 90 นาที ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการสามารถเพิ่มชาวสังคมในนักเรียนวัยรุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ มีการพัฒนาความฉลาดทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุมและ สามารถช่วยให้วัยรุ่นตอนปลายกลุ่มทดลองเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับ ความคิด ความเชื่อ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการนำมาใช้เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาเรื่องผลการใช้โปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการพบว่าทำให้เกิดการพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายได้จึงมีข้อเสนอแนะนำไปใช้ดังนี้

3.1.1 จากการวิจัยพบว่า โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมสามารถพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายได้ ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาวัยรุ่น เช่น นักจิตวิทยาการศึกษา ครูแนะแนว สามารถนำโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมมาปรับใช้กับวัยรุ่นตอนปลายในโรงเรียน ชุมชน หมู่บ้าน และอื่นๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาความฉลาดทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.2 การนำโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมไปใช้ควรศึกษาขั้นตอน หลักการ เทคนิค วิธีการ ข้อดีข้อจำกัดอย่างละเอียดเพื่อจะสามารถนำไปปฏิบัติได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

3.2.1 การวิจัยครั้งนี้เน้นวิจัยในกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายเท่านั้น จึงมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปโดยทำไปทดลองศึกษาวิจัยในวัยรุ่นตอนต้น หรือ วัยเด็กเพื่อศึกษาว่าจะมีผลหรือไม่อย่างไร

3.2.2 การวิจัยครั้งนี้เน้นบูรณาการโดยใช้ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) ทฤษฎีการปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ระหว่างบุคคล ใช้เทคนิคการให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์ และใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เท่านั้น ผู้วิจัยสังเกตว่าสามารถบูรณาการทฤษฎีอื่นๆไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีภวนิยม และทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม เพื่อศึกษาว่าจะมีผลต่อการพัฒนาความฉลาดทางสังคมได้หรือไม่อย่างไร

3.2.3 การวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มการเก็บข้อมูลในระยะติดตามผล เพื่อศึกษาความคงทนของการพัฒนาความฉลาดทางสังคมของกลุ่มทดลอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2528). *คู่มือแนะแนวเรื่องการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม*. กรุงเทพฯ. กรมสุขภาพจิต. (2554). *คลังความรู้ทางวิชาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช*. กระทรวงสาธารณสุข. กาญจนกมล สุวิทย์รัตน์ (2557). *การศึกษาและพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เกศินี เขียนด่าง. (2560). *รูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดภาคใต้*. (ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ขวัญชนก นันทะชาติ. (2550). *ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างการปรับตัวทางสังคม ของหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 6*.
- คณิตพันธุ์ ทองสีบสาย. (2552). *การพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางสังคมสำหรับนักศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2559). *ความฉลาดทางสังคม กุญแจสร้างเด็กไทยยุคใหม่*. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2559, จาก [http:// www.thairath.co.th](http://www.thairath.co.th).
- ธัญญา ผลอนันต์ และ จุไรพร วิสุทธิกุลพานิชย์. (2551). *ใช้หัวก่อน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ขวัญข้าว' 94.
- ธัญญา ธีระกนิษฐ์. (2560). *จิตวิทยาพัฒนาตนในสังคมยุคใหม่*. เอกสารคำสอน.
- นรา สมประสงค์ และ นุชลี อุปมัย. *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพ*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา*. หน่วยที่ 14 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรีชา วิหกโต. (2554). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา*. หน่วยที่11 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์. (2555). *Social Intelligence ปฏิบัติการสร้างทักษะสังคมให้เด็กเก่ง*. กรุงเทพฯ: รักลูกบุ๊กส์.
- พสุ เตชะรินทร์. (2549). *ความฉลาดทางสังคม*. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2562.

- เพชรยุพา บุณย์สิริจรุงรัฐ. (2558). *หลักการพัฒนาความฉลาดทางสังคม*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- เพ็ญญา กุลนภาดล. (2562). *การให้การปรึกษาวัยรุ่น*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ชลบุรี: เก็ทกู๊ดครีเอชั่น.
- พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2558). การให้บริการปรึกษาเป็นกลุ่ม. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาเทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น*. หน่วยที่ 14 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ลิขิต กาญจนันท์. (2554). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา*. หน่วยที่ 9 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์. (2554). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา*. หน่วยที่ 8 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ลัดดาวรรณ ณ ระนอง. (2554). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบจิตวิเคราะห์. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา*. หน่วยที่ 7 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิทย์ วิศเวทย์ และ คณະ. (2533). *หนังสือเรียนสังคมศึกษา รายวิชา 401*. สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- ศิริพรรณ พักศาลา. (2560). *ผลการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวคิดทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง เพื่อลดความเครียดของนักศึกษาผู้ช่วยพยาบาลโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลคณะเวชศาสตร์เขตร้อนมหาวิทยาลัยมหิดล*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุขอรุณ วงษ์ทิม. (2557). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษากลุ่ม. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาแนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา*. หน่วยที่ 14 นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Albrecht, K. (2006). *Social intelligence: The new science of success*. San Francisco: A Wiley Imprint.
- Bandura, Albert. (1977). *Social learning Theory*. New York: Prentice hall.
- Goleman, Danial. (2006). *Social intelligence: The New Science of Human Relationship*. New York: Arrow bo139.237.
- Gordon G. Gallup Jr. (1998). *Self-awareness and the evolution of social intelligence*. *Journal of Behavioral Processes*. 42(1998): 239-247.

- Jennifer Lau, researcher. (1968). *Social Intelligence and The Next Generation*. King's College London and NCS.
- Kaj Bjorkqvist; & Karin Osterman. (2000). *Social Intelligence – Empathy = Aggression* *Journal of Aggression and Violent Behavior*.5(2000) 191-200.
- Kihlstrom, J.F; Cantor, N. (2000). *Social Intelligence*. In : Sternberg, R.J.(Ed.) *Handbook of intelligence*, 2nd ed. Cambridge, U.K.
- K.V. Petrides, Madeleine Mason; Nick Sevdalis. (2011). *Preliminary validation of the construct of trait social intelligence*. *Journal of Preliminary validation Differences*. 50(2011):874-877.
- Marlow, H.A. (1986). *Social Intelligence: Evidence for multidimensionality and construct independence*. *Journal of Educational Psychology*, 78:52-58.
- Thorndike, R.L.& Stein, S. (1937). *An evaluation of the attempts to measure social intelligence*. *Psychological Bulletin*. 34,275-285.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ชื่อ นายสมชาย ไกรศุทธิกันต์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนอนุบาลกระสัง
 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรีจาก มสธ. วุฒิ ศษ.บ.(เกียรตินิยมอันดับ1)ระดับปริญญาโท
 จาก มช. วุฒิ ศษ.ม.(การวัดและประเมินผลการศึกษา) ระดับป.บัณฑิต(บริหารการศึกษา)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกระสัง
 หน้าที่พิเศษ ที่ได้รับมอบหมาย คณะกรรมการติดตามการตรวจสอบและประเมินผล
 สพป.บร.2 ,คณะกรรมการเขตพื้นที่สพป.บร.2, นายกสมาคมผู้บริหารสถานศึกษา
 อำเภอกะสัง,คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงาน ตำรวจภูธรกระสัง
2. ชื่อ นางสาว ภัคชนัญ ศรีจี๊ะ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)
 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรีภาษาไทย กศ.บ.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ศศ.ม.
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูภาษาไทยและครูแนะแนว
3. ชื่อ นาง นิดา ถาวร
 สถานที่ทำงาน แม่อุปถัมภ์เด็กบ้านอุปถัมภ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดพะเยา
 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ (การบริหารงานบุคคล) มหาวิทยาลัยพายัพ
 ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประสบการณ์หรือความชำนาญ
4. ชื่อ นางสาว สาวิตรี บุญเชื่อม
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเถินวิทยา อ.เถิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางลำพูน
 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย
 นเรศวร ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ตำแหน่งงาน ครู ศศ.2 (วิทยฐานะชำนาญการ)

5. ชื่อ นางสาว ณัฐกานต์ ชมศิริ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนช่องพระนวิทยา

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (ศษ.ม.) วิชาเอกการแนะแนวและการ

ปรึกษาเชิงจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประสบการณ์ทำงาน หรือความชำนาญ ปฏิบัติการสอนวิชาแนะแนว โดยมีอายุราชการ 6 ปี

ที่ อว 0602.16 (น)/ 145

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

5 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสมชาย ไกรศุทธิกานต์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกระสัง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางนงเยาว์ ประดับ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการให้การปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในมูลนิธิพันธุกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการตรวจสอบแบบวัด และโปรแกรมการปรึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานี้ด้วยสำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นिरนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 084-606-5494

ที่ อว 0602.16 (น)/ 145

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

5 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณภักชนัญ ศรีจ๊ะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางนงเยาว์ ประดับ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการ
ปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้า
อิสระ เรื่อง ผลการให้การปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในมูลนิธิ
พันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัด บุรีรัมย์ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการตรวจสอบแบบวัด และโปรแกรมการศึกษา ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย
สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 084-606-5494

ที่ อว 0602.16 (น)/ 145

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

5 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณนิตา ถาวร

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางนงเยาว์ ประดับ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการให้การปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในมูลนิธิทันตกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัด บุรีรัมย์ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการตรวจสอบแบบวัด และโปรแกรมการปรึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วยสำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 084-606-5494

ที่ อว 0602.16 (น)/ 145

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

5 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน คุณสาวตรี บุญเชื่อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางนงเยาว์ ประดับ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการแนะแนวและการ
ปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้า
อิสระ เรื่อง ผลการให้การปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในมูลนิธิ
พันอภิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัด บุรีรัมย์ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการตรวจสอบแบบวัด และโปรแกรมการศึกษา ได้โปรดพิจารณา
ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย
สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 084-606-5494

ที่ อว 0602.16 (น)/ 145

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

5 พฤษภาคม 2564

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณณัฏฐิگانต์ ชมศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางนงเยาว์ ประดับ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการให้การปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในมูลนิธิพันอักษแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัด บุรีรัมย์ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการตรวจสอบแบบวัด และโปรแกรมการปรึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วยสำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นिरนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 084-606-5494

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณ
ในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
และกรุณาตอบทุกข้อ

1. เพศ

1. ชาย
 2. หญิง

2. อายุ

1. 16 ปี
 2. 17 ปี
 3. 18 ปี
 3. 19 ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ม.4
 2. ม.5
 3. ม.6

ตอนที่ 2

ความฉลาดทางสังคม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของท่าน ตามความเป็นจริง และกรุณาตอบคำถามทุกข้อ

- 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออก **มากที่สุด**
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออก **มาก**
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออก **น้อย**
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออก **น้อยที่สุด**

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
1	ฉันสามารถแสดงออกอารมณ์ของตนเองได้อย่างสุภาพเหมาะสมตามกาลเทศะ				
2	ฉันกล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองได้อย่างมั่นใจ				
3	ฉันสามารถควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองได้เป็นอย่างดีเมื่อมีเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น				
4	ฉันรู้ว่าควรปรับปรุงตนเองในเรื่องใด				
5	ฉันมีทัศนคติต่อตนเองในแง่บวก				
6	ฉันสามารถจัดการอารมณ์โกรธ ความไม่สบายใจได้เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่น่าพอใจเกิดขึ้น				
7	ฉันสามารถแสดงความรู้สึกทางสีหน้า แววตาได้ดี เมื่อต้องสนทนากับผู้อื่น				

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
8	ฉันคิดทบทวน และประเมินตนเองอยู่เสมอในการดำเนินชีวิตประจำวัน				
9	ฉันกล้าตัดสินใจในเรื่องต่างๆได้ด้วยตนเอง				
10	แม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่กดดันแต่ฉันก็เชื่อว่าจะสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้				
11	ฉันสามารถยอมรับคำตักเตือนเพื่อการพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้นได้				
12	ฉันสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้				
13	ฉันเข้าใจและสัมผัสถึงความรู้สึกของผู้อื่นผ่านทางสีหน้าท่าทาง				
14	ฉันยอมรับความแตกต่างทางความคิด อารมณ์ และความต้องการของผู้อื่นได้				
15	ฉันไม่ใช่คำพูดถูก หรือลดคุณค่าของผู้อื่น				
16	ฉันปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเคารพและให้เกียรติเสมอ				
17	ฉันเข้าใจอารมณ์ ความเจ็บปวดเศร้าโศกของผู้อื่นได้				
18	ฉันรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเมื่อเขาอยู่ในสถานการณ์ต่างๆที่ทำให้เขาเป็นทุกข์				
19	ฉันใส่ใจในความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่นเสมอ				
20	ฉันเข้าใจและรับรู้ถึงความรู้สึกของผู้อื่น				
21	ฉันรับรู้ความต้องการของผู้อื่นแม้ว่าเขาไม่ได้พูดออกมา				
22	ฉันมีความรับผิดชอบในคำพูด การกระทำ และไม่โทษคนอื่น				
23	เมื่อทำงานกลุ่มฉันสามารถรับความคิดเห็นของเพื่อนได้				
24	ฉันมีความสุขที่สามารถเข้าใจความรู้สึกของคนอื่นได้				

25	ฉันสามารถบอกความต้องการของตนเองต่อผู้อื่นได้				
----	--	--	--	--	--

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		4	3	2	1
26	ฉันพยายามช่วยเหลือเพื่อนอย่างเต็มที่ เมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือในสิ่งที่ฉันทำได้				
27	ฉันชื่นชมเพื่อนเมื่อเขาทำในสิ่งที่ดี				
28	ฉันระมัดระวังในการพูดและ การแสดงออกที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้อื่น				
29	ฉันปรับตัวได้ดี แม้ว่าจะต้องอยู่ในสังคมที่เต็มไปด้วยความหลากหลายแตกต่างทางวัฒนธรรม หรือศาสนา				
30	ฉันรู้จักวิธีการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ				
31	ฉันสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการสื่อความหมายได้				
32	ฉันชอบในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นและมักจะเป็นคนเริ่มต้นก่อนเสมอ				
33	ฉันเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดีเสมอ				
34	ฉันพูดและทำด้วยความจริงใจไม่เสแสร้ง				
35	ฉันทำตัวเป็นกันเองกับผู้อื่นและมีอารมณ์ขัน				
36	ฉันมีมารยาทที่ดีในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น				
37	ฉันให้ความสำคัญในการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีและเป็นมิตรกับผู้อื่น				
38	ฉันพูดจาถ่อม งาม และให้เกียรติผู้อื่นเสมอ				
39	ฉันนึกถึงจิตใจของผู้อื่นและไม่แสดงท่าทีเห็นแก่ตัว				
40	ฉันรักษาสัญญา มีความรับผิดชอบต่อการพูดและการกระทำของตนเองได้				

ภาคผนวก ค

ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ตารางแสดงค่าดัชนี (IOC) ของแบบวัดความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของ
มูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์

	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
		1	2	3	4	5			
1	ฉันสามารถแสดงออกอารมณ์ของตนเองได้อย่าง สุภาพเหมาะสมตามกาลเทศะ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	ฉันกล้าแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก และ การกระทำของตนเองได้อย่างมั่นใจ	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
3	ฉันสามารถควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ได้เป็นอย่างดีเมื่อมีเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่ ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	ฉันรู้ว่าควรปรับปรุงตนเองในเรื่องใด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	ฉันมีทัศนคติต่อตนเองในแง่บวก	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	ฉันสามารถจัดการอารมณ์โกรธ ความไม่สบาย ใจได้เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่น่าพอใจเกิดขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7	ฉันสามารถแสดงความรู้สึกทางสีหน้า แววตาได้ ดี เมื่อต้องสนทนากับผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	ฉันคิดทบทวน และประเมินตนเองอยู่เสมอใน การดำเนินชีวิตประจำวัน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9	ฉันกล้าตัดสินใจในเรื่องต่างๆได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	แม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่กดดันแต่ฉันก็เชื่อว่า จะสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
11	ฉันสามารถยอมรับคำตักเตือนเพื่อการพัฒนา ชีวิตให้ดีขึ้นได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
		1	2	3	4	5			
12	ฉันสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	ฉันเข้าใจและสัมผัสถึงความรู้สึกของผู้อื่นผ่านทางสีหน้าท่าทาง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	ฉันยอมรับความแตกต่างทางความคิด อารมณ์ และความต้องการของผู้อื่นได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	ฉันไม่ใช่คำพูดดูถูก หรือลดคุณค่าของผู้อื่น	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
16	ฉันปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเคารพและให้เกียรติเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17	ฉันเข้าใจอารมณ์ ความเจ็บปวดเศร้าโศกของผู้อื่นได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	ฉันรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเมื่อเขาอยู่ในสถานการณ์ต่างๆที่ทำให้เขาเป็นทุกข์	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	ฉันใส่ใจในความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่นเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	ฉันเข้าใจและรับรู้ถึงความรู้สึกของผู้อื่น	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
21	ฉันรับรู้ความต้องการของผู้อื่นแม้ว่าเขาไม่ได้พูดออกมา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22	ฉันมีความรับผิดชอบในคำพูด การกระทำ และไม่โทษคนอื่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	เมื่อทำงานกลุ่มฉันสามารถรับความคิดเห็นของเพื่อนได้	1	1	1	1	1	4	1	ใช้ได้

	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปล ผล
		1	2	3	4	5			
24	ฉันมีความสุขที่สามารถเข้าใจความรู้สึก ของคนอื่นได้	1	0	1	1		4	0.8	ใช้ได้
25	ฉันสามารถบอกความต้องการของตนเอง ต่อผู้อื่นได้	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
26	ฉันพยายามช่วยเหลือเพื่อนอย่างเต็มที่ เมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือในสิ่งที่ฉันทำ ได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27	ฉันชื่นชมเพื่อนเมื่อเขาทำในสิ่งที่ดี	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
28	ฉันระมัดระวังในการพูดและ การ แสดงออกที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจของ ผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	ฉันปรับตัวได้ดี แม้ว่าจะต้องอยู่ในสังคมที่ เต็มไปด้วยความหลากหลายแตกต่างทาง วัฒนธรรม หรือศาสนา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30	ฉันรู้จักวิธีการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมี ประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
31	ฉันสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการสื่อ ความหมายได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปล ผล
		1	2	3	4	5			
24	ฉันมีความสุขที่สามารถเข้าใจความรู้สึก ของคนอื่นได้	1	0	1	1		4	0.8	ใช้ได้
25	ฉันสามารถบอกความต้องการของตนเอง ต่อผู้อื่นได้	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
26	ฉันพยายามช่วยเหลือเพื่อนอย่างเต็มที่ เมื่อเพื่อนขอความช่วยเหลือในสิ่งที่ฉันทำ ได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27	ฉันชื่นชมเพื่อนเมื่อเขาทำในสิ่งที่ดี	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
28	ฉันระมัดระวังในการพูดและ การ แสดงออกที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจของ ผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	ฉันปรับตัวได้ดี แม้ว่าจะต้องอยู่ในสังคมที่ เต็มไปด้วยความหลากหลายแตกต่างทาง วัฒนธรรม หรือศาสนา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30	ฉันรู้จักวิธีการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมี ประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
31	ฉันสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นต้องการสื่อ ความหมายได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
		1	2	3	4	5			
32	ฉันชอบในการสร้างความสัมพันธ์กับ ผู้อื่นและมักจะเป็นคนเริ่มต้นก่อนเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33	ฉันเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดีเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34	ฉันพูดและทำด้วยความจริงใจไม่เสแสร้ง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
35	ฉันทำตัวเป็นกันเองกับผู้อื่นและมี อารมณ์ขัน	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
36	ฉันมีมารยาทที่ดีในการติดต่อสัมพันธ์กับ ผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37	ฉันให้ความสำคัญในการรักษา ความสัมพันธ์ที่ดีและเป็นมิตรกับผู้อื่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38	ฉันพูดจายกย่อง ชมเชยและให้เกียรติผู้อื่น เสมอ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39	ฉันนึกถึงจิตใจของผู้อื่นและไม่แสดงท่าทีเห็น แก่ตัว	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
40	ฉันรักษาสัญญา มีความรับผิดชอบต่อการพูด และการกระทำของตนเองได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ค่าดัชนี (IOC) = 0.8

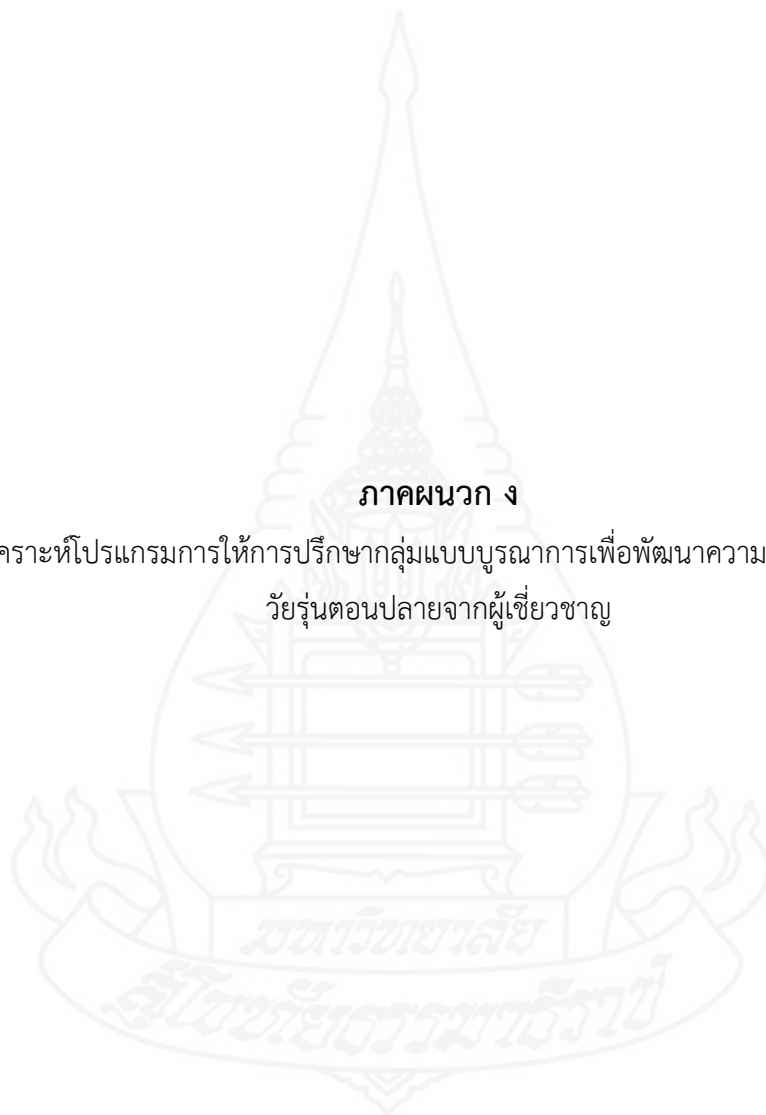
ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเที่ยงทั้งฉบับของแบบวัดความฉลาดทางสังคม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	เกณฑ์การตัดสินใจ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	เกณฑ์การตัดสินใจ
1	.62	ผ่านการพิจารณา	21	.43	ผ่านการพิจารณา
2	.38	ผ่านการพิจารณา	22	.56	ผ่านการพิจารณา
3	.30	ผ่านการพิจารณา	23	.54	ผ่านการพิจารณา
4	.41	ผ่านการพิจารณา	24	.36	ผ่านการพิจารณา
5	.24	ผ่านการพิจารณา	25	.25	ผ่านการพิจารณา
6	.40	ผ่านการพิจารณา	26	.19	ผ่านการพิจารณา
7	.41	ผ่านการพิจารณา	27	.35	ผ่านการพิจารณา
8	.52	ผ่านการพิจารณา	28	.64	ผ่านการพิจารณา
9	.38	ผ่านการพิจารณา	29	.43	ผ่านการพิจารณา
10	.48	ผ่านการพิจารณา	30	.77	ผ่านการพิจารณา
11	.37	ผ่านการพิจารณา	31	.61	ผ่านการพิจารณา
12	.19	ผ่านการพิจารณา	32	.23	ผ่านการพิจารณา
13	.58	ผ่านการพิจารณา	33	.39	ผ่านการพิจารณา
14	.69	ผ่านการพิจารณา	34	.68	ผ่านการพิจารณา
15	.38	ผ่านการพิจารณา	35	.38	ผ่านการพิจารณา
16	.64	ผ่านการพิจารณา	36	.30	ผ่านการพิจารณา
17	.41	ผ่านการพิจารณา	37	.66	ผ่านการพิจารณา
18	.47	ผ่านการพิจารณา	38	.44	ผ่านการพิจารณา
19	.56	ผ่านการพิจารณา	39	.38	ผ่านการพิจารณา
20	.30	ผ่านการพิจารณา	40	.51	ผ่านการพิจารณา

ค่าความเที่ยงทั้งฉบับของแบบสอบถามความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทยเท่ากับ 0.91

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของ
วัยรุ่นตอนปลายจากผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิเคราะห์โปรแกรมการให้การปรึกษา เรื่องผลการใช้โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนา
ความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายจากผู้เชี่ยวชาญ

ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					คำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1	ชื่อเรื่องปฐมนิเทศและสัมพันธภาพ						
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	4	5	
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	5	4	
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	5	4	
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการ ดำเนินการ	4	5	5	5	3	
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	4	3	
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	5	4	4	1.ปรับแบบวัดและแบบประเมินผล ให้ครอบคลุม
	รวม	29	29	30	27	23	
ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					คำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
2	ชื่อเรื่องการตระหนักรู้ในตนเอง(รู้จัก และเข้าใจตนเอง)						
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	5	5	
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	4	4	
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	3	
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการ ดำเนินการ	5	4	5	3	4	1.ควรปรับให้มีกำหนดเหตุการณ์ให้ ชัดเจนและเชื่อมโยงกัน
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	4	5	4	3	1.ปรับใบงาน ระบุเหตุการณ์เพื่อ ความเข้าใจ
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	4	1.ปรับแบบวัดและแบบประเมินผล ให้ครอบคลุม
	รวม	30	29	29	24	22	

ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					คำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
3							
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	4	4	
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	4	4	
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	3	
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการ ดำเนินการ	5	5	5	4	4	
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	5	2	
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	4	1.ปรับแบบวัดและแบบ ประเมินผลให้ครอบคลุม
	รวม	30	29	29	25	21	
ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					คำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 5	คนที่ 5	
4							
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	4	4	
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	4	4	
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	5	
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการ ดำเนินการ	5	5	5	4	3	
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	4	2	
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	4	1.ปรับแบบวัดและแบบ ประเมินผลให้ครอบคลุม
	รวม	30	29	29	24	22	

ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					คำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
5	ชื่อเรื่อง						
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	4	5	4	4	
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	4	4	
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	4	1.ปรับวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินการ	5	5	5	4	4	
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	4	3	
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	4	1.ปรับแบบวัดและแบบประเมินผลให้ครอบคลุม
	รวม	30	28	29	24	23	
ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					คำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
6	ชื่อเรื่องการป้จฉฉฉฉฉฉ						
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	5	4	1.ปรับภาษาและเนื้อหาเป็นเชิงวิชาการ
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	4	4	
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	3	
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินการ	5	5	5	4	4	
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	4	4	
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	4	1.ปรับแบบวัดและแบบประเมินผลให้ครอบคลุม
	รวม	30	29	29	25	23	

ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					คำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
7	ชื่อเรื่องการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม						
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	5	4	
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	5	4	
	3)วัตถุประสงค์	5	5	4	4	4	1.ปรับวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินการ	4	5	5	4	3	
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	4	2	
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	3	1.ปรับแบบวัดและแบบประเมินผลให้ครอบคลุม
	รวม	29	29	28	26	20	
ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					คำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
8	ชื่อเรื่องการปัจฉิมนิเทศ						
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	4	5	5	4	1.ปรับภาษาและเนื้อหาเป็นเชิงวิชาการ
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	5	4	
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	4	
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินการ	4	5	5	4	3	
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	4	4	3	
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	5	4	4	1.ปรับแบบวัดและแบบประเมินผลให้ครอบคลุม
	รวม	29	28	29	26	22	

ภาคผนวก จ

รายงานผลการประเมินคุณภาพโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

รายงานผลการประเมินคุณภาพโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					วิเคราะห์ผล		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	M	SD
1	ชื่อปฐมนิเทศ: เริ่มสู่วันสรสร้าง ความฉลาดทางสังคม								
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	4	5	24	4.80	0.45
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	5	4	24	4.80	0.45
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	5	4	24	4.80	0.45
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการ ดำเนินการ	4	5	5	5	3	22	4.40	0.89
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	4	3	22	4.40	0.89
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	5	4	4	22	4.40	0.54
	รวม	29	29	30	27	23	138	4.60	0.46
ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					วิเคราะห์ผล		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	M	SD
2	ชื่อตระหนักและรู้จักบรรยายครั้ง ร้อยครั้ง								
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	5	5	25	5.00	0.00
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	3	22	4.40	0.89
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการ ดำเนินการ	5	4	5	3	4	21	4.20	0.83
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	4	5	4	3	21	4.20	0.83
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.44
	รวม	30	27	29	24	23	133	4.43	0.50

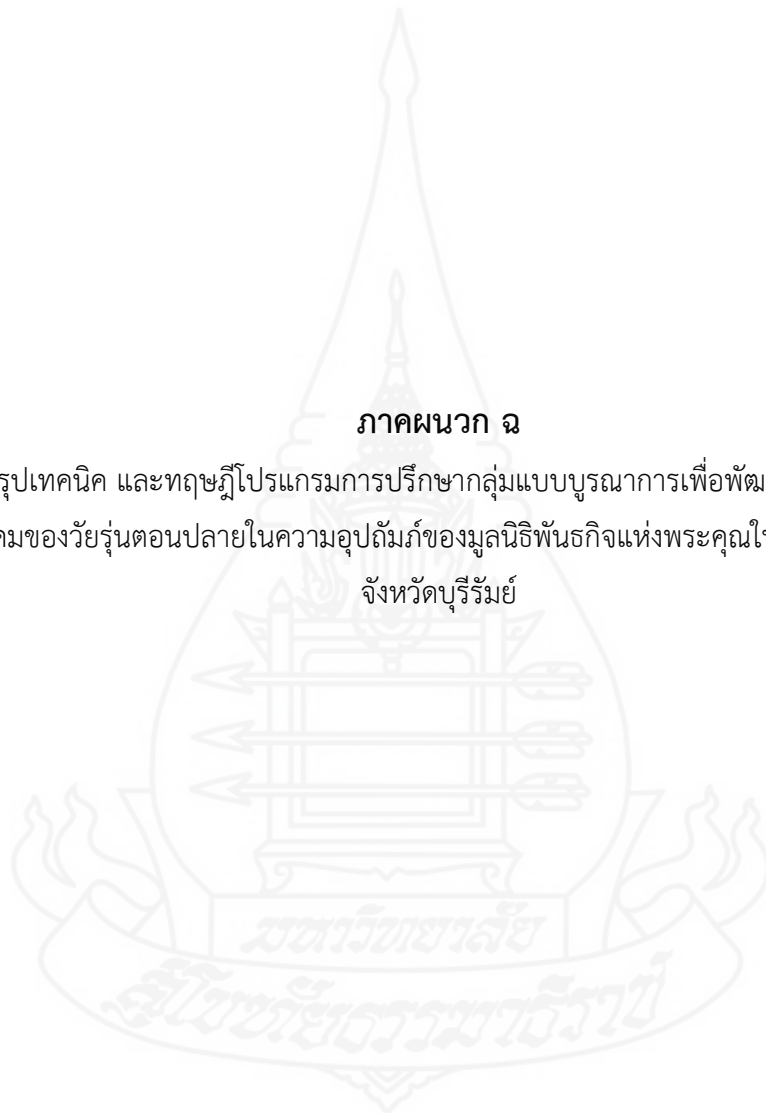
ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					วิเคราะห์ผล		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	M	SD
3	ซื้อฉันทมีค่าและประเมินตนเองได้								
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	3	22	4.40	0.89
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินการ	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	5	2	22	4.40	1.34
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.44
	รวม	30	29	29	25	21	134	4.50	0.56
ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					วิเคราะห์ผล		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 5	คนที่ 5	รวม	M	SD
4	ซื้อรู้เขาเอาใจใส่เป็น								
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	5	24	4.80	0.44
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินการ	5	5	5	4	3	22	4.40	0.89
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	4	2	21	4.20	1.30
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.44
	รวม	30	29	29	24	22	134	4.46	0.51

ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					วิเคราะห์ผล		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	M	SD
5	ข้อควรทบทวนและยอมรับแม้ว่าจะแตกต่างกันสักเพียงใด								
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	4	5	4	4	22	4.40	0.54
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินการ	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	4	3	22	4.40	0.89
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.44
	รวม	30	28	29	24	23	134	4.46	0.51
ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					วิเคราะห์ผล		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	M	SD
6	ข้อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นสำคัญจริงๆ1								
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	5	4	24	4.80	0.44
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	3	22	4.40	0.89
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินการ	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	4	4	23	4.60	0.54
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.44
	รวม	30	29	29	25	23	136	4.46	0.46

ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					วิเคราะห์ผล		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	M	SD
7	ชื่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สำคัญจริงๆ2								
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	5	5	5	4	24	4.80	0.45
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	5	4	24	4.80	0.45
	3)วัตถุประสงค์	5	5	4	4	4	22	4.40	0.55
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการ ดำเนินการ	4	5	5	4	3	21	4.20	0.84
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	5	4	2	21	4.20	1.30
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	4	4	3	20	4.00	0.71
	รวม	29	29	28	26	20	132	4.40	0.63
ครั้งที่	รายการประเมิน	ประเมินคุณภาพ					วิเคราะห์ผล		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	M	SD
8	ชื่อ ปัจจัยนิเทศ								
	1)แนวคิด ทฤษฎี สาระสำคัญ	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55
	2)ระยะเวลาที่ใช้	5	5	5	5	4	24	4.80	0.45
	3)วัตถุประสงค์	5	5	5	4	4	23	4.60	0.55
	4)เทคนิค/วิธีการ/ขั้นตอนการ ดำเนินการ	4	5	5	4	3	21	4.20	0.84
	5)สื่อ/วัสดุอุปกรณ์	5	5	4	4	3	21	4.20	0.84
	6)การวัดและการประเมินผล	5	4	5	4	4	22	4.40	0.55
	รวม	29	28	29	26	22	134	4.46	0.49

ภาคผนวก ฉ

ตารางสรุปเทคนิค และทฤษฎีโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทาง
สังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย
จังหวัดบุรีรัมย์

ตาราง สรุปเทคนิค และทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความอุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ 1

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
1	ปฐมนิเทศ: เริ่มสู่วัน สรรสร้าง ความฉลาด ทางสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกในกลุ่ม และระหว่างสมาชิกในกลุ่มให้เกิดความคุ้นเคย เปิดใจไว้กว้างใจ และเป็นกันเอง 2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทราบวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ ข้อตกลง วันเวลา สถานที่ในการเข้ารับบริการปรึกษากลุ่ม 3. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทราบถึงประโยชน์ของการได้รับการปรึกษากลุ่มและย้ำเรื่องการรักษาความลับ 	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <p>1.ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling)</p> <p>เป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี</p> <p>โดยใช้ทักษะการ สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและปลอดภัยเอื้ออำนวยให้สมาชิกในกลุ่มรู้สึกเป็นกันเอง และใช้เทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ และแปลความหมายในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มต้องการสื่อ การใช้ภาษาท่าทางที่แสดงถึงความใส่ใจ เช่นการสบตา การแสดงการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และการสะท้อนผลเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเปิดเผยตนเอง และยอมรับความรู้สึกที่แท้จริง</p>

โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความ
อุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ 2

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
2	ตระหนักรู้จัก และรู้จัก บรรยาย ครั้งหนึ่ง ร้อยครั้ง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง สามารถรู้จักและเข้าใจตนเองตามความเป็นจริง ตระหนักรู้ในความสามารถและความถนัดของตน 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถแสดงออกอารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ 	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <p>1.ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง(Person-Centered Counseling) คาร์ล แรมสัน โรเจอร์ ได้กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนมีตัวตน 3 แบบ คือ 1.ตนตามที่มองเห็น 2. ตนตามความเป็นจริง และ 3. ตนตามอุดมคติ บูรณาการกับ</p> <p>2 .การให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในการรู้จักและเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง และวางตำแหน่งชีวิตในแบบ I am okay – You are okay ตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งของผู้ที่มีสุขภาพจิตดี รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ยอมรับและเข้าใจตนเอง แต่ละคนมีจุดดีและจุดอ่อน</p> <p>ใช้เทคนิคของเกสตัลท์ในการนำให้เกิดการตระหนักรู้ เมื่อบุคคลตระหนักรู้ในความรู้สึก จุดด้อยของตน จะช่วยให้บุคคลเป็นตัวของตัวเอง เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง มีคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต แสดงออกอย่างเป็นตัวเอง รู้ว่าตนเป็นใคร ทำอะไรไม่อิงตามคนอื่น และใช้เทคนิคให้แสดงบทบาทสลับกัน</p>

โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความ
อุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ 3

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
3	ฉันมีค่า และ ประเมิน ตนเองได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเห็นคุณค่าในตนเอง และภูมิใจในความสามารถด้านต่างๆของตน 2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มสามารถประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและตรงตามความเป็นจริง 	<p>ผู้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) ของโรเจอร์ ที่ให้ความสำคัญและสนใจในเรื่องความสามารถและศักยภาพของมนุษย์ และได้กล่าวถึงความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองว่า ค่าของคน คือมีคุณค่า มีความรับผิดชอบและความสมบูรณ์แบบ ใช้เทคนิคการให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์ในการสร้างความคุ้นเคย รับฟังปัญหา ทำให้เกิดการตระหนักรู้ แลกเปลี่ยนบทสนทนา ให้แสดงบทบาทสลับกัน และให้สรุปและประเมินตนเอง โดยใช้ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการฟัง ทักษะการเสนอแนะ ทักษะการสนับสนุน และทักษะการสรุปความ

โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความ
อุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ 4

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
4	รู้เขาเอาใจใส่เป็น	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้และเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่นได้ 2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถเข้าใจในความคิด อารมณ์ ความปรารถนาของผู้อื่นได้ 	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพ บูรณาการเทคนิคของทฤษฎีเกสตัลท์ เก้าอี้ว่างเปล่า (Empty Chair) เป็นเทคนิคที่ผู้ให้การศึกษาจะเื้ออำนวยการให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นและบูรณาการการรักษาสัมพันธ์ภาพ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การฟัง การยกตัวอย่าง การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความคิด และการสรุปความ โดยให้ความสนใจการแสดงออกของผู้อื่น และการอ่านอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น

โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความ
 อุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ 5

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
5	เคารพ และ ยอมรับ แม้ว่าจะ แตกต่าง สัก เพียงใด	<ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ทางสังคมในด้าน การปฏิบัติต่อผู้อื่นรอบข้าง ด้วยการเคารพและให้เกียรติ เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เกิดการให้เกียรติคน ที่มาจากวัฒนธรรม ความเชื่อ ศาสนา หรือแม้แต่คนที่มี มุมมองทางการเมืองที่ แตกต่างกัน 	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <ol style="list-style-type: none"> ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีบูรณาการกับแนวคิด ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเกี่ยวกับมนุษย์ เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์ ปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสม ใช้เทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ และแปล ความหมายในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มต้องการ สื่อ การใช้ภาษาท่าทางที่แสดงถึงความ ใสใจ เช่นการสบตา การแสดงการ ยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และการ สะท้อนผลเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่ม เปิดเผยตนเองและยอมรับความรู้สึที่ แท้จริง และบูรณาการเทคนิคบทบาท สมมติและการเสริมแรง

โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความ
อุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ 6

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
6	การ ปฏิสัมพันธ์ ทางสังคม นั้นสำคัญ จริงๆ1	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเสริมสร้างการอยู่ร่วมกัน ในสังคมอย่างมีความสุข 2. เพื่อสร้างและรักษาการติดต่อ สัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น 	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทฤษฎีผู้รับบริการเป็น ศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็นทฤษฎีที่มอง มนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี บูรณาการกับเทคนิคของเกสตัลท์ ในการสร้างความคุ้นเคยรับฟัง ปัญหา ให้ตระหนักรู้ ให้แสดง บทบาทสลับกัน ให้ประเมินตนเอง บูรณาการกับเทคนิคการให้บริการ ปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็น ศูนย์กลางในการฟังอย่างใส่ใจ ลักษณะท่าทาง การแสดงกิริยา อาการ และพฤติกรรมในการพูด

โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความ
อุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ 7

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
7	การ ปฏิสัมพันธ์ ทางสังคม นั้นสำคัญ จริงๆ2	1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีการ พัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใน สังคมมากขึ้น	ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้ 1. ทฤษฎีวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพ ระหว่างบุคคล บูรณาการกับเทคนิค 2. การให้การปรึกษาแบบ ผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางในการฟัง อย่างใส่ใจ ลักษณะท่าทาง การแสดง กิริยาอาการ และพฤติกรรมในการพูด ผู้นำกลุ่มใช้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มเน้น ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีบูรณาการกับเทคนิคของ เกสตัลท์ ในการสร้างความคุ้นเคยรับ ฟังปัญหา ให้ตระหนักรู้ ให้ประเมิน ตนเองบูรณาการกับเทคนิคการ ให้บริการปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็น ศูนย์กลางในการฟังอย่างใส่ใจ ลักษณะ ท่าทาง การแสดงกิริยาอาการ และ พฤติกรรมในการพูด

โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความ
อุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ 8

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	ทฤษฎี/เทคนิค/ทักษะ
8	ปัจฉิมนิเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสรุปภาพรวมของโปรแกรมในการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่น 2. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงความรู้สึก ต่อการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี 3. เพื่อประเมินการเข้าร่วมโปรแกรม 	<p>ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่ใช้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) ใช้เทคนิคการจัดการกับเรื่องที่ค้างค้ำของสมาชิกกลุ่ม การให้โอกาสสมาชิกกลุ่มพูดถึงสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ทักษะพื้นฐาน ทักษะการยุติ ทักษะการสรุปความ และทักษะการสนับสนุน ผู้นำกลุ่มชวนให้สมาชิกกลุ่มวิเคราะห์ตนเองตามเทคนิค WDEP ว่าต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในเรื่องใด

ภาคผนวก ช

โครงการการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายในความ
อุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย
จังหวัดบุรีรัมย์

รายละเอียดโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลาย

ครั้งที่ 1

เรื่อง การปฐมนิเทศ : เริ่มสู่วันสรรสร้างฉลาดทางสังคม

ระยะเวลา 60 นาที

สถานที่ ห้องบริการศึกษามูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกในกลุ่ม และระหว่างสมาชิกในกลุ่มให้เกิดความคุ้นเคย เปิดใจ ไว้วางใจ และเป็นกันเอง
2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทราบวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ ข้อตกลง ระยะเวลา สถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่ม
3. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทราบถึงประโยชน์ของการได้รับการปรึกษากลุ่มและย้ำเรื่องการรักษาความลับ

แนวคิดสำคัญ

ขั้นเริ่มต้นการปรึกษา เป้าหมายของขั้นนี้คือ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้การปรึกษา และผู้รับการปรึกษาทุกคนในกลุ่ม ผู้นำกลุ่มพบว่าสมาชิกผู้เข้าร่วมกลุ่มไม่คุ้นเคยกันมาก่อน อาจจะมี ความกังวลใจ ไม่กล้าเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของตนเอง การดำเนินการครั้งนี้จึงเป็นกระบวนการที่ผู้นำกลุ่มจะแจ้งถึงวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ ข้อตกลง ระยะเวลา สถานที่ และผู้นำกลุ่มจะเน้นย้ำถึงเรื่องการรักษาความลับไว้ เป็นหัวใจของการสร้างสัมพันธภาพอันดีต่อกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มกับผู้นำกลุ่ม เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย ทำให้เกิดบรรยากาศแห่งความอบอุ่นใจ และการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกในกลุ่มกล้าแสดงออกความคิดเห็น ความรู้สึก ผู้นำกลุ่มเน้นว่ามนุษย์ทุกคนมีคุณค่ามีศักดิ์ศรี มีสิทธิเสรีภาพ มีศักยภาพ มีความต้องการขั้นพื้นฐานโดยรวมเหมือนกัน และมีความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้นำกลุ่มจะต้องมีทักษะในการฟัง ที่แสดงความสนใจ เข้าใจยอมรับผู้รับการปรึกษาทำได้ทั้งโดยคำพูด และท่าทางที่สร้างความศรัทธาเชื่อถือไว้วางใจ และอบอุ่นตลอดการสนทนา

ผู้นำกลุ่มใช้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มเน้นทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีบูรณาการเทคนิคการเผชิญของเกสตัลท์ในการกล้าเปิดเผยตนเองและใช้กระบวนการ สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและปลอดภัย เอื้ออำนวยให้สมาชิกในกลุ่มรู้สึกเป็นกันเอง และใช้เทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ และแปลความหมายในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มต้องการสื่อ การใช้ภาษาท่าทางที่แสดงถึงความใส่ใจ เช่นการสบตา การแสดงการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และการสะท้อนผลเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเปิดเผยตนเองและยอมรับความรู้สึกที่แท้จริง

สื่อ/อุปกรณ์

1. แบบวัดความฉลาดทางสังคม
2. ใบยินยอมการเข้าร่วมกิจกรรม
3. กระดาษ A4
4. แบบประเมินการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการครั้งที่ 1

วิธีดำเนินการ

การให้การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมกลุ่มจำนวน 8 คน เริ่มต้นด้วยการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิกในกลุ่ม การดำเนินการครั้งนี้จึงเป็นกระบวนการที่ผู้นำกลุ่มจะแจ้งถึงวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ ข้อตกลง วันเวลา สถานที่ และผู้นำกลุ่มจะเน้นย้ำถึงเรื่อง การเก็บรักษาความลับไว้

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับ แนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ จำนวนครั้งของการให้การปรึกษา ให้สมาชิกแต่ละคนแนะนำตนเองโดยใช้ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ
2. ผู้นำกลุ่มแจ้งถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้ากลุ่ม

ขั้นดำเนินการ

- 1.1 ผู้นำกลุ่มแนะนำตนเองและให้วัยรุ่นแต่ละคนแนะนำตัว โดยบอก ชื่อ นามสกุล และชื่อเล่น
- 1.2 ให้แต่ละคนตั้งชื่อฉายา หรือลักษณะเฉพาะของตนเอง และทำความรู้จักกันภายในกลุ่ม

1.3 ผู้นำกลุ่มวางกระดาษหนังสือพิมพ์ 2 แผ่น ติดกันบนพื้น และให้คำสั่งว่า “ให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนทำอย่างไรก็ได้ให้เท้าของทุกคนอยู่บนกระดาษแล้วยืนค้างไว้ 10 วินาที” โดยผู้นำจะพับกระดาษให้เล็กลงทีละครั้ง จนกว่าสมาชิกกลุ่มไม่สามารถยืนได้ครบทั้ง 8 คน

1.4 ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิด ความรู้สึก และสรุปสิ่งที่ได้รับโดยการตั้งคำถาม และใช้เทคนิคดังนี้ 1. น้อย ๆ คิดว่าแต่ละคนต้องทำอะไร จึงจะอยู่ร่วมกันบนกระดาษได้ 2. น้อย ๆ คิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่อยู่บนกระดาษไม่ได้

1.5 ผู้นำกลุ่มอธิบายและให้ข้อเสนอแนะให้เห็นความสำคัญของกลุ่มการให้การปรึกษาและให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่ม ที่แต่ละคนมีเป้าหมายเดียวกันในการมารับการปรึกษา และเราจะก้าวไปด้วยกันและพัฒนาความฉลาดทางสังคมให้เป็นจุดเด่นของเรา

ขั้นสรุป

1. ผู้นำกลุ่มใช้ทักษะการสรุปความ โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสรุปประเด็นต่างๆ
2. ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม
3. ผู้นำกลุ่มนัดหมายวันเวลา และสถานที่การให้การปรึกษาในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตการให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้น และการมีส่วนร่วม
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตความคิดของสมาชิกที่แสดงออกมา
3. ใบงานที่ 1.1 ความรู้สึกและความมุ่งหวังต่อการปรึกษา

ใบงานที่ 1.1

1. ให้น้องๆเขียนอธิบายถึงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการเข้าร่วมการให้การศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้น้องๆเขียนอธิบายถึงความคาดหวังของตนเองที่มีต่อการเข้ารับการศึกษา

.....

.....

.....

.....

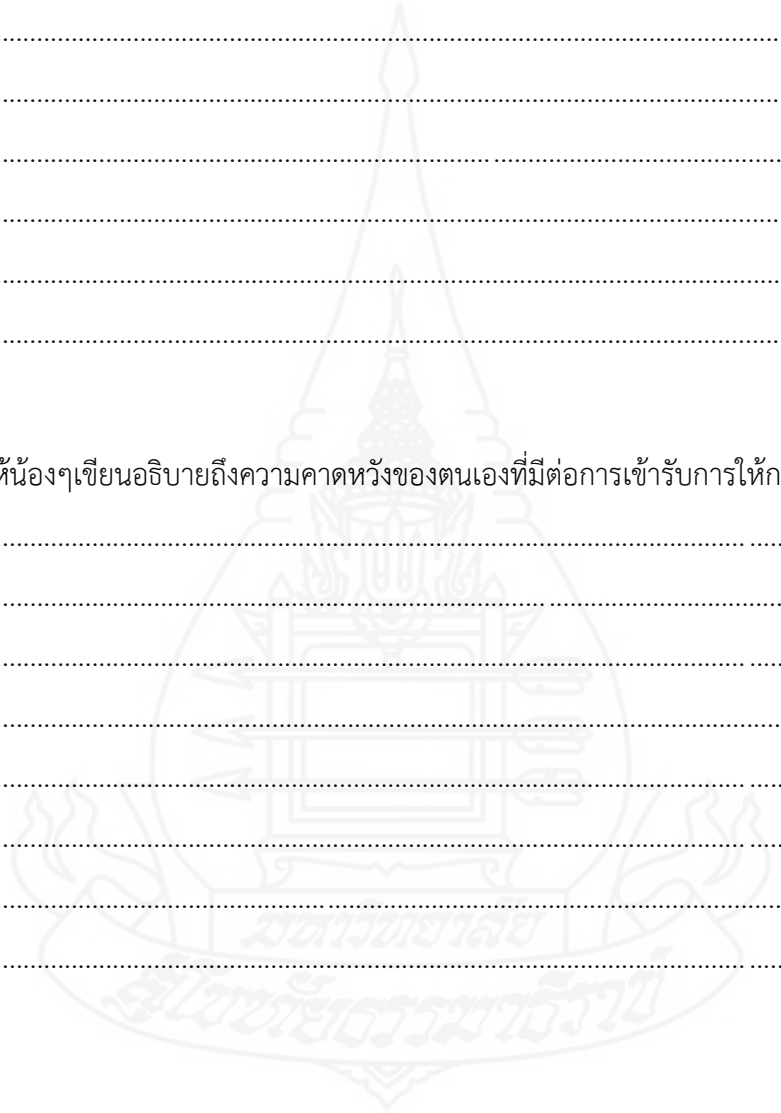
.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ 1.2 ข้อตกลงการเข้าร่วมกลุ่ม

1. ตรงต่อเวลาเวลานัดหมายและรักษาเวลา
2. ร่วมทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ
3. รับฟังกันและกันอย่างใส่ใจ และความคิดเห็นของทุกคนมีค่า
4. งดใช้เครื่องมือสื่อสาร
5. การรักษาความลับเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

เกณฑ์การประเมิน

รายการ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
1.ความตั้งใจในการทำ กิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม 2 ระดับดี 1 ระดับพอใช้	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง รู้จักคิดพิจารณาอย่างรอบคอบทำงานจนเสร็จ มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายบางครั้ง รู้จักคิดพิจารณาทำงานจนสำเร็จ ขาดความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม ไม่ค่อยคิดพิจารณา ทำงานเสร็จบางครั้ง
2.ความร่วมมือในการทำ กิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม 2 ระดับดี 1 ระดับพอใช้	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายทุกครั้ง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือผู้อื่นบางครั้ง งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายบางครั้ง ทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ค่อยได้ ไม่ค่อยช่วยเหลือผู้อื่น งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายบางครั้ง
3.การแสดงความคิดเห็นใน การทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม 2 ระดับดี 1 ระดับพอใช้	พูดแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็นน่าสนใจ บุคลิกภาพดี พูดแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็น บุคลิกภาพพอใช้ ไม่ค่อยพูดแสดงความคิดเห็น เนื้อหาในการพูดไม่ค่อยตรง ประเด็น บุคลิกภาพพอใช้

เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
ระดับดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน	8-9 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม
ระดับดี ให้ 2 คะแนน	5-7 คะแนน หมายถึง ดี
ระดับพอใช้ ให้ 1 คะแนน	1-4 คะแนน หมายถึง พอใช้
นักเรียนต้องได้รับการตัดสินคุณภาพ	ในระดับ “ดี” ขึ้นไปจึง “ผ่าน” เกณฑ์การประเมิน

รายละเอียดรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลาย

ครั้งที่ 2

เรื่อง ตระหนักและรู้จัก ระบายครั้งชนะร้อยครั้ง

ระยะเวลา 60 นาที

สถานที่ ห้องบริการศึกษามูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง สามารถรู้จักและเข้าใจตนเองตามความเป็นจริง ตระหนักรู้ในความสามารถและความถนัดของตน
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสามารถแสดงออกอารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ

แนวคิดสำคัญ

เท็ดค็อกกี้ เดชคง (2545: 18) การตระหนักรู้ในตนเอง หมายถึง ความเข้าใจตนเอง การเข้าใจในความรู้สึกของตนเอง การเข้าใจและมีจุดมุ่งหมายชีวิตทั้งระยะสั้นระยะยาว ตลอดจนรู้ข้อเด่นจุดด้อยของตนเองอย่างไม่ลำเอียง ดังนั้นการรู้จักและเข้าใจตนเองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการกระทำ การประพฤติ และการแสดงออก เราจะเห็นว่าการแสดงออกอย่างเหมาะสมถือเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการพูด การแสดงความรู้สึก การแสดงสีหน้าท่าทาง ต่อนานุบุคคลอื่นได้อย่างสุภาพ มีกาลเทศะ

ผู้นำกลุ่มเลือกใช้ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางที่เน้นแนวคิด มนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า โดยคาร์ล แรมสัน โรเจอร์ได้กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนมีตัวตน 3 แบบ คือ 1.ตนตามที่มองเห็น 2. ตนตามความเป็นจริง และ 3. ตนตามอุดมคติ บูรณาการการให้การปรึกษาแบบวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในการรู้จักและเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง และวางตำแหน่งชีวิตในแบบ I am okay – You are okay ตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งของผู้ที่มีสุขภาพจิตดี รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ยอมรับและเข้าใจตนเอง แต่ละคนมีจุดดีและจุดอ่อน

ใช้เทคนิคของเกสตัลท์ในการนำให้เกิดการตระหนักรู้ เมื่อบุคคลตระหนักรู้ในความรู้สึก จุดเด่นจุดด้อยของตน จะช่วยให้บุคคลเป็นตัวของตัวเอง เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง มีคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต แสดงออกอย่างเป็นตัวเอง รู้ว่าตนเป็นใคร ทำอะไรไม่อิงตามคนอื่น และใช้เทคนิคให้แสดงบทบาทสลับกัน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้เรื่องตัวตนของมนุษย์ (ตามแนวคิดของโรเจอร์)
2. กระดาษ A4
3. ใบกิจกรรม “ฉันจะอย่างไรดี”

วิธีดำเนินการ

การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งนี้เริ่มต้นด้วยการทักทายสมาชิกในกลุ่มด้วยความอบอุ่น เพื่อเป็นการรักษาสัมพันธภาพในการปรึกษา และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในชั่วโมงนี้ จากนั้นผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้การตระหนักรู้ในตนเอง (การรู้จักและเข้าใจตนเอง)

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้นำกลุ่มทักทายสมาชิกในกลุ่ม และสอบถามเรื่องทั่วไป เล็กน้อย เป็นการสร้างความคุ้นเคยอันดีต่อกันภายในกลุ่ม
2. ผู้นำกลุ่มทักทายสมาชิกกลุ่ม กล่าวถึงวัตถุประสงค์การปรึกษา และให้สมาชิกได้ทบทวนสาระสำคัญของการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่มได้แจกใบความรู้เรื่อง ตัวตนของมนุษย์ 3 แบบ ตามแนวคิดของ คาร์ล แรมสัน โรเจอร์ส ซึ่งเน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการปรึกษาแบบรายกลุ่ม โดยมนุษย์ทุกคนมีตัวตน 3 แบบ คือ 1.ตนตามที่มองเห็น 2. ตนตามความเป็นจริง และ 3. ตนตามอุดมคติ ผู้นำได้ให้ความรู้ และอธิบายถึงความแตกต่างทั้ง 3 ข้อ และเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มเล่าถึงว่าตนมองตนเองอย่างไร จุดดี จุดอ่อนของตน ให้เล่าอย่างอิสระ ไม่สอดแทรกจนจบ
2. ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มหลับตา และคิดสำรวจตนเอง โดยใช้เทคนิคการตระหนักรู้ในตนเองของเกสตัลท์ ซึ่งเป็นการให้สมาชิกได้รับรู้ความรู้สึกที่มีต่อตนเองในสภาวะปัจจุบัน และให้กล้าเผชิญความจริงโดยไม่เลี่ยงความรู้สึกที่ไม่อยากสัมผัส

3. ผู้นำกลุ่มแจกใบกิจกรรมให้สมาชิกในกลุ่มทำ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ความคิด อารมณ์ความรู้สึกในตอนนั้น การจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก และการแสดงออก และให้แต่ละคน ร่วมกันอภิปรายและเสนอความคิดร่วมกันโดยบูรณาการเทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การ สะท้อนความ

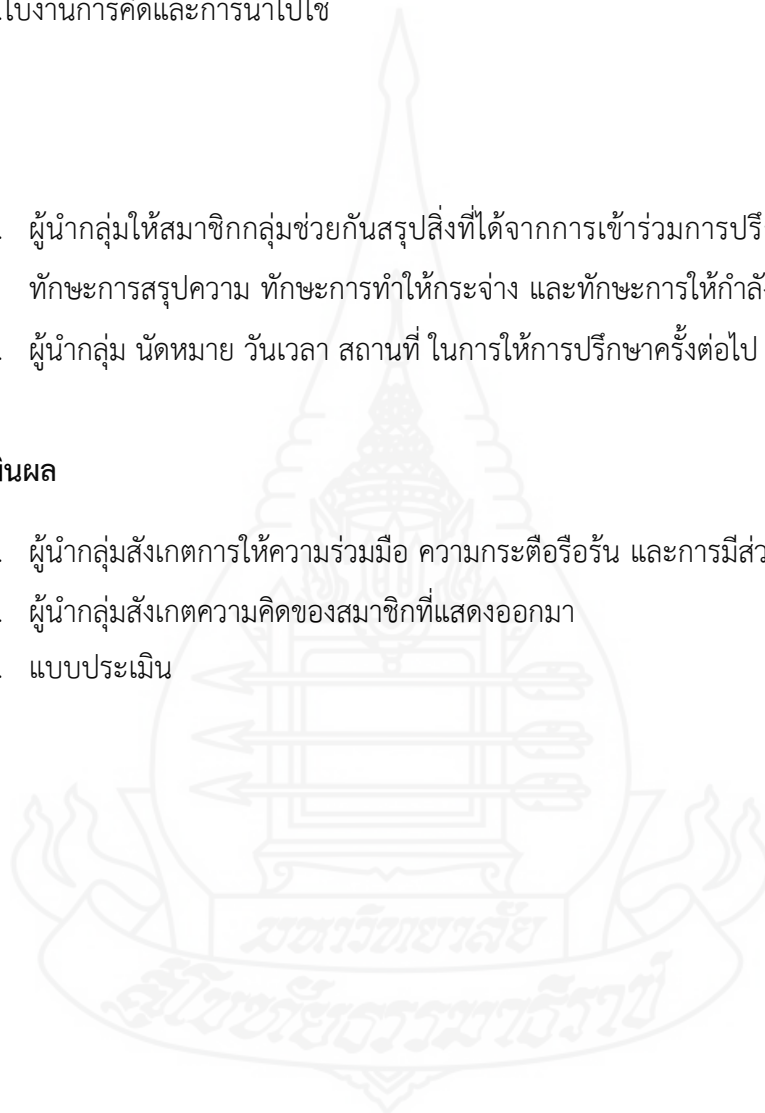
4. ใบงานการคิดและการนำไปใช้

ขั้นสรุป

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเข้าร่วมการปรึกษาในครั้งนี้ โดยใช้ ทักษะการสรุปความ ทักษะการทำให้กระจ่าง และทักษะการให้กำลังใจ
2. ผู้นำกลุ่ม นัดหมาย วันเวลา สถานที่ ในการให้การปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. ผู้นำกลุ่มสังเกตการให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้น และการมีส่วนร่วม
2. ผู้นำกลุ่มสังเกตความคิดของสมาชิกที่แสดงออกมา
3. แบบประเมิน

ใบความรู้ที่ 2.1

เกี่ยวกับการตระหนักรู้ในตนเอง

มีคนเคยกล่าวไว้ว่า การที่เรา รู้จักตนเอง เปิดเผยตนเองมากเท่าไร เราก็จะยิ่งเรียนรู้ที่จะเข้าใจในตนเองมากขึ้นและสามารถยอมรับตนเองได้ตามความเป็นจริง ซึ่งการรู้จักตนเองนั้น เริ่มต้นตั้งแต่การที่เรา รู้ว่าเราเป็นคนอย่างไร ชอบอะไร ไม่ชอบอะไร เก่งอะไร มีขีดความสามารถและข้อจำกัดด้านใด ต้องปรับปรุงอะไร มีความสามารถและความถนัดด้านใด อารมณ์ของเราเป็นอย่างไร เรา รู้จักในการควบคุมอารมณ์ได้มากน้อยเพียงใด และการแสดงออกของเราเหมาะสมเพียงใด เพราะสิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญในการทำให้เรา ได้รู้จักตนเองซึ่งจะส่งผลต่อการกระทำ พฤติกรรมและการแสดงออกต่างๆซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีตัวตน (Self Theory) ของ คาร์ล โรเจอร์ ที่การรับรู้ต้องเริ่มจากรับรู้ตนเองให้ถูกต้องก่อน ให้มองตนเองอย่างถูกต้องแท้จริง นำข้อดีของตนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก้ไขข้อลบ หรือถ้ายังไม่พร้อมที่จะเปลี่ยน ก็ให้รับรู้และหลีกเลี่ยงที่จะเกิดข้อเสียนั้นให้น้อยที่สุด ตามทฤษฎีบอกเอาไว้ว่าบุคคลที่มีประสบการณ์ได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่พ่อแม่ให้ความรักกับลูกโดยปราศจากเงื่อนไข จะมีตัวตนทั้ง 3 ตรงกันค่อนข้างสูง แต่บุคคลแต่ละคนก็ได้รับการเลี้ยงดูในวัยเด็กที่ต่างกัน การมองย้อนไปแล้วนำมาช่วยปรับแก้ไขตนเองในปัจจุบันก็สามารถช่วยได้เช่นกัน ดังนั้นขอเสนอวิธีการปรับใช้ในแต่ละหัวข้อดังนี้

1. **ตนที่ตนมองเห็น (Self Concept)**
2. **ตนตามที่เป็นจริง (Real Self)**
3. **ตนตามอุดมคติ (Ideal Self)**

ตัวอย่าง การพัฒนาตัวตนของนาย ก

ตนที่ตนมองเห็น คือ พุดน้อย เก็บตัว ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ทำให้ไม่มีผลงาน เพราะไม่กล้าที่จะนำเสนอ

ตนตามที่เป็นจริง คือ มีความคิดสร้างสรรค์ แต่กลัวว่านำเสนอไปแล้วจะผิด ทำให้ไม่กล้าเสนอ

ตนตามอุดมคติ คือ อยากรับเป็นคนกล้าแสดงออก เข้าสังคมเก่ง จะได้มีโอกาสเลื่อนตำแหน่ง

นาย ก มีตัวตนที่ไม่ต่างกันมากนัก ใช้วิธีการปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพเข้าช่วย พยายามฝึกพูดหรือเมื่อคิดงานได้ก็พยายามหัดนำเสนอ และพยายามเข้าสังคม อาจจะไปกับเพื่อนสนิท เพื่อหาเพื่อนใหม่อาจจะไปเป็นสมาชิกคลับต่าง ๆ เพราะถ้าเราสามารถพูดกับเพื่อนใหม่ได้โดยไม่ประหม่าก็จะทำให้เรากล้าแสดงออกมากขึ้น

เป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาบุคลิกภาพคือ “ตัวตนที่แท้จริง” การปฏิบัติตามตัวตนเป็นสิ่งที่บุคคลแสดงจริง เป็นสิ่งที่จำเป็นสูงสุด บุคคลที่ยอมรับความเป็นตัวตนที่แท้จริงของเขาได้ ทำให้เขาได้รับความสุขและสมปรารถนา พวกเขาสามารถเปิดรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้รับการยอมรับจากคนอื่นและเป็นอิสระไม่ต้องพึ่งพาใคร

สรุป บุคลิกภาพนั้นเป็นสิ่งที่กำหนดต่อการประพฤติปฏิบัติของบุคคล ทั้งในการใช้ชีวิตประจำวัน และเป็นปัจจัยต่อความสำเร็จของงาน ซึ่งประกอบไปด้วย เซาว์ปัญญา ซึ่งช่วยในการวิเคราะห์วางแผน การมีเหตุผล แรงจูงใจ ส่วนทางด้านกรวางตน การแต่งกาย กริยาท่าทาง กลายเป็นภาพลักษณ์ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความน่าเชื่อถือ และความแตกต่างของทฤษฎี ถ้ามีการศึกษาให้เข้าใจแล้ว เราสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เพื่อให้การดำเนินชีวิตที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ใบงานที่ 2.1
การตระหนักรู้ในตนเอง

จากใบความรู้ที่ 2.1 ใ้พี่น้อง ๆยกตัวอย่างตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวตนของตนเองตาม
แนวความคิดของโรเจอร์

1. ตนที่ตนมองเห็น

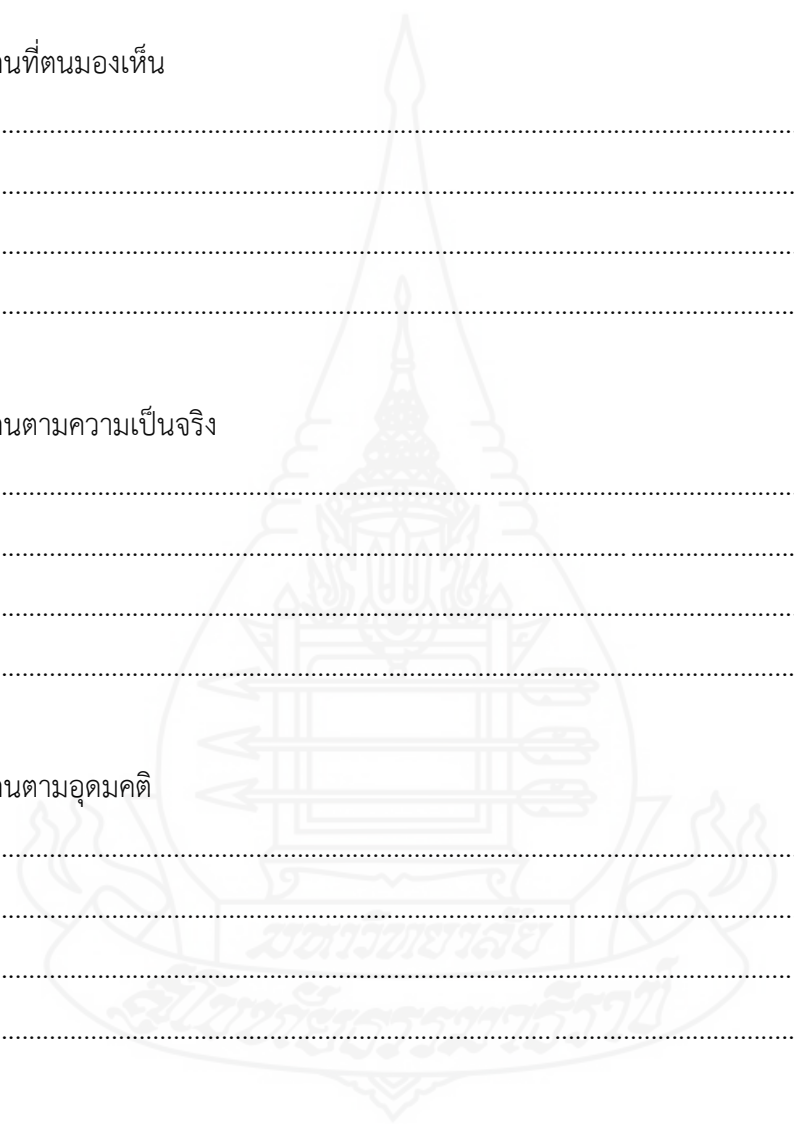
.....
.....
.....
.....

2. ตนตามความเป็นจริง

.....
.....
.....
.....

3. ตนตามอุดมคติ

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 2.2 ฉันจะอย่างไรดี

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

เหตุการณ์	ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก	การจัดการกับอารมณ์ ความรู้สึก	การแสดงออก
1.เมื่อผู้ดูแลมอบหมายงานให้ฉันทำมากขึ้น			
2.เมื่อคนที่เรารักให้ของขวัญที่เราอยากได้			
3.เมื่อถูกคนอื่นพูดถึงในสิ่งที่ไม่เป็นความจริง			
4.เมื่อถูกแกล้งให้อับอายต่อหน้าคนอื่น			

ใบงานที่ 2.3 การนำไปประยุกต์ใช้

1. ประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้เรื่องการแสดงออกอย่างเหมาะสมถูกกาลเทศะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การนำไปใช้ของตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

รายการ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
1.ความตั้งใจในการทำ กิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง รู้จักคิดพิจารณาอย่างรอบคอบทำงานจนเสร็จ
	2 ระดับดี	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายบางครั้ง รู้จักคิดพิจารณาทำงานจนสำเร็จ
	1 ระดับพอใช้	ขาดความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม ไม่ค่อยคิดพิจารณา ทำงานเสร็จบางครั้ง
2.ความร่วมมือในการทำ กิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายทุกครั้ง
	2 ระดับดี	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือผู้อื่นบางครั้ง งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายบางครั้ง
	1 ระดับพอใช้	ทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ค่อยได้ ไม่ค่อยช่วยเหลือผู้อื่น งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายบางครั้ง
3.การแสดงความคิดเห็นใน การทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	พูดแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็นน่าสนใจ บุคลิกภาพดี
	2 ระดับดี	พูดแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็น บุคลิกภาพพอใช้
	1 ระดับพอใช้	ไม่ค่อยพูดแสดงความคิดเห็น เนื้อหาในการพูดไม่ค่อยตรง ประเด็น บุคลิกภาพพอใช้

เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
ระดับดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน	8-9 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม
ระดับดี ให้ 2 คะแนน	5-7 คะแนน หมายถึง ดี
ระดับพอใช้ ให้ 1 คะแนน	1-4 คะแนน หมายถึง พอใช้
นักเรียนต้องได้รับการตัดสินคุณภาพ	ในระดับ “ดี” ขึ้นไปจึง “ผ่าน” เกณฑ์การประเมิน

**รายละเอียดโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลาย
ครั้งที่ 3**

เรื่อง ฉันมีค่าและประเมินตนเองได้

ระยะเวลา 60 นาที

สถานที่ ห้องบริการปรึกษามูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเห็นคุณค่าในตนเอง และภูมิใจในความสามารถด้านต่างๆของตน
2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มสามารถประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและตรงตามความเป็นจริง

แนวคิดสำคัญ

วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังสร้างเอกลักษณ์แห่งตน เป็นวัยที่กำลังค้นหาว่าตัวเองเป็นใคร และมุ่งไปในทิศทางใด เป็นวัยที่ต้องการการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง โรเซนเบิร์ก (Rosenberg, 1979: 603-604) การเห็นคุณค่าในตนเอง แยกออกเป็น 2 มิติ คือการตระหนักรู้ในตนเองและการประเมินตนเอง เมื่อบุคคลเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถค้นพบและประเมินตนเองได้ เมื่อประเมินตนเองได้ก็สามารถพัฒนาตนเองได้ เพื่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้นำกลุ่มใช้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มที่เน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) ของโรเจอร์ ที่ให้ความสำคัญและสนใจในเรื่องความสามารถและศักยภาพของมนุษย์ และได้กล่าวถึงความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองว่า ค่าของคน คือมีคุณค่า มีความรับผิดชอบ และความสมบูรณ์แบบ ใช้เทคนิคการให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์ในการ การสร้างความคุ้นเคย รับฟังปัญหา ทำให้เกิดการตระหนักรู้ แลกเปลี่ยนบทสนทนา ให้แสดงบทบาทสลับกัน และให้สรุปและประเมินตนเอง โดยใช้ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการฟัง ทักษะการเสนอแนะ ทักษะการสนับสนุน และทักษะการสรุปความ

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้
2. โพรเจกเตอร์ และ แลปท๊อป
3. คลิปวิดีโอ คุณค่าของชีวิตคืออะไร

ขั้นตอนการปรึกษาแบบกลุ่ม ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม ทักทาย และพูดอย่างใส่ใจ
2. ผู้นำกลุ่มร่วมกับสมาชิกกลุ่มทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมรับการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งที่ 2 และการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ผู้นำกลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ของการปรึกษากลุ่มในครั้งนี้
4. ผู้นำกลุ่มสนทนากับสมาชิกกลุ่มถึงการเห็นคุณค่าในตนเองและการประเมินตนเองในสถานการณ์อย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่มเปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับคุณค่าของชีวิตคืออะไร (พากย์ไทยโดย spark mind) เลือกช่วงที่สำคัญ ให้สมาชิกกลุ่มรับชมและให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันพิจารณาถึงเรื่องการตระหนักในคุณค่าของตนเองในมุมมองของตน
2. ผู้นำกลุ่มใช้เทคนิคการให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์ในการ การสร้างความคุ้นเคย รับฟังปัญหา ทำให้เกิดการตระหนักรู้ แลกเปลี่ยนบทสนทนา
3. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกสรุปและประเมินตนเอง โดยใช้ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการฟัง ทักษะการเสนอแนะ ทักษะการสนับสนุนและทักษะการสรุปความ

ขั้นสรุป

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย
2. ผู้นำกลุ่มนัดหมาย วันเวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่ม
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม
3. แบบประเมิน

เกณฑ์การประเมิน

รายการ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
1.ความตั้งใจในการทำ กิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง รู้จักคิดพิจารณาอย่างรอบคอบทำงานจนเสร็จ
	2 ระดับดี	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายบางครั้ง รู้จักคิดพิจารณาทำงานจนสำเร็จ
	1 ระดับพอใช้	ขาดความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม ไม่ค่อยคิดพิจารณา ทำงานเสร็จบางครั้ง
2.ความร่วมมือในการทำ กิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายทุกครั้ง
	2 ระดับดี	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือผู้อื่นบางครั้ง งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายบางครั้ง
	1 ระดับพอใช้	ทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ค่อยได้ ไม่ค่อยช่วยเหลือผู้อื่น งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายบางครั้ง
3.การแสดงความคิดเห็นใน การทำงานกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	พูดแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็นน่าสนใจ บุคลิกภาพดี
	2 ระดับดี	พูดแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็น บุคลิกภาพพอใช้
	1 ระดับพอใช้	ไม่ค่อยพูดแสดงความคิดเห็น เนื้อหาในการพูดไม่ค่อยตรง ประเด็น บุคลิกภาพพอใช้

เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
ระดับดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน	8-9 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม
ระดับดี ให้ 2 คะแนน	5-7 คะแนน หมายถึง ดี
ระดับพอใช้ ให้ 1 คะแนน	1-4 คะแนน หมายถึง พอใช้
นักเรียนต้องได้รับการตัดสินคุณภาพ	ในระดับ “ดี” ขึ้นไปจึง “ผ่าน” เกณฑ์การประเมิน

รายละเอียดโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลาย

ครั้งที่ 4

เรื่อง รู้จักเขาและเอาใจใส่เป็น

ระยะเวลา 60 นาที

สถานที่ ห้องบริการปรึกษามูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้ และเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่นได้
2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถเข้าใจในความคิด อารมณ์ ความปรารถนาของผู้อื่นได้

แนวคิดสำคัญ

การตระหนักรู้ทางสังคม (Social awareness)ในการรู้จักและเข้าใจผู้อื่น เป็นความสามารถของบุคคล ในการรู้จักและเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่นทั้งในวจนภาษาซึ่งเป็นภาษาพูด และอวจนภาษาที่เป็นภาษาท่าทาง เป็นการเข้าใจแบบหยั่งรู้ผู้อื่นทั้งด้านอารมณ์ ความรู้สึก และภาษาหรือท่าทางต่างๆ

ผู้นำกลุ่มใช้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มแบบวิเคราะห์สัมพันธภาพ บูรณาการเทคนิคของทฤษฎีเกสตัลท์ เก้าอี้ว่างเปล่า (Empty Chair) เป็นเทคนิคที่ผู้ให้การปรึกษาจะเอื้ออำนวยให้ผู้รับการปรึกษาระหนักความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นและบูรณาการการรักษาสัมพันธภาพ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การฟัง การยกตัวอย่าง การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความคิด และการสรุปความ โดยให้ความสนใจการแสดงออกของผู้อื่น และการอ่านอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้ หน้ากากบุคคลิกภาพ
2. ใบความรู้ 7 พื้นฐานอารมณ์ของมนุษย์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (โดย Pual Ekman ที่มา : blog.ooca.co)
3. เก้าอี้ 2 ตัว

ขั้นตอนการปรึกษาแบบกลุ่ม ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทาย และต้อนรับสมาชิกกลุ่มเข้าสู่การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งที่ 4 พูดคุยเรื่องทั่วไปเล็กน้อย
2. ผู้นำกลุ่มร่วมกับสมาชิกกลุ่มทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมรับการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งที่ 3 และการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ผู้นำกลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ของการปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่มให้ความรู้สมาชิกกลุ่มในเรื่องการตระหนักรู้ทางสังคมในการรู้จักและเข้าใจผู้อื่น โดยการให้ความสนใจในการแสดงออกของผู้อื่น โดยเฉพาะด้านร่างกายมักบอกอารมณ์ได้โดยตรง และการอ่านอารมณ์ความรู้สึกผู้อื่น จากการสังเกตสนใจแสดงออกของผู้อื่น จะทำให้พอทราบว่าเขารู้สึกอย่างไร แต่บางสถานการณ์อาจต้องถามให้แน่ใจว่าสิ่งที่คิดตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของเขาหรือไม่
2. ผู้นำกลุ่มแจกใบความรู้ หน้ากากบุคลิกภาพให้แก่สมาชิกในกลุ่มและเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนอภิปรายและเสนอความคิด
3. ให้สมาชิกในกลุ่มฝึกแสดงบทบาทการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆ (เทคนิคเก้าอี้ว่างเปล่า)
4. ผู้นำกลุ่มบูรณาการเทคนิคของทฤษฎีผู้รับบริการเป็นจุดศูนย์กลาง ในการรักษาสัมพันธภาพ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การฟัง การยกตัวอย่าง การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความคิด และการสรุปความ โดยให้ความสนใจการแสดงออกของผู้อื่น และการอ่านอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น

ขั้นสรุป

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย
2. ผู้นำกลุ่มนัดหมาย วันเวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมรับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่ม
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม
3. แบบประเมิน

ใบความรู้ที่ 4.1 หน้ากากบุคลิกภาพ

กฎของความสัมพันธ์เราจะสังเกตเห็นว่าเมื่อเรามีความสัมพันธ์ต่อกันแบบธรรมดา เราจะแสดงความสุภาพต่อกันและกัน แสดงด้านที่มีเหตุผลของเราต่อกันและกัน แต่พอความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากขึ้น หลังจากสร้างมิตรภาพที่ลึกซึ้ง ก็จะแชร์ความรู้สึก ความคิดเห็น บวกกับด้านที่เป็นอารมณ์ของตัวเองกับอีกฝ่ายมากยิ่งขึ้น กฎของความสัมพันธ์ในสังคมแบบนี้สามารถอธิบายได้ด้วย “**หน้ากากบุคลิกภาพ**” ของนักจิตวิทยา Adler ซึ่งชี้ว่า เวลาคนเราสร้างความสัมพันธ์ต่อผู้อื่นในสังคม จะปกปิดความคิดและความรู้สึกที่แท้จริงด้วยสติ เหมือนใส่หน้ากาก เพื่อแสดงความเหมาะสมทางอารมณ์ แต่ไม่ใช่ความรู้สึกที่แท้จริง แต่เมื่ออยู่ต่อหน้าคนใกล้ชิด พวกเราถึงจะถอดหน้ากากออก แสดงความรู้สึกของตัวเองออกมา ดังนั้นถ้าหากเราอยากรู้ว่า เราสนิทกับผู้อื่นมากน้อยเพียงไรสามารถสังเกตได้จากการแสดงความรู้สึกไม่มากก็น้อยออกมา ถ้าหากว่ามีเพื่อนบางคนแสดงแต่ด้านมีเหตุผลกับเราเสมอ เขาอาจจะไม่ได้คบกับเราด้วยใจจริง ๆ เราจะเห็นว่ามนุษย์ที่มี Id, ego และ super-ego แม้บางคนไม่เคยแสดงความโกรธ ไม่ได้เพราะว่าพวกเขาไม่รู้สึกรู้สึ แต่พวกเขาเก็บกดมันไว้ข้างใน นักจิตวิทยาฟรอยด์แบ่งคนออกเป็น Id, ego และ super-ego ทั้งหมด 3 ชั้น โดย “**Id**” คือความปรารถนาที่ลึกที่สุดในใจ ที่โดนกดทับไว้ “**ego**” คือสิ่งที่พวกเราแสดงออกมา ได้รับอิทธิพลจาก ego และ super-ego “**super-ego**” เป็นส่วนที่เต็มไปด้วยศีลธรรม จะกด Id ไว้ สำหรับคนที่ไม่เคยแสดงความโกรธ นั่นก็เป็นเพราะ Id ถูกกดเอาไว้ ไม่ได้รับการแสดงออกซึ่งการเก็บกดความรู้สึกไว้ในระยะยาว มีแนวโน้มที่จะนำไปสู่การสะสมอารมณ์เชิงลบ ทำให้เกิดผลกระทบที่รุนแรงยิ่งขึ้น เช่นคนมากมายปกติเป็นคนดูดี ๆ ไม่เคยแสดงอารมณ์โกรธ แต่พอระเบิดขึ้นมา ก็จะเป็นอันตรายต่อคนรอบข้าง

จากใบความรู้ที่ 4.1 น้องๆ มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับหน้ากากบุคลิกภาพตามแนวความคิดของแอดเลอร์และซิกมัน ฟรอยด์ จงอธิบายพอสังเขป

ใบความรู้ที่ 4.2 : 7 อารมณ์พื้นฐานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมนุษย์โดย Pual Ekman
(ที่มา : blog.ooca.co)

1) อารมณ์โกรธ เป็นหนึ่งในอารมณ์ที่ทรงพลังที่สุด สามารถเกิดได้จากความขัดแย้ง การถูกแทรกแซง การถูกตัดสินอย่างไม่ยุติธรรม ถูกทำร้ายทางร่างกายหรือจิตใจ

คำถามชวนคิด

1. ครั้งล่าสุดเมื่อเราอยู่กับเพื่อน พี่น้อง คนในครอบครัว หรือคนในสังคม เราสังเกตเห็นความโกรธที่แสดงออกมาหรือไม่ และเราตอบสนองต่อความโกรธนั้นอย่างไร
2. เมื่อเราอ่านความรู้สึกของผู้อื่นและรู้ว่าเขากำลังโกรธ เราสามารถแสดงความเห็นอกเห็นใจได้อย่างไร

2) **อารมณ์ขยะแขยง** เกิดได้จากการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส เช่น ได้กลิ่นที่เหม็น กินอาหารที่ไม่ชอบ เป็นต้น ซึ่งอาจเกิดการแสดงออกทางร่างกายได้ คือ การอาเจียน ย่นจมูก เบะปาก ขมวดคิ้ว

คำถามชวนคิด

1. มีสิ่งใด หรือ สถานการณ์ใดที่เราสังเกตเห็นว่าผู้อื่นรู้สึกขยะแขยงและเราแสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจเขาอย่างไร จงอภิปราย

3) **ความกลัว** เป็นอารมณ์ที่สำคัญในการอยู่รอดของมนุษย์ เมื่อเจอกับสิ่งที่อันตราย ความกลัวจะเกิดขึ้นและร่างกายจะทำงาน ทั้งหายใจถี่ขึ้น หัวใจเต้นแรง ตาเบิกกว้างกว่าปกติ ความกลัวจะทำให้เราตระหนกและรับรู้ว่าจะเกิดอันตรายขึ้นและต้องรับมือกับมัน นอกจากนี้ความกลัวยังเชื่อมโยงกับความวิตกกังวล และการตอบสนองแบบ Fight-or-flight response ซึ่งคือปฏิกิริยาตอบสนองเมื่อตกอยู่ในอันตราย โดนโจมตี หรือมีภัยคุกคาม เพื่อที่จะอยู่รอดต่อไป

คำถามชวนคิด

1. เราสามารถอ่านออกถึงอารมณ์ความรู้สึกกลัวของผู้อื่นได้หรือไม่ และเราสามารถแสดงความเห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือเขาได้อย่างไร ขอให้เรารวมอภิปรายและเสนอความคิดเห็น

4.ความสุข คือ อารมณ์ทางบวกที่ทุกคนอยากมีมากที่สุด เป็นภาวะที่บุคคลพึงพอใจ เพลิดเพลินกับอะไรบางอย่าง และเป็นสัญญาณของการมีสุขภาวะที่ดี บนใบหน้าจะมีรอยยิ้ม บางครั้งตาหิเป็นสระอู รู้สึกผ่อนคลาย น้ำเสียงที่พูดก็สามารถบ่งบอกได้ว่ามีความสุขจริงๆ

คำถามชวนคิด

1. เราสามารถอ่านความรู้สึกของผู้อื่นผ่านทางสีหน้าท่าทาง และเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นกำลังแสดงออกมาน้อยเพียงไร จงอภิปราย

5) อารมณ์เศร้า จะโดดเด่นตรงที่เป็นสภาวะของการรู้สึกผิดหวัง เสียใจ สิ้นหวัง ไม่สนใจในเรื่องราวต่างๆ รวมถึงอารมณ์อื่นๆ และมันยากที่จะควบคุมอารมณ์นี้ การที่สังเกตว่าเรากำลังมีอารมณ์เศร้า คือ ความเจ็บที่เกิดขึ้น การเสียน้ำตาร้องไห้ ไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับใคร เฉื่อยชาและเมินเฉย ระดับความรุนแรงจะขึ้นอยู่กับสาเหตุของความเศร้าที่มากกระทบจิตใจ และวิธีการจัดการกับความเศราก็จะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

คำถามชวนคิด

1. เราสามารถอ่านออกถึงอารมณ์ความรู้สึกเศร้าของผู้อื่นได้หรือไม่ และเราสามารถแสดงความเห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือเขาได้อย่างไร ขอให้เรารวมอภิปรายและเสนอความคิดเห็น

6.ความประหลาดใจ เป็นอารมณ์ที่เป็นได้ทั้งทางบวก ทางลบ หรือจะกลางๆ ก็ได้ ประหลาดใจเป็นอารมณ์ที่จะตอบสนองต่อสิ่งที่ไม่คาดคิด ลักษณะที่สังเกตได้คือ ยกคิ้วขึ้น เบิกตากว้าง เปิดปาก และอาจมีการกรีดร้องด้วยความตกใจกลัว หรือดีใจ แล้วแต่สถานการณ์ที่เกิด

คำถามชวนคิด

1. เราสามารถอ่านอารมณ์ความรู้สึกหรือความประหลาดใจของผู้อื่นผ่านทางสีหน้าท่าทาง และเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นกำลังแสดงออกมาน้อยเพียงไร จงอภิปราย

7. **อารมณ์ดูถูกเหยียดหยาม** เป็นอารมณ์ที่ Ekman ได้เพิ่มขึ้นมาใหม่ โดยเกิดจากการที่เราารู้สึกว่าตัวเองอยู่เหนือจากบุคคลอื่นในเรื่องต่างๆ หรือเป็นการแสดงออกต่อสิ่งที่เราไม่ชอบ การดูถูกเหยียดหยามมีความคล้ายกับขยะแขยง แต่จะต่างกันที่การดูถูกเหยียดหยามจะรู้สึกที่เราอยู่เหนือกว่าอีกสิ่งหนึ่ง

คำถามชวนคิด

1. เราสามารถอ่านออกถึงความรู้สึกดูถูกเหยียดหยามจากผู้อื่นและเรามีวิธีการตอบสนองอย่างไร

(ที่มา : blog.ooca.co)

เกณฑ์การประเมิน

รายการ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
1.ความตั้งใจในการทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง รู้จักคิดพิจารณาอย่างรอบคอบทำงานจนเสร็จ
	2 ระดับดี	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายบางครั้ง รู้จักคิดพิจารณาทำงานจนสำเร็จ
	1 ระดับพอใช้	ขาดความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม ไม่ค่อยคิดพิจารณา ทำงานเสร็จบางครั้ง
2.ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายทุกครั้ง
	2 ระดับดี	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือผู้อื่นบางครั้ง งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายบางครั้ง
	1 ระดับพอใช้	ทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ค่อยได้ ไม่ค่อยช่วยเหลือผู้อื่น งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายบางครั้ง
3.การแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	พูดแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็นน่าสนใจ บุคลิกภาพดี
	2 ระดับดี	พูดแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็น บุคลิกภาพพอใช้
	1 ระดับพอใช้	ไม่ค่อยพูดแสดงความคิดเห็น เนื้อหาในการพูดไม่ค่อย ตรงประเด็น บุคลิกภาพพอใช้

เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
ระดับดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน	8-9 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม
ระดับดี ให้ 2 คะแนน	5-7 คะแนน หมายถึง ดี
ระดับพอใช้ ให้ 1 คะแนน	1-4 คะแนน หมายถึง พอใช้
นักเรียนต้องได้รับการตัดสินคุณภาพ	ในระดับ “ดี” ขึ้นไปถึง “ผ่าน” เกณฑ์การประเมิน

รายละเอียดรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลาย

ครั้งที่ 5

เรื่อง เคารพและยอมรับแม้ว่าจะแตกต่างสักเพียงใด

ระยะเวลา 60 นาที

สถานที่ ห้องบริการปรึกษามูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการตระหนักรู้ทางสังคมในด้านการปฏิบัติต่อผู้อื่นรอบข้างด้วยการเคารพและให้เกียรติ
2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเกิดการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เกิดการให้เกียรติคนที่มาจากวัฒนธรรม ความเชื่อ ศาสนา หรือแม้แต่คนที่มีมุมมองทางการเมืองที่แตกต่างกัน

แนวคิดสำคัญ

เราจะพบความแตกต่างหลากหลายได้ทุกอย่างที่รอบตัวเรา ไม่ว่าจะเป็นความหลากหลายทางภาษา เชื้อชาติ กลุ่มชน ศาสนา ความเชื่อ อายุ วัฒนธรรม ประเพณี ความสามารถทางร่างกาย โครงสร้างครอบครัว สถานภาพทางสังคม และเศรษฐกิจ และอื่นๆอีกมากมาย การเคารพ และยอมรับในความแตกต่างจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ

ผู้นำกลุ่มใช้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มเน้นทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีบูรณาการกับแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเกี่ยวกับมนุษย์เป็นสิ่งที่ชีวิตที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์ ปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสม ใช้เทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ และแปลความหมายในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มต้องการสื่อ การใช้ภาษาท่าทางที่แสดงถึงความใส่ใจ เช่นการสบตา การแสดงการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และการสะท้อนผลเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเปิดเผยตนเองและยอมรับความรู้สึกที่แท้จริง และบูรณาการเทคนิคบทบาทสมมติและการเสริมแรง

สื่อ/อุปกรณ์

1. วิดีโอคลิปเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลตอนที่ 6 โดย ผศ.ดร. นุชนาฏ ผ่องพุฒิ (โดยผู้นำกลุ่มจะเลือกเนื้อหาที่จำเป็นและเลื่อนผ่านเนื้อหาบางตอนโดยมีความยาวประมาณ 30 นาที)
2. แล็บทอป
3. โปรเจกเตอร์ หรือทีวี

ขั้นตอนการปรึกษาแบบกลุ่ม ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทาย และต้อนรับสมาชิกกลุ่มเข้าสู่การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งที่ 5 พูดคุยเรื่องทั่วไปเล็กน้อย
2. ผู้นำกลุ่มร่วมกับสมาชิกกลุ่มทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมรับการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งที่ 4 และการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ผู้นำกลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ของการปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่ม ยกตัวอย่าง และให้ดูคลิปวิดีโอเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิดีโอที่รับชมไป และให้ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับ การเคารพและยอมรับความแตกต่างต่างระหว่างบุคคลว่าเพราะเหตุใดจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็น
3. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มแบ่งเป็นสองกลุ่ม ให้จับฉลากในสองหัวข้อคือ 1. การเคารพและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. การไม่เคารพและไม่ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ทั้งสองกลุ่มแยกกลุ่มกัน ระดมความคิดและแสดงบทบาทสมมติในหัวข้อที่กลุ่มตนเองได้รับ
4. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปราย และชี้ให้เห็นจุดดี และความสำคัญของการตระหนักรู้ใน การเคารพและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างไร โดยใช้หลักการตามทฤษฎีกลุ่มแบบวิเคราะห์สัมพันธภาพระหว่างบุคคล

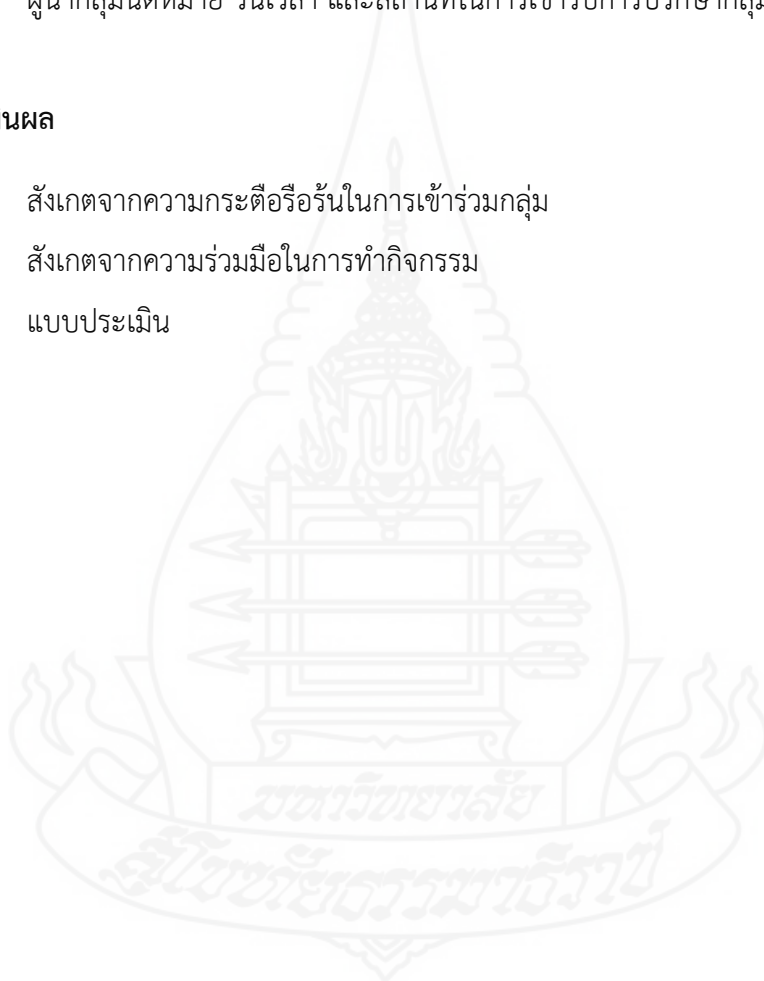
5. ผู้นำกลุ่มใช้ทักษะ การตั้งคำถาม การฟัง การเสนอแนะ การสนับสนุน และทักษะ การสรุปความ

ขั้นสรุป

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย
2. ผู้นำกลุ่มกล่าวชมเชยและให้รางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจต่อไป
3. ผู้นำกลุ่มนัดหมาย วันเวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่ม
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรม
3. แบบประเมิน

เกณฑ์การประเมิน

รายการ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
1. ความตั้งใจในการทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม 2 ระดับดี 1 ระดับพอใช้	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง รู้จักคิดพิจารณาอย่างรอบคอบทำงานจนเสร็จ มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายบางครั้ง รู้จักคิดพิจารณาทำงานจนสำเร็จ ขาดความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม ไม่ค่อยคิดพิจารณา ทำงานเสร็จบางครั้ง
2. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม 2 ระดับดี 1 ระดับพอใช้	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายทุกครั้ง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือผู้อื่นบางครั้ง งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายบางครั้ง ทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ค่อยได้ ไม่ค่อยช่วยเหลือผู้อื่น งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายบางครั้ง
3. การแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม 2 ระดับดี 1 ระดับพอใช้	พูดแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็นน่าสนใจ บุคลิกภาพดี พูดแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง เนื้อหาในการพูด ตรงประเด็น บุคลิกภาพพอใช้ ไม่ค่อยพูดแสดงความคิดเห็น เนื้อหาในการพูดไม่ค่อย ตรงประเด็น บุคลิกภาพพอใช้

เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
ระดับดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน	8-9 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม
ระดับดี ให้ 2 คะแนน	5-7 คะแนน หมายถึง ดี
ระดับพอใช้ ให้ 1 คะแนน	1-4 คะแนน หมายถึง พอใช้
นักเรียนต้องได้รับการตัดสินคุณภาพ	ในระดับ “ดี” ขึ้นไปถึง “ผ่าน” เกณฑ์การประเมิน

รายละเอียดรูปแบบการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลาย

ครั้งที่ 6

เรื่อง การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นสำคัญจริงๆ 1

ระยะเวลา 60 นาที

สถานที่ ห้องบริการปรึกษามูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
2. เพื่อสร้างและรักษาการติดต่อสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น

แนวคิดสำคัญ

David W. Johnson (1997) กล่าวว่า “ถ้าท่านต้องการเพื่อน จงเป็นเพื่อนของผู้อื่น ถ้าท่านต้องการความห่วงใย จงให้ความห่วงใยแก่ผู้อื่น ถ้าท่านต้องการคำปลอบโยน จงให้คำปลอบโยนแก่ผู้อื่น” การอยู่ร่วมกันในสังคม การสร้างและรักษาความสัมพันธ์เป็นการปฏิสัมพันธ์ที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่จำเป็นทำให้มนุษย์อยู่บนโลกนี้อย่างมีความสุข เราจะเห็นว่าการเกิดความสัมพันธ์ประกอบด้วย การเริ่มความสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์ และการรักษาความสัมพันธ์ ซึ่งถือว่าเป็นการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ผู้นำกลุ่มใช้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มเน้นทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีบูรณาการบูรณาการกับเทคนิคของเกสตัลท์ ในการสร้างความคุ้นเคยรับฟังปัญหา ให้ตระหนักรู้ ให้แสดงบทบาทสลับกัน ให้ประเมินตนเองผสมผสานกับเทคนิคการให้บริการปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางในการฟังอย่างใส่ใจ ลักษณะท่าทาง การแสดงกิริยาอาการ และพฤติกรรมในการพูด

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้
2. ใบกิจกรรม

ขั้นตอนการปรึกษาแบบกลุ่ม ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทาย และต้อนรับสมาชิกกลุ่มเข้าสู่การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งที่ 5 พูดคุยเรื่องทั่วไปเล็กน้อย
2. ผู้นำกลุ่มร่วมกับสมาชิกกลุ่มทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมรับการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งที่ 5 และการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ผู้นำกลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ของการปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่มแจกใบความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ทุกคนอ่านและทำความเข้าใจถึงความจำเป็นในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
2. ผู้นำกลุ่มสร้างความคุ้นเคยด้วยการตั้งคำถามกับสมาชิกกลุ่ม นำให้เกิดการให้ตระหนักรู้ให้แสดงบทบาทสลับกัน ให้ประเมินตนเอง
3. ผู้นำกลุ่มบูรณาการกับเทคนิคการให้บริการปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางในการฟังอย่างใส่ใจ ลักษณะท่าทาง การแสดงกิริยาอาการ และพฤติกรรมในการพูด
4. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกร่วมกันสรุป และทำใบกิจกรรม

ขั้นสรุป

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย
2. ผู้นำกลุ่มนัดหมาย วันเวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมรับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่ม
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมจากใบกิจกรรม
3. แบบประเมินผล

ใบความรู้ที่ 6.1 เคล็ดลับฝึกทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

(ที่มา : Well Wisher)

**รายละเอียดโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลาย
ครั้งที่ 7**

เรื่อง การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นสำคัญจริงๆ 2

ระยะเวลา 60 นาที

สถานที่ ห้องบริการปรึกษามูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีการพัฒนาในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมมากขึ้น

แนวคิดสำคัญ

การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีประสิทธิภาพนั้นคือการสื่อสาร และทักษะที่สำคัญคือ การฟัง การใช้ภาษาท่าทาง การใช้ภาษาถ้อยคำให้สอดคล้องกับแบบของพฤติกรรมบุคคล และการให้และรับข้อติชม

ผู้นำกลุ่มใช้แนวคิดทฤษฎีวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล บูรณาการกับเทคนิคการให้การปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางในการฟังอย่างใส่ใจ ลักษณะท่าทาง การแสดงกิริยาอาการ และพฤติกรรมในการพูด ผู้นำกลุ่มใช้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มเน้นทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling) เป็นทฤษฎีที่มองมนุษย์เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีบูรณาการบูรณาการกับเทคนิคของเกสตัลท์ ในการสร้างความคุ้นเคยรับฟังปัญหา ให้ตระหนักรู้ ให้ประเมินตนเอง บูรณาการกับเทคนิคการให้บริการปรึกษาแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางในการฟังอย่างใส่ใจ ลักษณะท่าทาง การแสดงกิริยาอาการ และพฤติกรรมในการพูด

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบงาน
2. ใบความรู้

ขั้นตอนการปรึกษาแบบกลุ่ม ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทาย และต้อนรับสมาชิกกลุ่มเข้าสู่การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งที่ 5 พูดคุยเรื่องทั่วไปเล็กน้อย
2. ผู้นำกลุ่มร่วมกับสมาชิกกลุ่มทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมรับการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งที่ 6 และการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ผู้นำกลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ของการปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกเขียนเกี่ยวกับ วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นลงในใบงาน
2. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มอ่านให้เพื่อนๆ แต่ละคนฟังในสิ่งที่ตนได้เขียนลงไป โดยให้สมาชิกกลุ่มฝึกฟังอย่างใส่ใจ ทั้งลักษณะท่าทาง การแสดงกิริยาอาการ และพฤติกรรมในการพูดของเพื่อน
3. สมาชิกกลุ่มสรุปความและแจกใบความรู้ที่ 7.1 วิธีเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
4. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกร่วมกันสรุป

ขั้นสรุป

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย
2. ผู้นำกลุ่มทักทายให้สมาชิกในกลุ่มนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิต
3. ผู้นำกลุ่มนัดหมาย วันเวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกลุ่ม
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมจากใบกิจกรรม
3. แบบประเมิน

ใบความรู้ที่ 7.1 วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิสัมพันธ์

(ที่มา : www.uptraining.co.th)

1. ยิ้มกับคนที่ต่ำกว่าและสูงกว่า
2. ทักทายปราศรัยกับบุคคลทั่วไป
3. แสดงความเป็นกันเอง ให้ความช่วยเหลือ
4. เรียกชื่อ จดจำได้อย่างแม่นยำ
5. พูดและกระทำการต่างๆ ด้วยใจจริง
6. รู้จักรับฟังให้ความสนใจในสิ่งที่คนอื่นพูดเสมอ
7. มีเมตตาธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
8. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา
9. พร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้อื่นอยู่เสมอ
10. พยายามชอบและให้ความสนใจคนอื่นมาก ๆ
อย่าเอา ตัวเองเป็นที่ตั้งในทุกเรื่องราว
11. สบตากับคนที่เราสนทนาด้วย

12. วางตัวกับเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสมและให้เกียรติ
13. การแสดงความคิดเห็นต้องให้เกียรติความเห็นเห็นของผู้อื่น
14. เป็นผู้ฟังที่ดีและมีอารมณ์ตอบสนองกับเรื่องของผู้อื่นเล่า

ทั้งหมดที่กล่าวไปแล้วทั้ง 14 ข้อนั้น เป็นเรื่องสำคัญเพราะมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีจะสร้างความสุขให้กับทุกคน ทำให้เกิดความรักใคร่ มีไมตรีจิตที่ดีเกิดขึ้นระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์เกิดเป็นสัมพันธภาพที่มีคุณค่า ทำให้ทุกฝ่ายมีความสุขทั้งปัจจุบันและอนาคต

เกณฑ์การประเมิน

รายการ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
1. ความตั้งใจในการทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง รู้จักคิดพิจารณาอย่างรอบคอบทำงานจนเสร็จ
	2 ระดับดี	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายบางครั้ง รู้จักคิดพิจารณาทำงานจนสำเร็จ
	1 ระดับพอใช้	ขาดความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม ไม่ค่อยคิดพิจารณา ทำงานเสร็จบางครั้ง
2. ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายทุกครั้ง
	2 ระดับดี	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือผู้อื่นบางครั้ง งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายบางครั้ง
	1 ระดับพอใช้	ทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ค่อยได้ ไม่ค่อยช่วยเหลือผู้อื่น งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายบางครั้ง
3. การแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	พูดแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็นน่าสนใจ บุคลิกภาพดี
	2 ระดับดี	พูดแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็น บุคลิกภาพพอใช้
	1 ระดับพอใช้	ไม่ค่อยพูดแสดงความคิดเห็น เนื้อหาในการพูดไม่ค่อย ตรงประเด็น บุคลิกภาพพอใช้

เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
ระดับดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน	8-9 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม
ระดับดี ให้ 2 คะแนน	5-7 คะแนน หมายถึง ดี
ระดับพอใช้ ให้ 1 คะแนน	1-4 คะแนน หมายถึง พอใช้
นักเรียนต้องได้รับการตัดสินคุณภาพ	ในระดับ “ดี” ขึ้นไปจึง “ผ่าน” เกณฑ์การประเมิน

รายละเอียดโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ
เพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลาย

ครั้งที่ 8

เรื่อง ปัจฉินิเทศ

ระยะเวลา 60 นาที

สถานที่ ห้องบริการศึกษามูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสรุปภาพรวมของโปรแกรมในการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่น
2. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงความรู้สึกร่วมต่อการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้
3. เพื่อประเมินการเข้าร่วมโปรแกรม

แนวคิดสำคัญ

การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการในครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้ายที่สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ผ่านกระบวนการให้การศึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม

ผู้นำกลุ่มใช้ทฤษฎีการศึกษากลุ่มแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ใช้เทคนิคการจัดการกับเรื่องที่ค้างค้ำของสมาชิกกลุ่ม การให้โอกาสสมาชิกกลุ่มพูดถึงสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ และการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ทักษะพื้นฐาน ทักษะการยุติ ทักษะการสรุปความ และทักษะการสนับสนุน ผู้นำกลุ่มชวนให้สมาชิกกลุ่มวิเคราะห์ตนเองตามเทคนิค WDEP ว่าต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในเรื่องใด

วัสดุ/ อุปกรณ์

1. กระดาษ A4
2. ใบงาน

ขั้นตอนการปรึกษาแบบกลุ่ม ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทายสมาชิกในกลุ่ม และซักถามถึงการฝึกอบรมที่ผ่านมาทั้งหมด 7 ครั้ง
2. ผู้นำกลุ่มตั้งคำถามเพื่อสะท้อน ความรู้ ความสามารถที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน
3. ผู้นำกลุ่มให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการนำความฉลาดทางสังคมไปใช้ในชีวิตประจำวัน
4. ผู้นำกลุ่มบอกถึงจุดประสงค์ของการให้การศึกษาในครั้งนี้ให้สมาชิกในกลุ่มทราบ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่มทบทวนการเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมตามองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่
 - 1.1 การตระหนักรู้ในตนเอง ได้แก่ การรู้จักและเข้าใจตนเอง การเห็นคุณค่า ภาคภูมิใจ และประเมินตนเองอย่างถูกต้อง
 - 1.2 การตระหนักรู้ทางสังคม ได้แก่ การรู้จักและเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น การเคารพ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - 1.3 การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ได้แก่ การเข้าร่วมกับบุคคลอื่น สร้างความสัมพันธ์ และรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นด้วยความจริงใจเพื่อสร้างความไว้วางใจเข้ามาซึ่งความสุขในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
2. ผู้นำกลุ่มชวนให้สมาชิกในกลุ่มใคร่ครวญว่า ตลอดเวลาที่เข้ากลุ่มได้ หรือเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับความฉลาดทางสังคมอะไรบ้าง และจะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นเมื่อสิ้นสุดการเข้าร่วมโปรแกรม

ขั้นสรุป

1. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มตอบแบบวัดความฉลาดทางสังคม
2. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกแต่ละคนกล่าวคำอำลา
3. ผู้นำกลุ่มกล่าวขอบคุณที่ทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

การประเมินผล

1. ความตั้งใจ และความร่วมมือในการทำกิจกรรม
2. การซักถามและการตอบคำถาม
3. แบบประเมินผล
4. ผลการวัดแบบวัดความฉลาดทางสังคม

ใบงานที่ 8.1

1. ขอให้น้องๆระบุความต้องการของตนเองหลังจากการได้รับการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคม ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 W (Want) ระบุพฤติกรรมที่ต้องการเปลี่ยน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 D (Doing) สำรวจพฤติกรรมตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 E (Evaluation) ประเมินผลพฤติกรรมของตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 P (Plan) ระบุกิจกรรมต่างๆ ที่วางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงและปฏิบัติตามแผนนั้นซึ่งเป็นการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้เรื่องความฉลาดทางสังคมมาใช้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

รายการ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
1.ความตั้งใจในการทำ กิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง รู้จักคิดพิจารณาอย่างรอบคอบทำงานจนเสร็จ
	2 ระดับดี	มุ่งมั่นทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายบางครั้ง รู้จักคิดพิจารณาทำงานจนสำเร็จ
	1 ระดับพอใช้	ขาดความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม ไม่ค่อยคิดพิจารณา ทำงานเสร็จบางครั้ง
2.ความร่วมมือในการทำ กิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายทุกครั้ง
	2 ระดับดี	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยเหลือผู้อื่นบางครั้ง งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายบางครั้ง
	1 ระดับพอใช้	ทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ค่อยได้ ไม่ค่อยช่วยเหลือผู้อื่น งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายบางครั้ง
3.การแสดงความคิดเห็นใน การทำกิจกรรม	3 ระดับดีเยี่ยม	พูดแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็นน่าสนใจ บุคลิกภาพดี
	2 ระดับดี	พูดแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง เนื้อหาในการพูดตรง ประเด็น บุคลิกภาพพอใช้
	1 ระดับพอใช้	ไม่ค่อยพูดแสดงความคิดเห็น เนื้อหาในการพูดไม่ค่อย ตรงประเด็น บุคลิกภาพพอใช้

เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
ระดับดีเยี่ยม ให้ 3 คะแนน	8-9 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม
ระดับดี ให้ 2 คะแนน	5-7 คะแนน หมายถึง ดี
ระดับพอใช้ ให้ 1 คะแนน	1-4 คะแนน หมายถึง พอใช้
นักเรียนต้องได้รับการตัดสินคุณภาพ	ในระดับ “ดี” ขึ้นไปจึง “ผ่าน” เกณฑ์การประเมิน

ภาคผนวก ซ

ตารางการศึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

ตารางการปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ

ตาราง การปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายใน
อุปถัมภ์ของมูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ (กลุ่มทดลอง)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี/เวลา	การปรึกษากลุ่ม	สถานที่นัดพบ
1	วันเสาร์ 28 ส.ค. 64 9.00 น.-10.00น.	การปฐมนิเทศ: เริ่มสู่วันสรรสร้าง ความฉลาดทางสังคม	ห้องบริการปรึกษา มูลนิธิพันธกิจแห่ง พระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์
2	วันเสาร์ 4 ก.ย. 64 9.00 น.-10.00น.	ตระหนักและรู้จักกรบร้อยครั้งชนะร้อย ครั้ง	
3	วันเสาร์ 11 ก.ย. 64 9.00 น.-10.00น.	ฉันมีค่าและประเมินตนเองได้	
4	วันเสาร์ 18 ก.ย. 64 9.00 น.-10.00น.	รู้เขาเอาใจใส่เป็น	
5	วันเสาร์ 25 ก.ย. 64 9.00 น.-10.00น.	เคารพและยอมรับแม้ว่าจะแตกต่าง สักเพียงใด	
6	วันเสาร์ 2 ต.ค. 64 9.00 น.-10.00น.	การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นสำคัญ จริงๆ1	
7	วันเสาร์ 9 ต.ค. 64 9.00 น.-10.00น.	การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นสำคัญ จริงๆ2	
8	วันเสาร์ 23 ต.ค. 64 9.00 น.-10.00น.	ปัจฉิมนิเทศ	

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางนงเยาว์ ประดับ
วัน เดือน ปีเกิด	25 มกราคม 2525
สถานที่เกิด	อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต เอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2558
สถานที่ทำงาน	มูลนิธิพันธกิจแห่งพระคุณในประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่ง	รองประธานมูลนิธิฯ

